



Zittingsdocument

A9-0337/2023

7.11.2023

VERSLAG

over voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de
Verdragen
(2022/2051(INL))

Commissie constitutionele zaken

Rapporteurs: Guy Verhofstadt, Sven Simon, Gabriele Bischoff, Daniel Freund,
Helmut Scholz

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
BIJLAGE BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE VOORSTELLEN TOT WIJZIGING VAN DE VERDRAGEN	10
TOELICHTING	118
ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN	121
ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE	130
BRIEF VAN DE COMMISSIE BEGROTINGSCONTROLE	135
ADVIES VAN DE COMMISSIE ECONOMISCHE EN MONETAIRE ZAKEN	138
BRIEF VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN	145
BRIEF VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, VOLKSGEZONDHEID EN VOEDSELVEILIGHEID	149
BRIEF VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE	151
ADVIES VAN DE COMMISSIE LANDBOUW EN PLATTELANDSONTWIKKELING	154
ADVIES VAN DE COMMISSIE CULTUUR EN ONDERWIJS	158
ADVIES VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN	162
STANDPUNT IN DE VORM VAN AMENDEMENTEN VAN DE COMMISSIE VROUWENRECHTEN EN GENDERGELIJKHEID	171
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	190
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	191

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 48 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
 - gezien het Manifest van Ventotene¹,
 - gezien de Schumanverklaring van 9 mei 1950²,
 - gezien zijn resolutie van 9 juni 2022 over de oproep tot een Conventie voor een herziening van de Verdragen³,
 - gezien de artikelen 46 en 54 en artikel 85, lid 1, van zijn Reglement,
 - gezien de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken, de Begrotingscommissie, de Commissie economische en monetaire zaken, de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling, de Commissie cultuur en onderwijs en de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken,
 - gezien het standpunt in de vorm van amendementen van de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid,
 - gezien de brieven van de Commissie begrotingscontrole, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en de Commissie industrie, onderzoek en energie,
 - gezien het verslag van de Commissie constitutionele zaken (A9-0337/2023),
- A. overwegende dat de huidige versie van de Verdragen op 1 december 2009 in werking is getreden en dat de Europese Unie sindsdien te maken heeft gekregen met ongekende uitdagingen en diverse crises, met name de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne;
- B. overwegende dat het noodzakelijk is de Verdragen te wijzigen, niet als doel op zich, maar in het belang van alle burgers van de Unie, teneinde de Unie zodanig te hervormen dat haar vermogen om op te treden, alsook haar legitimiteit en verantwoordingsplicht worden versterkt;
- C. overwegende dat een Verdragswijziging de Unie in staat moet stellen geopolitieke uitdagingen op doeltreffender wijze aan te pakken;
- D. overwegende dat het institutionele kader van de Unie, met name het besluitvormingsproces van de Unie, en in het bijzonder dat in de Raad, eigenlijk niet

¹ [The Manifesto of Ventotene](#) (juni 1941)

² [The Schuman Declaration](#) (Parijs, 9 mei 1950)

³ PB C 493 van 27.12.2022, blz. 130.

geschikt meer is voor een Unie met 27 lidstaten; overwegende dat een herziening van de Verdragen onvermijdelijk is met het oog op toekomstige uitbreidingen;

- E. overwegende dat de Conferentie over de toekomst van Europa op 9 mei 2022 haar werkzaamheden heeft afgerond en haar conclusies heeft gepresenteerd; overwegende dat die conclusies 49 voorstellen en 326 maatregelen bevatten en dat aan veel daarvan alleen maar uitvoering kan worden gegeven als de Verdragen worden gewijzigd;
1. dringt nogmaals aan op wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU); verzoekt de Raad om de voorstellen in deze resolutie, zoals opgenomen in de bijlage bij deze resolutie, onverwijld en zonder beraadslaging aan de Europese Raad toe te zenden; verzoekt de Europese Raad zo spoedig mogelijk een Conventie bijeen te roepen volgens de gewone herzieningsprocedure, zoals voorzien in artikel 48, leden 2 tot en met 5, VEU;
 2. wijst erop dat er met diverse landen van de Westelijke Balkan toetredingsonderhandelingen worden gevoerd, die zich in uiteenlopende stadia bevinden; is ingenomen met het feit dat aan Oekraïne en Moldavië op 23 juni 2022 de status van kandidaat-lidstaat is toegekend;

Institutionele hervormingen

3. wijst op het belang van hervorming van de besluitvorming in de Unie, zodat beter wordt aangesloten bij een tweekamerstelsel, waarbij het Europees Parlement ruimere bevoegdheden worden toegekend en waarbij de manier waarop in de Raad wordt gestemd, wordt gewijzigd;
4. dringt aan op versterking van het vermogen van de Unie om op te treden, door het aantal gebieden waarop handelingen met gekwalificeerde meerderheid worden vastgesteld en waarop handelingen volgens de gewone wetgevingsprocedure worden vastgesteld, aanzienlijk te verhogen;
5. pleit ervoor dat het Parlement recht van wetgevend initiatief krijgt, met name het recht om wetgeving van de Unie voor te stellen, te wijzigen of in te trekken, en dat het Parlement medewetgever wordt bij de vaststelling van het meerjarig financieel kader;
6. dringt erop aan dat de rollen van Raad en Parlement bij de voordracht en goedkeuring van de voorzitter van de Commissie worden omgedraaid, zodat de uitkomsten van de Europese verkiezingen bij dit proces beter weerspiegeld worden; stelt voor om het voor de voorzitter van de Commissie mogelijk te maken de leden van de Commissie te kiezen op basis van politieke voorkeuren, waarbij een geografisch en demografisch evenwicht gewaarborgd zou moeten worden; pleit ervoor dat de Europese Commissie voortaan Europese Uitvoerende Macht wordt genoemd;
7. stelt voor om de transparantie van de Raad van de Europese Unie te vergroten door hem te verplichten zijn standpunten die deel uitmaken van het normale wetgevingsproces openbaar te maken en een openbaar debat over de standpunten van de Raad te organiseren; stelt voor een rechtsgrondslag in te voeren die de medewetgevers mogelijkheid biedt de transparantie en integriteit van hun besluitvorming te versterken;

8. verzoekt de Conventie om naast de voorstellen in deze resolutie, zoals opgenomen in de bijlage bij deze resolutie, de verdeling van de onderwerpen tussen het VEU en het VWEU te bespreken met het oog op een vereenvoudiging van het complexe proces van wijziging van het Unierecht; verzoekt de Conventie om na te gaan op welke beleidsterreinen de structuren van de Unie de doeltreffendheid van de Unie kunnen vergroten;
9. stelt voor dat de samenstelling van het Europees Parlement de exclusieve bevoegdheid van het Parlement wordt;
10. stelt voor om de rol van de sociale partners bij de voorbereiding van initiatieven op het gebied van sociaal, werkgelegenheids- en economisch beleid te versterken;
11. stelt voor om een Europees referendum in te voeren over aangelegenheden die van belang zijn voor het optreden en het beleid van de Unie; dringt aan op versterking van de instrumenten voor burgerparticipatie in het besluitvormingsproces van de EU in het kader van de representatieve democratie;

Bevoegdheden

12. stelt voor om aangelegenheden op het gebied van milieu en biodiversiteit, alsook onderhandelingen over klimaatverandering, onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie te laten vallen;
13. stelt voor om gedeelde bevoegdheden in te voeren voor aangelegenheden op het gebied van volksgezondheid en de bescherming en verbetering van de menselijke gezondheid, met name grensoverschrijdende bedreigingen voor de gezondheid, civiele bescherming, industrie en onderwijs, en met name met betrekking tot transnationale kwesties zoals wederzijdse erkenning van diploma's, graden, vaardigheden en kwalificaties;
14. stelt voor om de gedeelde bevoegdheden van de Unie op het gebied van energie, buitenlandse zaken, externe veiligheid en defensie, buitengrenzenbeleid in het kader van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, en grensoverschrijdende infrastructuur verder te ontwikkelen;

Subsidiariteit

15. stelt voor om de subsidiariteitstoetsing door het Hof van Justitie van de Europese Unie te versterken; dringt erop aan dat in de gemotiveerde adviezen van nationale parlementen inzake wetgevingsvoorstellen rekening wordt gehouden met de adviezen van regionale parlementen met wetgevingsbevoegdheden; stelt voor de termijn voor de "gelekaartprocedure" te verlengen tot twaalf weken;
16. stelt voor om een "groenekaartmechanisme" voor wetgevingsvoorstellen van nationale of regionale parlementen in te voeren, om ervoor te zorgen dat het recht van de Unie beter wordt afgestemd op lokale behoeften;

Rechtsstaat

17. stelt voor om de procedure van artikel 7 VEU met betrekking tot de bescherming van de

rechtsstaat te versterken en te hervormen, door het vereiste van unanimiteit te laten vervallen, een duidelijk tijdschema in te voeren, en te bepalen dat het Hof van Justitie schendingen van de rechtsstaat kan vaststellen;

18. stelt voor om aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de bevoegdheid toe te kennen om te beslissen in interinstitutionele geschillen;
19. pleit voor een preventieve toetsing van normen door het Hof van Justitie van de Europese Unie (“abstracte toetsing van normen”), waarbij voorzien wordt in een minderheidsrecht voor het Parlement; stelt voorts voor om het Parlement de bevoegdheid te geven gevallen van niet-naleving van de Verdragen voor te leggen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie;

Buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid

20. roept er nogmaals toe op om de regel in te voeren dat besluiten over sancties en tussentijdse stappen in het uitbreidingsproces, alsmede andere besluiten op het gebied van buitenlands beleid, worden genomen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen; onderstreept dat de voorstellen voorzien in een uitzondering op dit beginsel voor besluiten waarbij toestemming wordt verleend voor militaire missies of operaties met een uitvoerend mandaat;
21. pleit voor de oprichting van een defensie-unie met militaire eenheden en voor de ontwikkeling van een permanente snel inzetbare capaciteit, onder operationeel commando van de Unie; stelt voor om gezamenlijke aankopen en de ontwikkeling van bewapening door de Unie te financieren via een speciale begroting, vast te stellen via medebeslissing met en onder controle van het Parlement, en stelt voor om de bevoegdheden van het Europees Defensieagentschap dienovereenkomstig aan te passen; wijst erop dat clausules inzake de neutraliteit van sommige landen en inzake het lidmaatschap van de NAVO (Noord-Atlantische Verdragsorganisatie) door deze wijzigingen onverlet worden gelaten;
22. stelt voor dat de Conventie onderzoekt hoe kan worden voorkomen dat belastingparadijzen de mededinging op de interne markt verstoren;

Interne markt, economie en begroting

23. stelt voor om bij besluiten met betrekking tot directe en indirecte belastingen een versterkte stemming met gekwalificeerde meerderheid toe te passen; is er voorstander van om het meerjarig financieel kader vast te stellen voor periodes van telkens vijf jaar;
24. dringt aan op maatregelen om de lidstaten aan te zetten tot het doen van investeringen ten behoeve van de verwezenlijking van de Europese doelstellingen op economisch en sociaal gebied en op het gebied van milieu en veiligheid; stelt voor om artikel 122 VWEU te schrappen en te vervangen door een geherformuleerde noodclausule, op te nemen in artikel 222 VWEU, die voorziet in volledige parlementaire controle;
25. dringt erop aan dat de vier vrijheden van de interne markt door alle lidstaten en door de instellingen van de Unie uniform worden toegepast;

Sociaal beleid en arbeidsmarkt

26. herhaalt zijn oproep om een protocol inzake sociale vooruitgang bij de Verdragen te voegen;

Onderwijs

27. roept de Unie ertoe op om gemeenschappelijke doelstellingen en normen te ontwikkelen voor onderwijs dat democratische waarden, de rechtsstaat en digitale en economische geletterdheid bevordert; roept de Unie er daarnaast toe op de samenwerking en samenhang tussen de onderwijsinstellingen en onderwijssystemen te bevorderen, met behoud van culturele tradities en regionale diversiteit;
28. roept de Unie ertoe op gemeenschappelijke normen voor beroepsopleiding te ontwikkelen om de mobiliteit van werknemers te vergroten; pleit ervoor dat de Unie zich ten doel stelt de toegang tot vrij en universeel onderwijs, de institutionele en individuele academische vrijheid en de mensenrechten, zoals vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, te beschermen en te bevorderen;

Handel en investeringen

29. stelt voor om de bevordering van democratische waarden, goed bestuur, mensenrechten en duurzaamheid, alsook buitenlandse investeringen, bescherming van investeringen en economische zekerheid op te nemen in het toepassingsgebied van het gemeenschappelijk handelsbeleid; stelt voor dat bepaald wordt dat het Europees Parlement en de Raad handelsbesprekingen kunnen openen op aanbeveling van de Commissie; stelt voor een permanent mechanisme in te stellen voor de screening van buitenlandse directe investeringen;

Non-discriminatie

30. stelt voor om de bescherming tegen discriminatie uit te breiden en ook bescherming te waarborgen tegen discriminatie op grond van gender, sociale afkomst, taal, politieke overtuiging en het behoren tot een nationale minderheid, en om wetgeving inzake non-discriminatie vast te stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure; stelt voor om in de Verdragen “de gelijkheid van mannen en vrouwen” overal te vervangen door “gendergelijkheid”; benadrukt dat de instellingen van de Unie en hun bestuurs- en adviesorganen op niet-discriminerende wijze moeten worden samengesteld, waarbij gendergelijkheid en de diversiteit van de samenleving moeten worden weerspiegeld;
31. is er voorstander van dat aanvullende bescherming van nationale minderheden en van regionale en minderheidstalen in de Unie in de Verdragen wordt opgenomen;

Klimaat en milieu

32. stelt voor om de beperking van de opwarming van de aarde en de bescherming van de biodiversiteit als doelstellingen van de Unie in de Verdragen op te nemen; stelt voor om klimaat en biodiversiteit op te nemen in de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Unie; stelt voor het nastreven van duurzaamheid toe te voegen aan de Verdragsbepalingen

inzake visserij; dringt erop aan dat de Unie de gezondheid van dieren en van het leven in het algemeen beschermt, overeenkomstig de “One Health”-benadering, en rekening houdt met het risico dat de grenzen van de planeet worden overschreden; dringt erop aan dat de internationale verplichtingen van de Unie om inspanningen te leveren ter beperking van de wereldwijde temperatuurstijging in de Verdragen worden opgenomen;

Energiebeleid

33. dringt aan op de oprichting van een geïntegreerde Europese energie-unie; is van mening dat gewaarborgd moet worden dat het energiesysteem van de Unie betaalbaar is en gebaseerd is op energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, en in overeenstemming is met internationale overeenkomsten ter beperking van de klimaatverandering;

Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht

34. stelt voor dat Europol aanvullende bevoegdheden krijgt die onderworpen zijn aan parlementaire controle; stelt voor om gendergerelateerd geweld en milieucriminaliteit toe te voegen als vormen van criminaliteit die voldoen aan de criteria van artikel 83, lid 1, VWEU; dringt erop aan dat bepaald wordt dat aangelegenheden die betrekking hebben op de werking van het Europees Openbaar Ministerie onderworpen zijn aan de gewone wetgevingsprocedure;

Migratie

35. dringt aan op gemeenschappelijke minimumnormen voor de verwerving van het burgerschap van de Unie door onderdanen van derde landen, alsook op gemeenschappelijke normen voor visa voor verblijf van langere duur en verblijfsvergunningen, om verkoop en misbruik van burgerschap en verblijfstitels te voorkomen;
36. stelt voor om het gemeenschappelijk immigratiebeleid van de Unie te versterken door middel van passende en noodzakelijke maatregelen die een efficiënte monitoring, beveiliging en doeltreffende controle van de buitengrenzen van de Unie waarborgen, en om ervoor te zorgen dat in het kader van het migratiebeleid van de Unie rekening wordt gehouden met de economische en sociale stabiliteit van de lidstaten, het vermogen om te voldoen aan de arbeidsvraag van de interne markt en het efficiënte beheer van migratie, waarbij een eerlijke behandeling van onderdanen van derde landen gewaarborgd moet worden;

Gezondheid

37. stelt voor dat de Unie gemeenschappelijke indicatoren voor gezondheidszorgstelsels vaststelt; stelt voor dat de Unie maatregelen neemt voor vroegtijdige melding, monitoring en beheersing van ernstige grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen, met name in verband met pandemieën, waarbij het de lidstaten evenwel niet wordt belet verscherpte beschermingsmaatregelen vast te stellen of te handhaven als daar een noodzaak toe bestaat;

38. verzoekt de Unie maatregelen te nemen inzake monitoring en coördinatie van de toegang tot gemeenschappelijke diagnostiek en informatie over en behandeling van overdraagbare en niet-overdraagbare ziekten, waaronder zeldzame ziekten;

Wetenschap en technologie

39. dringt erop aan dat de Unie de academische vrijheid en de vrijheid om wetenschappelijk onderzoek te verrichten en les te geven, eerbiedigt en bevordert;
40. stelt voor dat de Unie een gemeenschappelijke ruimtestrategie opstelt en werkt aan een gemeenschappelijk kader voor ruimtevaartactiviteiten;

Slotbepalingen

41. geeft nogmaals aan van mening te zijn dat vertegenwoordigers van de sociale partners van de Unie, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's, de Europese Centrale Bank, het maatschappelijk middenveld van de Unie en kandidaat-lidstaten als waarnemers bij de Conventie moeten worden uitgenodigd;
42. dringt erop aan dat alle bijgevoegde voorstellen tot wijziging van de Verdragen in de Conventie worden besproken;
43. neemt bijgevoegde voorstellen tot wijziging van de Verdragen aan en legt deze voor aan de Raad overeenkomstig artikel 48, lid 2, VEU;
44. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie en de daaraan gehechte voorstellen tot wijziging van de Verdragen te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de parlementen en regeringen van de lidstaten.

**BIJLAGE BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE
VOORSTELLEN TOT WIJZIGING VAN DE VERDRAGEN**

Amendement 1

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Preambule**

Bestaande tekst

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN, HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN DENEMARKEN, DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND, DE PRESIDENT VAN DE HELLEENSE REPUBLIEK, ZIJNE MAJESTEIT DE KONING VAN SPANJE, DE PRESIDENT VAN DE FRANSE REPUBLIEK, DE PRESIDENT VAN **IERLAND**, DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK, ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID DE GROOTHERTOEG VAN LUXEMBURG, **HARE MAJESTEIT DE KONINGIN** DER NEDERLANDEN, DE PRESIDENT VAN DE PORTUGESE REPUBLIEK, **HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIË EN NOORD-IERLAND**,

Amendement

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN, **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK BULGARIJE, DE PRESIDENT VAN DE TSJECHISCHE REPUBLIEK**, HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN DENEMARKEN, DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND, **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK ESTLAND, DE PRESIDENT VAN IERLAND**, DE PRESIDENT VAN DE HELLEENSE REPUBLIEK, ZIJNE MAJESTEIT DE KONING VAN SPANJE, DE PRESIDENT VAN DE FRANSE REPUBLIEK, **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK KROATIË**, DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK, **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK CYPRUS, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK LETLAND, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK LITOUWEN**, ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID DE GROOTHERTOEG VAN LUXEMBURG, **DE PRESIDENT VAN HONGARIJE, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK MALTA, ZIJNE MAJESTEIT DE KONING** DER NEDERLANDEN, **DE FEDERALE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK OOSTENRIJK, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK POLEN**, DE PRESIDENT VAN DE PORTUGESE REPUBLIEK, **DE PRESIDENT VAN ROEMENIË, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SLOVENIË, DE PRESIDENT VAN DE SLOWAakse REPUBLIEK, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK**

Amendement 2

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 2

Bestaande tekst

De waarden waarop de Unie berust, zijn eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en **gelijkheid van vrouwen en mannen**.

Amendement

De waarden waarop de Unie berust, zijn eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en **gendergelijkheid**.

Amendement 3

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 3 – lid 2

Bestaande tekst

2. De Unie biedt haar burgers een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht zonder binnengrenzen, waarin het vrije verkeer van personen gewaarborgd is in combinatie met passende maatregelen met betrekking tot controles aan de buitengrenzen, asiel, immigratie, en voorkoming en bestrijding van criminaliteit.

Amendement

2. De Unie biedt haar burgers een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht zonder binnengrenzen, waarin het vrije verkeer van personen gewaarborgd is in combinatie met **gemeenschappelijk buitengrenzenbeleid en met** passende maatregelen met betrekking tot controles aan de buitengrenzen, asiel, immigratie, en voorkoming en bestrijding van criminaliteit.

Amendement 4

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 3 – lid 3 – alinea 1

Bestaande tekst

De Unie brengt een interne markt tot stand. Zij zet zich in voor de duurzame ontwikkeling van Europa, **op basis van** een evenwichtige economische groei en **van** prijsstabiliteit, een sociale markteconomie met een groot concurrentievermogen die gericht is op volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang, en **van** een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu. De Unie bevordert de wetenschappelijke en technische vooruitgang.

Amendement

De Unie brengt een interne markt tot stand. Zij zet zich in voor de duurzame ontwikkeling van Europa, **gebaseerd op** een evenwichtige economische groei en prijsstabiliteit, **op** een sociale markteconomie met een groot concurrentievermogen die gericht is op volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang, en **op** een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu, **alsook op het tegengaan van de opwarming van de aarde en het waarborgen van de biodiversiteit, in overeenstemming met internationale overeenkomsten**. De Unie bevordert de wetenschappelijke en technische vooruitgang.

Amendement 5

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 3 – lid 3 – alinea 2**

Bestaande tekst

De Unie bestrijdt sociale uitsluiting en discriminatie, en bevordert sociale rechtvaardigheid en bescherming, **de gelijkheid van vrouwen en mannen**, de solidariteit tussen generaties en de bescherming van de rechten van het kind.

Amendement

De Unie bestrijdt sociale uitsluiting en discriminatie, en bevordert sociale rechtvaardigheid en bescherming, **gendergelijkheid**, de solidariteit tussen generaties en de bescherming van de rechten van het kind.

Amendement 6

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 3 – lid 3 – alinea 4**

Bestaande tekst

De Unie eerbiedigt haar rijke verscheidenheid van cultuur en taal en ziet toe op de instandhouding en de ontwikkeling van het Europese culturele erfgoed.

Amendement

De Unie eerbiedigt **en bevordert** haar rijke verscheidenheid van cultuur en taal en ziet toe op de instandhouding en de ontwikkeling van het Europese culturele erfgoed.

Amendement 7

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 3 – lid 4

Bestaande tekst

4. De Unie *stelt een economische en monetaire unie in die* de euro als munt *heeft*.

Amendement

4. De Unie **heeft** de euro als munt.

Amendement 8

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 3 – lid 5 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

5 bis. De Unie beschermt en bevordert de toegang tot vrij en universeel onderwijs, de institutionele en individuele academische vrijheid en de mensenrechten, zoals vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Amendement 9

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 7 – lid 1 – alinea 1

Bestaande tekst

Op een met redenen omkleed voorstel van een derde van de lidstaten, het Europees Parlement of de Europese Commissie **kan** de Raad, na goedkeuring van het Europees Parlement, met **een** meerderheid van **vier vijfden van zijn leden constateren dat** er duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending van in artikel 2, bedoelde waarden door een lidstaat. Alvorens die constatering te doen, hoort de Raad de betrokken lidstaat en kan hij die lidstaat volgens dezelfde procedure aanbevelingen doen.

Amendement

Binnen zes maanden na ontvangst van een met redenen omkleed voorstel van een derde van de lidstaten, het Europees Parlement of de Europese Commissie **constateert** de Raad, na goedkeuring door het Europees Parlement, met **een gekwalificeerde** meerderheid van **stemmen of** er duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending van in artikel 2, bedoelde waarden door een lidstaat. Alvorens die constatering te doen, hoort de Raad de betrokken lidstaat en kan hij die lidstaat volgens dezelfde procedure aanbevelingen doen.

Amendement 10

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 7 – lid 2

Bestaande tekst

2. De *Europese* Raad *kan* met *eenparigheid* van stemmen, *op* voorstel van een derde van de lidstaten *of* van de Europese Commissie, *en na goedkeuring* van *het Europees Parlement*, een ernstige en voortdurende schending van de in artikel 2 bedoelde waarden door een lidstaat *constateren, na de lidstaat in kwestie om opmerkingen te hebben verzocht*.

Amendement

2. De Raad, met *een gekwalificeerde meerderheid* van stemmen *binnen zes maanden na ontvangst van een voorstel* van een derde van de lidstaten, *het Europees Parlement, met een meerderheid* van *zijn leden, of* de Europese Commissie *kan het Hof van Justitie verzoeken zich uit te spreken over de vraag of er sprake is van* een ernstige en voortdurende schending van de in artikel 2 bedoelde waarden door een lidstaat.

Amendement 11

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 7 – lid 2 – alinea 1 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Het Hof van Justitie beslist over het verzoek na de lidstaat in kwestie om opmerkingen te hebben verzocht.

Amendement 12

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 7 – lid 3 – alinea 1

Bestaande tekst

Amendement

Wanneer de in lid 2 bedoelde constatering is gedaan, *kan* de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen *besluiten tot* schorsing van bepaalde rechten die uit de toepassing van de Verdragen op de lidstaat in kwestie voortvloeien, met inbegrip van de stemrechten van de vertegenwoordiger van de regering van die lidstaat in de Raad. De

Binnen zes maanden nadat de in lid 2 bedoelde constatering is gedaan, *neemt* de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen *een besluit over passende maatregelen. Dergelijke maatregelen kunnen de schorsing van vastleggingen en betalingen van de begroting van de Unie omvatten, of de* schorsing van bepaalde rechten die uit de toepassing van

Raad houdt daarbij rekening met de mogelijke gevolgen van een dergelijke schorsing voor de rechten en verplichtingen van natuurlijke en rechtspersonen.

de Verdragen op de lidstaat in kwestie voortvloeiend, met inbegrip van de stemrechten van de vertegenwoordiger van de regering van die lidstaat in de Raad **en het recht van een lidstaat om het voorzitterschap van de Raad te bekleden**. De Raad houdt daarbij rekening met de mogelijke gevolgen van een dergelijke schorsing voor de rechten en verplichtingen van natuurlijke en rechtspersonen.

Amendement 13

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 10 – lid 3

Bestaande tekst

3. Iedere burger heeft het recht aan het democratisch bestel van de Unie deel te nemen. ***De besluitvorming vindt plaats op een zo open mogelijke wijze, en zo dicht bij de burgers als mogelijk is.***

Amendement

3. Iedere burger heeft het recht aan het democratisch bestel van de Unie deel te nemen. ***De Unie ziet erop toe dat er instrumenten zijn die de burgers in staat stellen dit recht uit te oefenen.***

Amendement 14

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 10 – lid 3 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

3 bis. De besluitvorming vindt plaats op een zo open mogelijke wijze, en zo dicht bij de burgers als mogelijk is.

Amendement 15

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 10 – lid 4

Bestaande tekst

Amendement

4. De politieke partijen op Europees niveau dragen bij tot de vorming van een Europees politiek bewustzijn en tot de uiting van de wil van de burgers van de Unie.

4. De politieke partijen op Europees niveau dragen bij tot de vorming van een Europees politiek bewustzijn en tot de uiting van de wil van de burgers van de Unie. ***Europese politieke partijen kunnen daartoe activiteiten bevorderen,***

ondersteunen en financieren.

Amendement 16

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 10 – lid 4 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

4 bis. Bij de voorbereiding van initiatieven op het gebied van sociaal, werkgelegenheids- en economisch beleid worden de sociale partners geraadpleegd.

Amendement 17

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 11 – lid 4 – alinea 1

Bestaande tekst

Amendement

Wanneer ten minste één miljoen burgers van de Unie, afkomstig uit een significant aantal lidstaten, van oordeel zijn dat inzake een aangelegenheid een rechtshandeling van de Unie nodig is ***ter uitvoering van de Verdragen***, kunnen zij het initiatief nemen de Europese Commissie te verzoeken binnen het kader van de haar toegedeelde bevoegdheden een passend voorstel daartoe in te dienen.

Wanneer ten minste één miljoen burgers van de Unie, afkomstig uit een significant aantal lidstaten, van oordeel zijn dat inzake een aangelegenheid een rechtshandeling van de Unie nodig is, kunnen zij het initiatief nemen de Europese Commissie te verzoeken binnen het kader van de haar toegedeelde bevoegdheden een passend voorstel daartoe in te dienen.

Amendement 18

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 11 – lid 4 – alinea 1 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

De Commissie of het Europees Parlement kan op basis van een geldig burgerinitiatief een rechtshandeling voorstellen.

Amendement 19

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 11 – lid 4 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

4 bis. Het Europees Parlement en de Raad kunnen volgens de gewone wetgevingsprocedure bepalingen vaststellen om hun besluitvorming en de naleving van de in de artikelen 10 en 11 bedoelde beginselen te waarborgen.

Amendement 20

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 11 – lid 4 ter (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

4 ter. Het Europees Parlement kan met een meerderheid van zijn leden bij de Europese Raad een voorstel voor een Europees referendum indienen. Een voorstel voor een Europees referendum is in overeenstemming met de in artikel 2 vastgelegde Europese waarden.

Indien de Europese Raad met een meerderheid van stemmen instemt met het voorgestelde referendum, organiseert de Commissie een referendum.

Een Europees referendum wordt in de hele Unie op dezelfde dag gehouden. De referendumvraag wordt geacht te zijn goedgekeurd als een meerderheid van de kiezers op EU-niveau, en op nationaal niveau in een meerderheid van de lidstaten, vóór stemt.

Amendement 21

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 13 – lid 4 bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

4 bis. De instellingen van de Unie en de bestuurs- en adviesorganen van de Unie worden op niet-discriminerende wijze samengesteld, waarbij gendergelijkheid wordt gewaarborgd en de diversiteit van

de samenleving wordt weerspiegeld.

Amendement 22

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 14 – lid 2 – alinea 1

Bestaande tekst

Het Europees Parlement bestaat uit vertegenwoordigers van de burgers van de Unie. Hun aantal bedraagt niet meer dan zevenhonderdvijftig, plus de voorzitter. ***De burgers zijn degressief evenredig vertegenwoordigd, met een minimum van zes leden per lidstaat. Geen enkele lidstaat krijgt meer dan zesennegentig zetels toegewezen.***

Amendement

Het Europees Parlement bestaat uit vertegenwoordigers van de burgers van de Unie. Hun aantal bedraagt niet meer dan zevenhonderdvijftig, plus de voorzitter.

(De geschrapte tekst wordt verplaatst naar lid 2 bis (nieuw). Zie amendement 24.)

Amendement 23

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 14 – lid 2 – alinea 2

Bestaande tekst

De Europese Raad stelt met eenparigheid van stemmen op initiatief van en na goedkeuring door het Europees Parlement een besluit inzake de samenstelling van het Europees Parlement vast, met inachtneming van de in de eerste alinea genoemde beginselen.

Amendement

Schrappen

Amendement 24

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 14 □ lid 2 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

2 bis. De burgers zijn degressief evenredig vertegenwoordigd, met een minimum van zes leden per lidstaat. Geen enkele lidstaat krijgt meer dan zesennegentig zetels toegewezen.

(De tekst van lid 2, eerste alinea, tweede en derde zin, is verplaatst naar dit lid 2 bis. Zie

Amendement 25

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 14 – lid 2 ter (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

2 ter. *Het Europees Parlement bepaalt zijn samenstelling met een meerderheid van zijn leden, met inachtneming van de in de leden 2 en 2 bis bedoelde beginselen, en na goedkeuring door de Raad.*

Amendement 26

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 15 – lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. De Europese Raad bestaat uit de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten, zijn voorzitter en de voorzitter van de **Commissie**. De **hoge vertegenwoordiger** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid neemt deel aan de werkzaamheden van de Europese Raad.

2. De Europese Raad bestaat uit de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten, zijn voorzitter en de voorzitter van de **Europese Unie**. De **secretaris** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid neemt deel aan de werkzaamheden van de Europese Raad.

(Deze wijziging geldt voor de hele tekst. Indien dit amendement wordt aangenomen, moet deze wijziging in de gehele tekst worden doorgevoerd.)

Amendement 27

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 15 – lid 3

Bestaande tekst

Amendement

3. De Europese Raad wordt twee keer per half jaar door zijn voorzitter in vergadering bijeengeroepen. Indien de agenda zulks vereist, kunnen de leden van de Europese Raad besluiten zich elk te laten bijstaan door een minister en, wat de voorzitter van de **Commissie** betreft, door

3. De Europese Raad wordt twee keer per half jaar door zijn voorzitter in vergadering bijeengeroepen. Indien de agenda zulks vereist, kunnen de leden van de Europese Raad besluiten zich elk te laten bijstaan door een minister en, wat de voorzitter van de **Europese Unie** betreft,

een lid van de Commissie. Indien de situatie zulks vereist, roept de voorzitter een buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad bijeen.

door een lid van de Commissie. Indien de situatie zulks vereist, roept de voorzitter een buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad bijeen.

Amendement 28

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 15 – lid 5

Bestaande tekst

5. De Europese Raad kiest zijn voorzitter met gekwalificeerde meerderheid van stemmen *voor een periode van tweeënhalf jaar. De voorzitter is eenmaal herkiesbaar. Indien de voorzitter verhinderd is of op ernstige wijze tekortschiet, kan de Europese Raad volgens dezelfde procedure zijn mandaat beëindigen.*

Amendement

5. De Europese Raad kiest zijn voorzitter met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Amendement 29

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 15 – lid 6

Bestaande tekst

6. *De voorzitter van de Europese Raad:*

- a) leidt en stimuleert de werkzaamheden van de Europese Raad;*
- b) zorgt, in samenwerking met de voorzitter van de Commissie en op basis van de werkzaamheden van de Raad Algemene Zaken, voor de voorbereiding en de continuïteit van de werkzaamheden van de Europese Raad;*
- c) bevordert de samenhang en de consensus binnen de Europese Raad;*
- d) legt na afloop van iedere bijeenkomst van de Europese Raad een verslag voor aan het Europees Parlement.*

Amendement

Schrappen

De voorzitter van de Europese Raad zorgt

op zijn niveau en in zijn hoedanigheid voor de externe vertegenwoordiging van de Unie in aangelegenheden die onder het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid vallen, onverminderd de aan de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid toegedeelde bevoegdheden.

De voorzitter van de Europese Raad kan geen nationaal mandaat uitoefenen.

Amendement 30

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 16 – lid 2

Bestaande tekst

2. De Raad bestaat uit *een vertegenwoordiger* van iedere lidstaat *op ministerieel niveau*, die gemachtigd *is* om de regering van de lidstaat die *hij vertegenwoordigt*, te binden en om het stemrecht uit te oefenen.

Amendement

2. De Raad bestaat uit *vertegenwoordigers* van iedere lidstaat, die gemachtigd *zijn* om de regering van de lidstaat die *zij vertegenwoordigen*, te binden en om het stemrecht uit te oefenen.

Amendement 31

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 16 – lid 3

Bestaande tekst

3. Tenzij in de Verdragen anders is bepaald, besluit de Raad met *gekwalificeerde* meerderheid van stemmen.

Amendement

3. Tenzij in de Verdragen anders is bepaald, besluit de Raad met *gewone* meerderheid van stemmen.

Amendement 32

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 16 – lid 4 – alinea 1

Bestaande tekst

Met ingang van 1 november 2014 wordt onder gekwalificeerde meerderheid van stemmen verstaan *ten minste 55%* van de

Amendement

Onder *gewone* meerderheid *wordt* verstaan *een meerderheid* van de leden van de Raad die ten minste *50 %* van de bevolking van

leden van de Raad die ten minste **vijftien in aantal zijn en lidstaten vertegenwoordigen waarvan de bevolking ten minste 65% uitmaakt** van de bevolking van de Unie.

de Unie **vertegenwoordigt**.

Amendement 33

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 4 – alinea 2**

Bestaande tekst

Amendement

Een blokkerende minderheid moet ten minste uit vier leden van de Raad bestaan; in het andere geval wordt de gekwalificeerde meerderheid van stemmen geacht te zijn verkregen.

Schrappen

Amendement 34

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 4 – alinea 3**

Bestaande tekst

Amendement

De overige bepalingen inzake de besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid worden vastgesteld in artikel 238, lid 2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Schrappen

Amendement 35

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 4 bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

4 bis. Onder gekwalificeerde meerderheid wordt verstaan ten minste twee derde van de leden van de Raad die ten minste 50 % van de bevolking van de Unie vertegenwoordigen.

Amendement 36

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 4 ter (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

4 ter. Onder versterkte gekwalificeerde meerderheid wordt verstaan ten minste vier vijfde van de leden van de Raad die ten minste 50 % van de bevolking van de Unie vertegenwoordigen.

Amendement 37

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 5**

Bestaande tekst

Amendement

5. De overgangsbepalingen inzake de omschrijving van de gekwalificeerde meerderheid die tot en met 31 oktober 2014, respectievelijk tussen 1 november 2014 en 31 maart 2017 van toepassing zijn, worden vastgesteld in het protocol betreffende de overgangsbepalingen.

Schrappen

Amendement 38

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 6 – alinea 1**

Bestaande tekst

Amendement

De Raad komt in verschillende formaties bijeen; de lijst ervan wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 236 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Schrappen

Amendement 39

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 6 – alinea 2**

Bestaande tekst

Amendement

De Raad Algemene Zaken zorgt voor de samenhang van de werkzaamheden van de verschillende Raadsformaties. De Raad Algemene Zaken bereidt de bijeenkomsten van de Europese Raad voor en volgt deze

Schrappen

op, in samenspraak met de voorzitter van de Europese Raad en de Commissie.

Amendement 40

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 6 – alinea 3**

Bestaande tekst

Amendement

De Raad Buitenlandse Zaken werkt het externe optreden van de Unie uit volgens de door de Europese Raad vastgestelde strategische lijnen en zorgt voor de samenhang in het externe optreden van de Europese Unie.

Schrappen

Amendement 41

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 7**

Bestaande tekst

Amendement

7. Een Comité van permanente vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten is belast met de voorbereiding van de werkzaamheden van de Raad.

Schrappen

Amendement 42

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 16 – lid 8**

Bestaande tekst

Amendement

8. De Raad beraadslaagt en stemt in openbare zitting over een ontwerp van wetgevingshandeling. *Daartoe wordt iedere Raadszitting gesplitst in twee delen, die respectievelijk gewijd worden aan beraadslagingen over de wetgevingshandelingen van de Unie en aan niet-wetgevingswerkzaamheden.*

8. De Raad beraadslaagt en stemt in openbare zitting over een ontwerp van wetgevingshandeling.

Amendement 43

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 17 – lid 1

Bestaande tekst

1. De **Commissie** bevordert het algemeen belang van de Unie en neemt daartoe passende initiatieven. Zij ziet toe op de toepassing van zowel de Verdragen als de maatregelen die de instellingen krachtens deze Verdragen vaststellen. Onder de controle van het Hof van Justitie van de Europese Unie ziet zij toe op de toepassing van het recht van de Unie. Zij voert de begroting uit en beheert de programma's. Zij oefent onder de bij de Verdragen bepaalde voorwaarden coördinerende, uitvoerende en beheerstaken uit. Zij zorgt voor de externe vertegenwoordiging van de Unie, behalve wat betreft het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en de andere bij de Verdragen bepaalde gevallen. Zij neemt de initiatieven tot de jaarlijkse en meerjarige programmering van de Unie om interinstitutionele akkoorden tot stand te brengen.

Amendement

1. De **Uitvoerende Macht** bevordert het algemeen belang van de Unie en neemt daartoe passende initiatieven. Zij ziet toe op de toepassing van zowel de Verdragen als de maatregelen die de instellingen krachtens deze Verdragen vaststellen. Onder de controle van het Hof van Justitie van de Europese Unie ziet zij toe op de toepassing van het recht van de Unie. Zij voert de begroting uit en beheert de programma's. Zij oefent onder de bij de Verdragen bepaalde voorwaarden coördinerende, uitvoerende en beheerstaken uit. Zij zorgt voor de externe vertegenwoordiging van de Unie, behalve wat betreft het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en de andere bij de Verdragen bepaalde gevallen. Zij neemt de initiatieven tot de jaarlijkse en meerjarige programmering van de Unie om interinstitutionele akkoorden tot stand te brengen.

(Deze wijziging geldt voor de hele tekst. Indien dit amendement wordt aangenomen, moet deze wijziging in de gehele tekst worden doorgevoerd.)

Amendement 44

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 17 – lid 2

Bestaande tekst

2. Tenzij in de Verdragen anders is bepaald, kunnen wetgevingshandelingen van de Unie **alleen** op voorstel van de **Commissie** worden vastgesteld. Andere handelingen worden op voorstel van de **Commissie** vastgesteld in de gevallen waarin de Verdragen daarin voorzien.

Amendement

2. Tenzij in de Verdragen anders is bepaald, kunnen wetgevingshandelingen van de Unie op voorstel van de **Uitvoerende Macht** worden vastgesteld. Andere handelingen worden op voorstel van de **Uitvoerende Macht** vastgesteld in de gevallen waarin de Verdragen daarin

voorzien.

Amendement 45

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 17 – lid 3

Bestaande tekst

3. De ambtstermijn van de **Commissie** bedraagt vijf jaar.

De leden van de **Commissie** worden op grond van hun algemene bekwaamheid en Europese inzet gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden.

De **Commissie** oefent haar verantwoordelijkheden volkomen onafhankelijk uit. Onverminderd artikel 18, lid 2, vragen noch aanvaarden de leden van de **Commissie** instructies van enige regering, instelling, orgaan of instantie. Zij onthouden zich van iedere handeling die onverenigbaar is met het karakter van hun ambt of met de uitvoering van hun taak.

Amendement

3. De ambtstermijn van de **Uitvoerende Macht** bedraagt vijf jaar.

De leden van de **Uitvoerende Macht** worden op grond van hun algemene bekwaamheid en Europese inzet gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden.

De **Uitvoerende Macht** oefent haar verantwoordelijkheden volkomen onafhankelijk uit. Onverminderd artikel 18, lid 2, vragen noch aanvaarden de leden van de **Uitvoerende Macht** instructies van enige regering, instelling, orgaan of instantie. Zij onthouden zich van iedere handeling die onverenigbaar is met het karakter van hun ambt of met de uitvoering van hun taak.

Amendement 46

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 17 – lid 4

Bestaande tekst

4. **De Commissie die benoemd is voor de periode tussen de datum van inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon en 31 oktober 2014, bestaat uit één onderdaan van iedere lidstaat, met inbegrip van de voorzitter van de Commissie en van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, die een van de vicevoorzitters van de Commissie is.**

Amendement

Schrappen

Amendement 47

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 17 – lid 5

Bestaande tekst

5. ***Vanaf 1 november 2014*** bestaat de ***Commissie*** uit een aantal leden, met inbegrip van de voorzitter ***van de Commissie en van de hoge vertegenwoordiger*** van de Unie voor buitenlandse zaken en ***veiligheidsbeleid, dat overeenstemt met twee derde van het aantal lidstaten, tenzij de Europese Raad met eenparigheid van stemmen besluit dit aantal te wijzigen.***

De leden van de ***Commissie*** worden gekozen uit de onderdanen van de lidstaten ***volgens een toerbeurtsysteem op basis van strikte gelijkheid tussen de lidstaten dat toelaat de demografische en geografische verscheidenheid van de lidstaten te weerspiegelen.*** Dit systeem wordt door de Europese Raad ***met eenparigheid van stemmen*** vastgesteld overeenkomstig artikel 244 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Amendement

5. ***De Uitvoerende Macht*** bestaat uit ***ten hoogste 15*** leden, met inbegrip van de voorzitter, de ***secretaris*** van de Unie voor buitenlandse zaken en ***veiligheidsbeleid en de secretaris van de Unie voor economische governance.***

De leden van de ***Uitvoerende Macht*** worden gekozen uit de onderdanen van de lidstaten, ***waarbij*** de demografische en geografische verscheidenheid van de lidstaten ***wordt weerspiegeld.*** Dit systeem wordt door de Europese Raad vastgesteld overeenkomstig artikel 244 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

De Uitvoerende Macht kan, na goedkeuring door het Europees Parlement, ondersecretarissen benoemen voor een specifieke portefeuille of taak. Daarbij dient de Uitvoerende Macht rekening te houden met de in de tweede alinea bedoelde geografische verscheidenheid binnen de Uitvoerende Macht.

Amendement 48

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 17 – lid 6

Bestaande tekst

6. De voorzitter van de ***Commissie***:

a) stelt de richtsnoeren vast met

Amendement

6. De voorzitter van de ***Uitvoerende Macht***:

a) stelt de richtsnoeren vast met

inachtneming waarvan de **Commissie** haar taak vervult;

b) beslist over de interne organisatie van de **Commissie** en waarborgt zodoende de samenhang, de doeltreffendheid en het collegiale karakter van haar optreden;

c) benoemt andere vicevoorzitters dan de **hoge vertegenwoordiger** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, uit de leden van de Commissie.

Een lid van de **Commissie** neemt ontslag indien de voorzitter hem daarom verzoekt. De **hoge vertegenwoordiger** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid **neemt** ontslag overeenkomstig de procedure van artikel 18, lid 1, indien de voorzitter **hem** daarom verzoekt.

Amendement 49

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 17 – lid 7

Bestaande tekst

7. **Rekening houdend met de** verkiezingen **voor** het Europees Parlement **en na passende raadpleging en, draagt de Europese Raad met gekwalificeerde** meerderheid van stemmen **bij het Europees Parlement** een kandidaat voor het **ambt van voorzitter van de Commissie voor. Deze kandidaat wordt door het Parlement bij meerderheid van zijn leden gekozen.** Indien de kandidaat **bij de stemming geen** meerderheid behaalt, draagt **de Europese Raad met gekwalificeerde** meerderheid van stemmen binnen een maand een **nieuwe** kandidaat voor, **die volgens dezelfde procedure door het Parlement wordt gekozen.**

De Raad stelt in onderlinge

inachtneming waarvan de **Uitvoerende Macht** haar taak vervult;

b) beslist over de interne organisatie van de **Uitvoerende Macht** en waarborgt zodoende de samenhang, de doeltreffendheid en het collegiale karakter van haar optreden;

c) benoemt andere vicevoorzitters dan de **secretaris** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, **alsook de secretaris van de Unie voor economische governance** uit de leden van de Commissie.

Een lid van de **Uitvoerende Macht** neemt ontslag indien de voorzitter hem daarom verzoekt. De **secretaris** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid **en de secretaris van de Unie voor economische governance nemen** ontslag overeenkomstig de procedure van artikel 18, lid 1, indien de voorzitter daarom verzoekt.

Amendement

7. **Na de Europese** verkiezingen **draagt** het Europees Parlement met een meerderheid **van zijn leden** een kandidaat voor het **voorzitterschap van de Europese Unie voor aan de Europese Raad. De Europese Raad hecht hieraan met een gekwalificeerde** meerderheid van **stemmen zijn goedkeuring.** Indien de **voorgedragen** kandidaat **niet de vereiste** meerderheid behaalt, draagt **het Europees Parlement** met **een** meerderheid van stemmen **van zijn leden** binnen een maand een kandidaat voor. **De Europese Raad hecht hieraan met een gewone meerderheid van stemmen zijn goedkeuring.**

De verkozen voorzitter **stelt een lijst voor**

overeenstemming met de verkozen voorzitter de lijst vast van de overige personen die hij voorstelt tot lid van de Commissie te benoemen. Zij worden gekozen *op basis van de voordrachten van de lidstaten*, overeenkomstig de in *lid 3, tweede alinea*, en *lid 5, tweede alinea*, bepaalde criteria.

De voorzitter, de *hoge vertegenwoordiger* van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de overige leden van de *Commissie* worden als college ter goedkeuring onderworpen aan een stemming van het Europees Parlement. Op basis van deze goedkeuring wordt de *Commissie* met *gekwalificeerde* meerderheid van stemmen door de Europese Raad benoemd.

Amendement 50

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 17 – lid 8

Bestaande tekst

8. De *Commissie legt als college* verantwoording af aan het Europees Parlement. Het Europees Parlement kan overeenkomstig artikel 234 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie een motie van afkeuring tegen de *Commissie* aannemen. Indien een *dergelijke motie* wordt aangenomen, moeten de leden van de *Commissie* collectief ontslag nemen *en moet ook de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid zijn functie in de Commissie neerleggen.*

Amendement 51

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 19 – lid 3 bis (nieuw)

met kandidaten voor benoeming tot lid van de *Uitvoerende Macht*. Zij worden gekozen overeenkomstig de in *de leden 3 en 5* bepaalde criteria.

De voorzitter, de *secretaris* van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de overige leden van de *Uitvoerende Macht* worden als college ter goedkeuring onderworpen aan een stemming van het Europees Parlement. Op basis van deze goedkeuring wordt de *Uitvoerende Macht* met *gewone* meerderheid van stemmen door de Europese Raad benoemd.

Amendement

8. De *Uitvoerende Macht legt* verantwoording af aan het Europees Parlement. Het Europees Parlement kan overeenkomstig artikel 234 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie een *collectieve motie van afkeuring tegen de Uitvoerende Macht of een individuele motie van afkeuring tegen een lid van de Uitvoerende Macht* aannemen. Indien een *collectieve motie van afkeuring* wordt aangenomen, moeten de leden van de *Uitvoerende Macht* collectief ontslag nemen. *Indien een individuele motie van afkeuring wordt aangenomen, moet het betreffende lid van de Uitvoerende Macht zijn functie neerleggen.*

Bestaande tekst

Amendement

3 bis. Het Hof van Justitie van de Europese Unie toetst de naleving van het subsidiariteitsbeginsel en kan bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak doen over de vraag of de Unie ultra vires heeft gehandeld en uitspraak doen inzake krachtens artikel 263 ingestelde beroepen wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel.

Amendement 52

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 21 – lid 2 – punt a

Bestaande tekst

Amendement

a) bescherming van haar waarden, fundamentele belangen, veiligheid, onafhankelijkheid en integriteit;

a) bescherming van haar waarden, fundamentele belangen, veiligheid, **strategische autonomie**, onafhankelijkheid en integriteit;

Amendement 53

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 24 – lid 1 – alinea 2

Bestaande tekst

Amendement

Het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid is aan specifieke regels en procedures onderworpen. Het wordt bepaald en uitgevoerd door de Europese Raad en door de Raad, die besluiten met **eenparigheid** van stemmen, **tenzij in de Verdragen anders wordt bepaald. Wetgevingshandelingen kunnen niet worden vastgesteld.** Aan het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid wordt uitvoering gegeven door de **Hoge Vertegenwoordiger** van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid en door de lidstaten, overeenkomstig de Verdragen. De specifieke rol van het Europees Parlement en van de Commissie op dit gebied wordt

Het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid is aan specifieke regels en procedures onderworpen. Het wordt bepaald en uitgevoerd door de Europese Raad en door de Raad, die besluiten met **een gekwalificeerde meerderheid** van stemmen, **na goedkeuring door het Europees Parlement.** Aan het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid wordt uitvoering gegeven door de **secretaris** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en door de lidstaten, overeenkomstig de Verdragen. De specifieke rol van het Europees Parlement en van de Commissie op dit gebied wordt bepaald in de Verdragen. Het Hof van Justitie van de

bepaald in de Verdragen. Het Hof van Justitie van de Europese Unie is **niet** bevoegd ten aanzien van deze bepalingen, **met uitzondering van zijn bevoegdheid toezicht te houden op de naleving van artikel 40 van dit Verdrag en de wettigheid van bepaalde besluiten na te gaan, als bepaald in artikel 275, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.**

Europese Unie is bevoegd ten aanzien van deze bepalingen.

Amendement 54

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 29

Bestaande tekst

De Raad stelt besluiten vast waarin de aanpak van de Unie wordt bepaald ten aanzien van een bepaalde aangelegenheid van geografische of thematische aard. De lidstaten dragen er zorg voor dat hun nationaal beleid met de standpunten van de Unie overeenstemt.

Amendement

De Raad stelt besluiten vast waarin de aanpak van de Unie wordt bepaald ten aanzien van een bepaalde aangelegenheid van geografische of thematische aard. **Wanneer een besluit voorziet in onderbreking of gehele of gedeeltelijke beperking van de economische en financiële betrekkingen met een of meer derde landen, besluit de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.** De lidstaten dragen er zorg voor dat hun nationaal beleid met de standpunten van de Unie overeenstemt.

Amendement 55

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 31 – lid 1

Bestaande tekst

1. In het kader van dit hoofdstuk worden besluiten door de Europese Raad en de Raad met **eenparigheid** van stemmen genomen. Wetgevingshandelingen kunnen niet worden vastgesteld.

Ingeval een lid van de Raad zich van stemming onthoudt, kan dit lid zijn onthouding toelichten door op grond van onderhavige alinea een formele

Amendement

1. In het kader van dit hoofdstuk worden besluiten door de Europese Raad en de Raad met **een gekwalificeerde meerderheid** van stemmen genomen. Wetgevingshandelingen kunnen niet worden vastgesteld.

verklaring af te leggen. In dat geval is het lid niet verplicht het besluit toe te passen, doch aanvaardt het wel dat het besluit de Unie bindt. In een geest van wederzijdse solidariteit onthoudt de betrokken lidstaat zich van ieder optreden dat het optreden van de Unie krachtens genoemd besluit zou kunnen doorkruisen of belemmeren, en eerbiedigen de andere lidstaten dit standpunt. Indien de leden van de Raad die hun onthouding op deze wijze toelichten, ten minste een derde van de lidstaten vertegenwoordigen en de totale bevolking van de door hen vertegenwoordigde lidstaten ten minste een derde van de totale bevolking van de Unie uitmaakt, wordt het besluit niet vastgesteld.

Amendement 56

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 31 – lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. In afwijking van lid 1 besluit de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen:

- wanneer hij een besluit vaststelt dat een optreden of een standpunt van de Unie bepaalt op grond van een besluit van de Europese Raad met betrekking tot de strategische belangen en doelstellingen van de Unie in de zin van artikel 22, lid 1;**
- wanneer hij een besluit vaststelt dat een optreden of een standpunt van de Unie bepaalt, op voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, dat wordt voorgelegd naar aanleiding van een specifiek verzoek dat de Europese Raad op eigen initiatief of op initiatief van de hoge vertegenwoordiger tot hem heeft gericht;**
- bij de aanneming van een besluit waarmee uitvoering wordt gegeven aan**

een besluit dat een optreden of een standpunt van de Unie bepaalt;

– *bij de benoeming van een speciale vertegenwoordiger overeenkomstig artikel 33.*

Indien een lid van de Raad verklaart om vitale, nader genoemde, redenen van nationaal beleid voornemens te zijn zich te verzetten tegen de aanneming van een besluit dat met gekwalificeerde meerderheid van stemmen moet worden aangenomen, wordt niet tot stemming overgegaan. De hoge vertegenwoordiger tracht in nauw overleg met de betrokken lidstaat een aanvaardbare oplossing te bereiken. Indien dit niet tot resultaat leidt, kan de Raad bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen verlangen dat de aangelegenheid wordt voorgelegd aan de Europese Raad, die met eenparigheid van stemmen een besluit vaststelt.

Een lid van de Raad **kan** om vitale, nader genoemde, redenen van nationaal beleid verlangen dat de aangelegenheid wordt voorgelegd aan de Europese Raad.

Amendement 57

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 31 – lid 3

Bestaande tekst

Amendement

3. De Europese Raad kan met eenparigheid van stemmen bij besluit bepalen dat de Raad in andere dan de in lid 2 genoemde gevallen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit.

Schrappen

Amendement 58

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 31 – lid 4

Bestaande tekst

Amendement

4. De leden 2 en 3 zijn niet van toepassing op besluiten die gevolgen hebben op militair of defensiegebied.

Schrappen

Amendement 59

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 42 – lid 1

Bestaande tekst

1. Het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid is een integrerend deel van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid. Het voorziet de Unie van een operationeel vermogen dat op civiele en militaire middelen steunt. De Unie kan daarvan gebruik maken voor missies buiten het grondgebied van de Unie met het oog op vredeshandhaving, conflictpreventie en versterking van de internationale veiligheid overeenkomstig de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties. ***De uitvoering van deze taken berust op de door de lidstaten beschikbaar gestelde vermogens.***

Amendement

1. Het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid is een integrerend deel van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid. ***Het stelt de Unie in staat de lidstaten tegen bedreigingen te verdedigen.*** Het voorziet de Unie van een operationeel vermogen dat op civiele en militaire middelen steunt. De Unie kan daarvan gebruik maken voor missies buiten het grondgebied van de Unie met het oog op vredeshandhaving, conflictpreventie en versterking van de internationale veiligheid overeenkomstig de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties. ***Het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, met inbegrip van de aankoop en ontwikkeling van wapens, wordt door de Unie gefinancierd via een specifieke begroting, waarbij het Europees Parlement medewetgever is en toezicht uitoefent.***

Amendement 60

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 42 – lid 2 – alinea 1

Bestaande tekst

Het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid omvat de geleidelijke bepaling van een gemeenschappelijk defensiebeleid van de Unie. Dit zal tot een gemeenschappelijke defensie leiden zodra de Europese Raad met ***eenparigheid*** van stemmen daartoe besluit. In dat geval beveelt hij de lidstaten aan een daartoe strekkend besluit aan te nemen overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen.

Amendement

Het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid omvat de geleidelijke bepaling van een gemeenschappelijk defensiebeleid van de Unie. Dit zal tot een gemeenschappelijke defensie leiden zodra de Europese Raad met ***een gekwalificeerde meerderheid*** van stemmen daartoe besluit. In dat geval beveelt hij de lidstaten aan een daartoe strekkend besluit aan te nemen overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen.

Amendement 61

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 42 – lid 3

Bestaande tekst

3. De *lidstaten stellen civiele en militaire vermogens ter beschikking van de Unie* voor de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, *om zodoende bij te dragen aan het bereiken* van de *door de Raad bepaalde doelstellingen*. Lidstaten die onderling multinationale troepenmachten vormen, kunnen deze troepenmachten tevens ter beschikking van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid stellen.

De lidstaten verbinden zich ertoe hun militaire vermogens geleidelijk te verbeteren. Er wordt een agentschap op het gebied van de ontwikkeling van defensievermogens, onderzoek, aankopen en bewapening (hierna genoemd: “het Europees Defensieagentschap”) opgericht, dat de operationele behoeften bepaalt, maatregelen *bevordert* om in die behoeften te voorzien, *bijdraagt tot de vaststelling en, in voorkomend geval, tot de uitvoering van* alle nuttige maatregelen om de industriële en technologische basis van de defensiesector te versterken, deelneemt aan het bepalen van een Europees beleid inzake vermogens en bewapening, en *de Raad bijstaat om* de verbetering van de militaire vermogens *te evalueren*.

Amendement 62

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 42 – lid 4

Bestaande tekst

4. Besluiten betreffende het

Amendement

3. De *Unie richt een defensie-unie op met civiele en militaire vermogens* voor de uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid. *Deze defensie-unie omvat militaire eenheden, waaronder een permanente snel inzetbare capaciteit, onder operationeel commando van de Unie. De lidstaten kunnen voorzien in aanvullende capaciteiten.* Lidstaten die onderling multinationale troepenmachten vormen, kunnen deze troepenmachten tevens ter beschikking van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid stellen.

De Unie en de lidstaten verbinden zich ertoe hun militaire vermogens geleidelijk te verbeteren. Er wordt een agentschap op het gebied van de ontwikkeling van defensievermogens, onderzoek, aankopen en bewapening (hierna genoemd: “het Europees Defensieagentschap”) opgericht, dat de operationele behoeften bepaalt, maatregelen *uitvoert* om in die behoeften te voorzien, *wapens aankoopt namens de Unie en haar lidstaten, en* alle nuttige maatregelen *neemt* om de industriële en technologische basis van de defensiesector te versterken, deelneemt aan het bepalen van een Europees beleid inzake vermogens en bewapening, en *een evaluatie uitvoert van* de verbetering van de militaire vermogens.

gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, **waaronder begrepen het opzetten van een missie als bedoeld in dit artikel**, worden op voorstel van de **hoge vertegenwoordiger** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid of op initiatief van een lidstaat door de Raad met **eenparigheid** van stemmen vastgesteld. De **hoge vertegenwoordiger** kan, in voorkomend geval samen met de Commissie, voorstellen om gebruik te maken van nationale middelen en van instrumenten van de Unie.

gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid worden op voorstel van de **secretaris** van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid of op initiatief van een lidstaat door de Raad met **gekwalificeerde meerderheid** van stemmen vastgesteld, **na goedkeuring door het Europees Parlement**. De **secretaris van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid** kan, in voorkomend geval samen met de Commissie, voorstellen om gebruik te maken van nationale middelen en van instrumenten van de Unie.

Amendement 63

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 42 - lid 4 bis - alinea 1 (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

4 bis. Besluiten tot het initiëren van een missie worden door de Raad met een gekwalificeerde meerderheid vastgesteld. Het Parlement besluit met een meerderheid van zijn leden.

Amendement 64

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 42 - lid 4 bis - alinea 2 (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Onverminderd de eerste alinea kan de Raad bij consensus besluiten vaststellen tot instelling van een militaire missie of operatie met een uitvoerend mandaat, na goedkeuring door het Europees Parlement, dat met een meerderheid van zijn leden besluit. Indien geen consensus kan worden bereikt, wordt het besluit geacht te zijn aangenomen tenzij vier of meer leden van de Raad hier bezwaar tegen maken.

Amendement 65

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 42 – lid 7 – alinea 1

Bestaande tekst

Indien een lidstaat **op zijn grondgebied gewapenderhand** wordt aangevallen, rust op de **overige** lidstaten de plicht deze lidstaat met alle middelen waarover zij beschikken hulp en bijstand te verlenen overeenkomstig artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties. Dit laat het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten onverlet.

Amendement

Indien een lidstaat wordt aangevallen, rust op de **defensie-unie en alle** lidstaten de plicht deze lidstaat met alle middelen waarover zij beschikken hulp en bijstand te verlenen overeenkomstig artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties. **Een gewapende aanval op één lidstaat wordt beschouwd als een aanval op alle lidstaten.** Dit laat het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten onverlet.

Amendement 66

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 43 – lid 1

Bestaande tekst

1. De in artikel 42, lid 1, bedoelde missies, waarbij de Unie civiele en militaire middelen kan inzetten, omvatten gezamenlijke ontwapeningsacties, humanitaire en reddingsmissies, advies en bijstand op militair gebied, conflictpreventie en vredeshandhaving, missies van strijdkrachten met het oog op crisisbeheersing, daaronder begrepen vredestiting, alsmede stabiliseringsoperaties na afloop van conflicten. Al deze taken kunnen bijdragen aan de strijd tegen het terrorisme, ook door middel van steun aan derde landen om het terrorisme op hun grondgebied te bestrijden.

Amendement

1. De in artikel 42, lid 1, bedoelde missies, waarbij de Unie civiele en militaire middelen kan inzetten, omvatten **de bestrijding van hybride dreigingen en oorlogsvoering, dreiging met het stopzetten van energieleveranties, cyberdreigingen, desinformatiecampagnes en economische dwang door derde landen,** gezamenlijke ontwapeningsacties, humanitaire en reddingsmissies, advies en bijstand op militair gebied, conflictpreventie en vredeshandhaving, missies van strijdkrachten met het oog op crisisbeheersing, daaronder begrepen vredestiting, alsmede stabiliseringsoperaties na afloop van conflicten. Al deze taken kunnen bijdragen aan de strijd tegen het terrorisme, ook door middel van steun aan derde landen om het terrorisme op hun grondgebied te bestrijden.

Amendement 67

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 45 – lid 1 – punt b

Bestaande tekst

b) het harmoniseren van de operationele behoeften en het hanteren van doelmatige en onderling verenigbare aankoopmethoden te bevorderen;

Amendement

b) **wapens aan te kopen voor de defensie-unie en namens de Unie en haar lidstaten en** het harmoniseren van de operationele behoeften en het hanteren van doelmatige en onderling verenigbare aankoopmethoden te bevorderen;

Amendement 68

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 45 – lid 1 – punt c

Bestaande tekst

c) multilaterale projecten voor te stellen die erop gericht zijn de doelstellingen met betrekking tot militaire vermogens te verwezenlijken, de door de lidstaten uit te voeren programma's te coördineren en specifieke samenwerkingsprogramma's te beheren;

Amendement

c) multilaterale projecten voor te stellen **en te leiden** die erop gericht zijn de doelstellingen met betrekking tot militaire vermogens te verwezenlijken, de door de lidstaten uit te voeren programma's te coördineren en samenwerkingsprogramma's te beheren;

Amendement 69

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 45 – lid 2

Bestaande tekst

2. Het Europees **Defensieagentschap staat open voor alle lidstaten die daarvan deel wensen uit te maken.** De Raad stelt met gekwalificeerde meerderheid een besluit vast houdende vastlegging van het statuut, de zetel en de voorschriften voor de werking van het Agentschap. **In dat besluit wordt rekening gehouden met de mate van werkelijke deelneming aan de activiteiten van het Agentschap. Binnen het Agentschap worden specifieke groepen lidstaten gevormd die gezamenlijke projecten uitvoeren. Het**

Amendement

2. Het Europees **Parlement en de Raad stellen, volgens de gewone wetgevingsprocedure,** een besluit vast houdende vastlegging van het statuut, de zetel en de voorschriften voor de werking van het Agentschap.

Agentschap vervult zijn taken voor zover nodig in overleg met de Commissie.

Amendement 70

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 46 – lid 6

Bestaande tekst

6. Andere dan de in de leden 2 tot en met 5 bedoelde besluiten en aanbevelingen van de Raad in het kader van de permanente gestructureerde samenwerking worden met **eenparigheid** van stemmen vastgesteld. Voor de toepassing van dit lid wordt **eenparigheid** van stemmen alleen door de stemmen van de vertegenwoordigers van de deelnemende lidstaten gevormd.

Amendement

6. Andere dan de in de leden 2 tot en met 5 bedoelde besluiten en aanbevelingen van de Raad in het kader van de permanente gestructureerde samenwerking worden met **gekwalificeerde meerderheid** van stemmen vastgesteld. Voor de toepassing van dit lid wordt **die gekwalificeerde meerderheid** van stemmen alleen door de stemmen van de vertegenwoordigers van de deelnemende lidstaten gevormd, **in overeenstemming met de grondwettelijke orde van de verschillende lidstaten**.

Amendement 71

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 48 – lid 2

Bestaande tekst

2. De regering van iedere lidstaat, het Europees Parlement en de Commissie kunnen de Raad ontwerpen tot herziening van de Verdragen voorleggen. Die ontwerpen kunnen, onder andere, de door de Verdragen aan de Unie toegedeelde bevoegdheden uitbreiden of beperken. Zij worden door de Raad aan de Europese Raad toegezonden en worden ter kennis van de nationale parlementen gebracht.

Amendement

2. De regering van iedere lidstaat, het Europees Parlement en de Commissie kunnen de Raad ontwerpen tot herziening van de Verdragen voorleggen. Die ontwerpen kunnen, onder andere, de door de Verdragen aan de Unie toegedeelde bevoegdheden uitbreiden of beperken. Zij worden **onverwijld en zonder beraadslaging** door de Raad aan de Europese Raad toegezonden en worden ter kennis van de nationale parlementen gebracht.

Amendement 72

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 48 – lid 4 – alinea 1

Bestaande tekst

Een Conferentie van vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten wordt door de voorzitter van de Raad bijeengeroepen, teneinde **in onderlinge overeenstemming** de in de Verdragen aan te brengen wijzigingen vast te stellen.

Amendement

Een Conferentie van vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten wordt door de voorzitter van de Raad bijeengeroepen, teneinde de in de Verdragen aan te brengen wijzigingen vast te stellen. **De conferentie besluit met een meerderheid van vier vijfde van de regeringen van de lidstaten.**

Amendement 73

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 48 – lid 4 – alinea 1 bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

Het Europees Parlement wordt geacht zijn goedkeuring te hebben gehecht aan de wijzigingen van de Verdragen wanneer een meerderheid van zijn leden vóór deze wijzigingen heeft gestemd.

Amendement 74

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 48 – lid 4 – alinea 2**

Bestaande tekst

Amendement

De wijzigingen treden in werking nadat zij door **alle** lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen zijn bekrachtigd.

De wijzigingen treden in werking nadat zij door **vier vijfde van de** lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen zijn bekrachtigd.

Amendement 75

**Verdrag betreffende de Europese Unie
Artikel 48 – lid 5**

Bestaande tekst

Amendement

5. Indien vier vijfde van de lidstaten een verdrag houdende wijziging van de Verdragen twee jaar na de ondertekening ervan hebben bekrachtigd **en een of meer lidstaten moeilijkheden bij de**

5. Indien **minder dan** vier vijfde van de lidstaten een verdrag houdende wijziging van de Verdragen twee jaar na de ondertekening ervan hebben bekrachtigd, **wordt met betrekking tot de kwestie een**

bekrachtiging hebben ondervonden, bespreekt de Europese Raad de kwestie.

Europees referendum gehouden.

Amendement 76

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 48 – lid 6 – alinea 2

Bestaande tekst

De Europese Raad kan een besluit nemen tot gehele of gedeeltelijke wijziging van de bepalingen van het derde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De Europese Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na ***raadpleging van*** het Europees Parlement en van de Commissie alsmede van de Europese Centrale Bank in geval van institutionele wijzigingen op monetair gebied. Dit besluit treedt pas in werking ***na*** door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen ***te zijn goedgekeurd.***

Amendement

De Europese Raad kan een besluit nemen tot gehele of gedeeltelijke wijziging van de bepalingen van het derde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De Europese Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na ***goedkeuring door*** het Europees Parlement en ***na raadpleging*** van de Commissie alsmede van de Europese Centrale Bank in geval van institutionele wijzigingen op monetair gebied. Dit besluit treedt in werking ***nadat het*** door ***vier vijfde van*** de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen ***is bekrachtigd.***

Amendement 77

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 48 – lid 7 – alinea 4

Bestaande tekst

Voor de vaststelling van ***de in de eerste en de tweede alinea bedoelde*** besluiten, besluit de Europese Raad met ***eenparigheid*** van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement, dat zich uitspreekt bij meerderheid van zijn leden.

Amendement

Voor de vaststelling van ***die*** besluiten, besluit de Europese Raad met ***gekwalificeerde*** meerderheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement, dat zich uitspreekt bij meerderheid van zijn leden.

Amendement 78

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 49 – alinea 2

Bestaande tekst

De voorwaarden voor de toelating en de uit

Amendement

De voorwaarden voor de toelating en de uit

die toelating voortvloeiende aanpassingen van de Verdragen waarop de Unie is gebaseerd, vormen het onderwerp van een akkoord tussen de lidstaten en de staat die het verzoek indient. Dit akkoord moet door alle overeenkomstsluitende staten worden bekrachtigd overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen.

die toelating voortvloeiende aanpassingen van de Verdragen waarop de Unie is gebaseerd, vormen het onderwerp van een akkoord tussen de lidstaten en de staat die het verzoek indient. Dit akkoord moet door alle overeenkomstsluitende staten worden bekrachtigd overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen. ***De lidstaten zijn gehouden de in artikel 2 bedoelde waarden na hun toetreding tot de Unie te blijven eerbiedigen.***

Amendement 79

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 52 – lid 1

Bestaande tekst

1. De Verdragen zijn van toepassing op het Koninkrijk België, de Republiek Bulgarije, de Tsjechische Republiek, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, ***de Republiek*** Hongarije, de Republiek Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Portugese Republiek, Roemenië, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden ***en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland.***

Amendement

1. De Verdragen zijn van toepassing op het Koninkrijk België, de Republiek Bulgarije, de Tsjechische Republiek, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Republiek Estland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, ***de Republiek Kroatië***, Ierland, de Italiaanse Republiek, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, het Groothertogdom Luxemburg, Hongarije, de Republiek Malta, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Polen, de Portugese Republiek, Roemenië, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek, de Republiek Finland ***en*** het Koninkrijk Zweden.

Amendement 80

Verdrag betreffende de Europese Unie Artikel 54 – lid 2

Bestaande tekst

2. Dit Verdrag treedt in werking ***op 1 januari 1993, mits alle akten van***

Amendement

2. Dit Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het

bekrachtiging zijn nedergelegd, of bij gebreke daarvan op de eerste dag van de maand die volgt op het nederleggen van de akte van bekrachtiging door de ondertekenende staat die als laatste deze handeling verricht.

nederleggen van de akte van bekrachtiging door *de regeringen van vier vijfde van de lidstaten of op de eerste dag die volgt op de officiële verificatie door de Commissie van de resultaten van een Europees referendum waarbij de vereiste meerderheid werd bereikt.*

Amendement 81

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Preambule

Bestaande tekst

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN, DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND, DE PRESIDENT VAN DE FRANSE REPUBLIEK, DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK, **HARE** KONINKLIJKE HOOGHEID DE **GROOTHERTOGIN** VAN LUXEMBURG, **HARE** MAJESTEIT DE **KONINGIN** DER NEDERLANDEN,

Amendement

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN, **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK BULGARIJE, DE PRESIDENT VAN DE TSJECHISCHE REPUBLIEK, HARE MAJESTEIT DE KONINGIN VAN DENEMARKEN,** DE PRESIDENT VAN DE BONDSREPUBLIC DUITSLAND, **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK ESTLAND, DE PRESIDENT VAN IERLAND, DE PRESIDENT VAN DE HELLEENSE REPUBLIEK, ZIJNE MAJESTEIT DE KONING VAN SPANJE,** DE PRESIDENT VAN DE FRANSE REPUBLIEK, **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK KROATIË,** DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK, **DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK CYPRUS, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK LETLAND, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK LITOUWEN, ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID DE GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG, DE PRESIDENT VAN HONGARIJE, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK MALTA, ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER NEDERLANDEN, DE FEDERALE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK OOSTENRIJK, DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK POLEN, DE PRESIDENT VAN DE PORTUGESE REPUBLIEK, DE PRESIDENT VAN ROEMENIË, DE**

**PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK
SLOVENIË, DE PRESIDENT VAN DE
SLOWAAKSE REPUBLIEK, DE
PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK
FINLAND, ZIJNE MAJESTEIT DE
KONING VAN ZWEDEN,**

Amendement 82

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 3 – lid 1 – punt e bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

e bis) milieu en biodiversiteit.

Amendement 83

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 3 – lid 2**

Bestaande tekst

Amendement

2. De Unie is tevens exclusief bevoegd een internationale overeenkomst te sluiten indien een wetgevingshandeling van de Unie in die sluiting voorziet, indien die sluiting noodzakelijk is om de Unie in staat te stellen haar interne bevoegdheid uit te oefenen of wanneer die sluiting gemeenschappelijke regels kan aantasten of de strekking daarvan kan wijzigen.

2. De Unie is tevens exclusief bevoegd een internationale overeenkomst te sluiten, ***onder meer in de context van mondiale onderhandelingen over klimaatverandering***, indien een wetgevingshandeling van de Unie in die sluiting voorziet, indien die sluiting noodzakelijk is om de Unie in staat te stellen haar interne bevoegdheid uit te oefenen of wanneer die sluiting gemeenschappelijke regels kan aantasten of de strekking daarvan kan wijzigen.

Amendement 84

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 4 – lid 2 – punt e**

Bestaande tekst

Amendement

e) *milieu*;

e) ***volksgezondheidskwesties, met name de bescherming en verbetering van de menselijke gezondheid, vooral wat betreft grensoverschrijdende bedreigingen voor de gezondheid, waaronder reproductieve gezondheid en de “één gezondheid”-***

benadering;

Amendement 85

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 4 – lid 2 – punt g**

Bestaande tekst

Amendement

g) vervoer;

g) vervoer, **met inbegrip van grensoverschrijdende infrastructuur;**

Amendement 86

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 4 – lid 2 – punt j**

Bestaande tekst

Amendement

j) de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht;

j) de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, **en het buitengrenzenbeleid;**

Amendement 87

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 4 – lid 2 – punt k**

Bestaande tekst

Amendement

k) **gemeenschappelijke veiligheidsvraagstukken op het gebied van volksgezondheid, voor de in het onderhavige Verdrag genoemde aspecten.**

k) **buitenlandse zaken, externe veiligheid en defensie;**

Amendement 88

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 4 – lid 2 – punt k bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

k bis) civiele bescherming;

Amendement 89

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 4 – lid 2 – punt k ter (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

k ter) industrie;

Amendement 90

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 4 – lid 2 – punt k quater (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

*k quater) onderwijs, met name met
betrekking tot transnationale kwesties
zoals de wederzijdse erkenning van
diploma's, graden, vaardigheden en
kwalificaties.*

Amendement 91

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 6 – punt a**

Bestaande tekst

Amendement

*a) bescherming en verbetering van de
menselijke gezondheid;*

Schrappen

Amendement 92

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 6 – punt e**

Bestaande tekst

Amendement

*e) onderwijs, beroepsopleiding, jongeren
en sport;*

e) beroepsopleiding, jongeren en sport;

Amendement 93

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 6 – punt f**

Bestaande tekst

Amendement

f) civiele bescherming;

Schrappen

Amendement 94

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 8

Bestaande tekst

Bij elk optreden streeft de Unie ernaar de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen op te heffen en ***de gelijkheid van mannen en vrouwen*** te bevorderen.

Amendement

Bij elk optreden streeft de Unie ernaar genderongelijkheden op te heffen en ***gendergelijkheid*** te bevorderen.

Amendement 95

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 9

Bestaande tekst

Bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden ***houdt*** de Unie ***rekening met de eisen in verband met de bevordering van een hoog niveau van werkgelegenheid, de waarborging van een adequate sociale bescherming, de bestrijding van sociale uitsluiting alsmede een hoog niveau van onderwijs, opleiding en bescherming van de menselijke gezondheid.***

Amendement

Bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden ***ziet*** de Unie ***erop toe dat sociale vooruitgang verankerd is in een sociaal protocol.***

De Unie houdt rekening met de eisen in verband met de bevordering van een hoog niveau van werkgelegenheid, de waarborging van een adequate sociale bescherming, de bestrijding van sociale uitsluiting alsmede een hoog niveau van onderwijs, opleiding en bescherming van de menselijke gezondheid, alsmede de doeltreffende uitoefening van de democratische collectieve rechten van vakbonden.

(Een deel van artikel 9 is nu opgenomen in de tweede alinea van het amendement van het Parlement.)

Amendement 96

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 10

Bestaande tekst

Bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden streeft de Unie naar bestrijding van iedere discriminatie op grond van geslacht, ras *of* etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid.

Amendement

Bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden streeft de Unie naar bestrijding van iedere discriminatie op grond van geslacht, *gender*, ras, etnische *of sociale* afkomst, *taal*, godsdienst of overtuiging, *politieke mening, het behoren tot een nationale minderheid*, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid.

Amendement 97

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 11**

Bestaande tekst

De eisen inzake milieubescherming moeten worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Unie, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Amendement

De eisen inzake *klimaat en bescherming van het milieu en de biodiversiteit* moeten worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van het beleid en het optreden van de Unie, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Amendement 98

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 15 – lid 3 – alinea 5**

Bestaande tekst

Het Europees Parlement en de Raad zorgen voor de openbaarmaking van de stukken betreffende de wetgevingsprocedures overeenkomstig de voorwaarden van de in de tweede alinea bedoelde verordeningen.

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad zorgen voor de openbaarmaking van de stukken betreffende de wetgevingsprocedures, *waaronder de standpunten van hun leden alsook voorstellen voor en amendementen op wetgevingsteksten die deel uitmaken van het normale wetgevingsproces*, overeenkomstig de voorwaarden van de in de tweede alinea bedoelde verordeningen.

Amendement 99

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 19 – lid 1**

Bestaande tekst

1. Onverminderd de andere bepalingen van de Verdragen, **kan** de Raad, binnen de grenzen van de door de Verdragen aan de Unie verleende bevoegdheden, **met eenparigheid van stemmen**, volgens **een bijzondere** wetgevingsprocedure, op voorstel van de Commissie **en na goedkeuring door het Europees Parlement**, passende maatregelen nemen om discriminatie op grond van geslacht, ras **of** etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te bestrijden.

Amendement

1. Onverminderd de andere bepalingen van de Verdragen, **kunnen het Europees Parlement en** de Raad, binnen de grenzen van de door de Verdragen aan de Unie verleende bevoegdheden, volgens **de gewone** wetgevingsprocedure passende maatregelen nemen om discriminatie op grond van geslacht, gender, ras, etnische **of sociale** afkomst, **taal**, godsdienst of overtuiging, **politieke mening, het behoren tot een nationale minderheid**, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid te bestrijden.

Amendement 100

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 19 – lid 2**

Bestaande tekst

2. Het Europees Parlement en de Raad kunnen, in afwijking van lid 1, volgens de gewone wetgevingsprocedure, stimuleringsmaatregelen van de Unie, harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten uitgezonderd, de basisbeginselen vaststellen ter ondersteuning van de maatregelen die de lidstaten nemen om bij te dragen tot de verwezenlijking van de in lid 1 genoemde doelstellingen.

Amendement

Schrappen

Amendement 101

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 20 – lid 2 bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

2 bis. Het Europees Parlement en de Raad kunnen volgens de gewone wetgevingsprocedure gemeenschappelijke bepalingen vaststellen ter voorkoming van de verkoop van paspoorten en andere

vormen van misbruik in verband met de verwerving en het verlies van het burgerschap van de Unie door onderdanen van derde landen, teneinde de voorwaarden waaronder dat burgerschap kan worden verworven nader tot elkaar te brengen.

Amendement 102

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 22 – lid 1

Bestaande tekst

1. Iedere burger van de Unie die verblijf houdt in een lidstaat waarvan hij geen onderdaan is, bezit het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat waar hij verblijft, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat. Dit recht wordt uitgeoefend onder voorbehoud van de door de Raad **met eenparigheid van stemmen**, volgens **een bijzondere** wetgevingsprocedure, **na raadpleging van het Europees Parlement** vastgestelde nadere regelingen; **deze** nadere regelingen kunnen voorzien in afwijkingen wanneer zulks gerechtvaardigd wordt door bijzondere problemen in een bepaalde lidstaat.

Amendement

1. Iedere burger van de Unie die verblijf houdt in een lidstaat waarvan hij geen onderdaan is, bezit het actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen in de lidstaat waar hij verblijft, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat. Dit recht wordt uitgeoefend onder voorbehoud van de door de Raad **en het Europees Parlement** volgens **de gewone** wetgevingsprocedure vastgestelde nadere regelingen. **Die** nadere regelingen kunnen voorzien in afwijkingen wanneer zulks gerechtvaardigd wordt door bijzondere problemen in een bepaalde lidstaat.

Amendement 103

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 22 – lid 2

Bestaande tekst

2. Onverminderd artikel 223, lid 1, en de bepalingen ter uitvoering daarvan, heeft iedere burger van de Unie die verblijft houdt in een lidstaat waarvan hij geen onderdaan is, het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in de lidstaat waar hij verblijft, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat. Dit recht wordt

Amendement

2. Onverminderd artikel 223, lid 1, en de bepalingen ter uitvoering daarvan, heeft iedere burger van de Unie die verblijft houdt in een lidstaat waarvan hij geen onderdaan is, het actief en passief kiesrecht bij de verkiezingen voor het Europees Parlement in de lidstaat waar hij verblijft, onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat. Dit recht wordt

uitgeoefend onder voorbehoud van de door de Raad *met eenparigheid van stemmen*, volgens *een bijzondere* wetgevingsprocedure, *na raadpleging van het Europees Parlement* vastgestelde nadere regelingen; *deze nadere regelingen kunnen voorzien in afwijkingen wanneer zulks gerechtvaardigd wordt door bijzondere problemen in een bepaalde lidstaat.*

Amendement 104

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 23 – alinea 2

Bestaande tekst

De Raad *kan*, volgens *een bijzondere* wetgevingsprocedure *en na raadpleging van het Europees Parlement*, richtlijnen aannemen tot vaststelling van coördinatie- en samenwerkingsmaatregelen die nodig zijn om die bescherming te vergemakkelijken.

Amendement 105

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 24 – alinea 1

Bestaande tekst

Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure bij verordeningen de bepalingen vast voor de procedures en voorwaarden voor de indiening van een burgerinitiatief in de zin van artikel 11 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, met inbegrip van het minimum aantal lidstaten waaruit de burgers die het verzoek indienen, afkomstig dienen te zijn.

uitgeoefend onder voorbehoud van de door *het Europees Parlement en* de Raad volgens *de gewone* wetgevingsprocedure vastgestelde nadere regelingen.

Amendement

De Raad *en het Europees Parlement kunnen* volgens *de gewone* wetgevingsprocedure richtlijnen aannemen tot vaststelling van coördinatie- en samenwerkingsmaatregelen die nodig zijn om die bescherming te vergemakkelijken.

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure bij verordeningen de bepalingen vast voor de procedures en voorwaarden voor de indiening van een burgerinitiatief in de zin van artikel 11, *lid 4*, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, met inbegrip van het minimum aantal lidstaten waaruit de burgers die het verzoek indienen, afkomstig dienen te zijn, *alsook de procedures in verband met en de voorwaarden voor een Europees referendum als bedoeld in artikel 11, lid 4 ter, van dat Verdrag.*

Amendement 106

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 24 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 24 bis

De Unie beschermt personen die tot een minderheid behoren, in overeenstemming met het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden en het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden. Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure bepalingen vast om de uitoefening van de rechten van personen die tot een minderheid behoren te vergemakkelijken. De Unie treedt toe tot het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden en tot het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden.

Amendement 107

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 26 – lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. De interne markt omvat een ruimte zonder binnengrenzen waarin het vrije verkeer van **goederen, personen**, diensten en kapitaal is gewaarborgd volgens de bepalingen van de Verdragen.

2. De interne markt omvat een ruimte zonder binnengrenzen waarin het vrije verkeer van **personen, goederen**, diensten en kapitaal **in alle lidstaten en door de instellingen van de Unie** is gewaarborgd volgens de bepalingen van de Verdragen.

Amendement 108

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 43 – lid 3

Bestaande tekst

Amendement

3. De Raad stelt op voorstel van de Commissie de maatregelen vast voor de

3. De Raad stelt op voorstel van de Commissie de maatregelen vast voor de

prijsbepaling, de heffingen, de steun en de kwantitatieve beperkingen, alsook voor de vaststelling en verdeling van de vangstmogelijkheden.

prijsbepaling, de heffingen, de steun en de kwantitatieve beperkingen, alsook voor de vaststelling en verdeling van de *duurzame* vangstmogelijkheden.

Amendement 109

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 64 – lid 3

Bestaande tekst

3. In afwijking van lid 2, kan alleen de Raad, volgens een bijzondere wetgevingsprocedure, met *eenparigheid* van stemmen en na raadpleging van het Europees Parlement, maatregelen vaststellen die in het recht van de Unie een achteruitgang op het gebied van de liberalisering van het kapitaalverkeer naar of uit derde landen vormen.

Amendement

3. In afwijking van lid 2, kan alleen de Raad, volgens een bijzondere wetgevingsprocedure, met *gekwalficeerde* meerderheid van stemmen en na raadpleging van het Europees Parlement, maatregelen vaststellen die in het recht van de Unie een achteruitgang op het gebied van de liberalisering van het kapitaalverkeer naar of uit derde landen vormen.

Amendement 110

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 67 – lid 2

Bestaande tekst

2. De Unie zorgt ervoor dat aan de binnengrenzen geen personencontroles worden verricht en zij ontwikkelt een gemeenschappelijk beleid op het gebied van asiel, immigratie *en controle aan de buitengrenzen*, dat gebaseerd is op solidariteit tussen de lidstaten en dat billijk is ten aanzien van de onderdanen van derde landen. Voor de toepassing van deze titel worden staatlozen gelijkgesteld met onderdanen van derde landen.

Amendement

2. De Unie zorgt ervoor dat aan de binnengrenzen geen personencontroles worden verricht en zij ontwikkelt een gemeenschappelijk beleid op het gebied van *grenzen*, asiel *en* immigratie, dat gebaseerd is op solidariteit tussen de lidstaten en dat billijk is ten aanzien van de onderdanen van derde landen. Voor de toepassing van deze titel worden staatlozen gelijkgesteld met onderdanen van derde landen.

Amendement 111

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 70

Bestaande tekst

Onverminderd de artikelen 258, 259 en 260, **kan** de Raad op voorstel van de Commissie maatregelen vaststellen die bepalen dat de lidstaten in samenwerking met de Commissie een objectieve en onpartijdige evaluatie van de uitvoering, door de autoriteiten van de lidstaten, van het door deze titel bestreken beleid van de Unie verrichten, met name ter bevordering van de volledige toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning. **Het Europees Parlement en** de nationale parlementen worden op de hoogte gebracht van de inhoud en de resultaten van die evaluatie.

Amendement

Onverminderd de artikelen 258, 259 en 260, **kunnen het Europees Parlement en** de Raad **volgens de gewone wetgevingsprocedure** op voorstel van de Commissie maatregelen vaststellen die bepalen dat de lidstaten in samenwerking met de Commissie een objectieve en onpartijdige evaluatie van de uitvoering, door de autoriteiten van de lidstaten, van het door deze titel bestreken beleid van de Unie verrichten, met name ter bevordering van de volledige toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning. De nationale parlementen worden op de hoogte gebracht van de inhoud en de resultaten van die evaluatie.

Amendement 112

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 77 – lid 2 – punt d bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

d bis) alle maatregelen die noodzakelijk en evenredig zijn om de efficiënte monitoring, beveiliging en doeltreffende controle van de buitengrenzen van de Unie te waarborgen en toe te zien op de daadwerkelijke terugkeer van personen die niet het recht hebben om op het grondgebied van de Unie te verblijven;

Amendement 113

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 77 – lid 3**

Bestaande tekst

Amendement

3. Indien een optreden van de Unie noodzakelijk blijkt om de uitoefening van het in artikel 20, lid 2, onder a), bedoelde recht te vergemakkelijken, **kan** de Raad, volgens **een bijzondere** wetgevingsprocedure, bepalingen inzake

3. Indien een optreden van de Unie noodzakelijk blijkt om de uitoefening van het in artikel 20, lid 2, punt a), bedoelde recht te vergemakkelijken, **kunnen het Europees Parlement en** de Raad, volgens **de gewone** wetgevingsprocedure,

paspoorten, identiteitskaarten, verblijfsvergunningen en daarmee gelijkgestelde documenten vaststellen, tenzij de Verdragen in de daartoe vereiste bevoegdheden voorzien. ***De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement.***

bepalingen inzake paspoorten, identiteitskaarten, verblijfsvergunningen en daarmee gelijkgestelde documenten vaststellen, tenzij de Verdragen in de daartoe vereiste bevoegdheden voorzien.

Amendement 114

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 78 – lid 3

Bestaande tekst

3. Indien een of meer lidstaten ten gevolge van een plotselinge toestroom van onderdanen van derde landen in een noodsituatie terechtkomen, kan de Raad op voorstel van de Commissie voorlopige maatregelen ten gunste van de betrokken lidstaat of lidstaten vaststellen. De Raad besluit na raadpleging van het Europees Parlement.

Amendement

3. Indien een of meer lidstaten ten gevolge van een plotselinge toestroom van onderdanen van derde landen in een noodsituatie terechtkomen, kan de Raad op voorstel van de Commissie voorlopige maatregelen ten gunste van de betrokken lidstaat of lidstaten vaststellen. De Raad besluit ***op basis van een initiatief van of*** na raadpleging van het Europees Parlement.

Amendement 115

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 79 – lid 1

Bestaande tekst

1. De Unie ontwikkelt een gemeenschappelijk immigratiebeleid, dat erop gericht is in alle stadia te zorgen voor een efficiënt beheer van de migratiestromen, een billijke behandeling van onderdanen van derde landen die legaal op het grondgebied van de lidstaten verblijven, en een preventie en intensievere bestrijding van illegale immigratie en mensenhandel.

Amendement

1. De Unie ontwikkelt een gemeenschappelijk immigratiebeleid ***waarin rekening wordt gehouden met de economische en sociale stabiliteit van de lidstaten en*** dat erop gericht is in alle stadia te zorgen voor ***het vermogen om te voldoen aan de arbeidsvraag van de eengemaakte markt ter ondersteuning van de economische situatie in de lidstaten, alsook*** een efficiënt beheer van de migratiestromen, een billijke behandeling van onderdanen van derde landen die legaal op het grondgebied van de lidstaten verblijven, en een preventie en intensievere bestrijding van illegale immigratie en mensenhandel.

Amendement 116

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 79 – lid 2 – punt a

Bestaande tekst

a) de *voorwaarden* voor toegang *en* verblijf, en *normen betreffende* de afgifte door de lidstaten van langlopende visa en verblijfstitels, onder andere met het oog op gezinshereniging;

Amendement

a) de *minimumvoorwaarden* voor toegang, verblijf *en de verwerving van de status van burger van de Unie*, en *minimumnormen voor* de afgifte door de lidstaten van langlopende visa en verblijfstitels, onder andere met het oog op gezinshereniging;

Amendement 117

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 81 – lid 3 – alinea 1

Bestaande tekst

In afwijking van lid 2, worden maatregelen betreffende het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen vastgesteld door de Raad, die volgens *een bijzondere* wetgevingsprocedure *besluit*. *De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement.*

Amendement

In afwijking van lid 2, worden maatregelen betreffende het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen vastgesteld door *het Europees Parlement en* de Raad, die volgens *de gewone* wetgevingsprocedure *besluiten*.

Amendement 118

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 81 – lid 3 – alinea 2

Bestaande tekst

De Raad *kan* op voorstel van de Commissie bij besluit vaststellen ten aanzien van welke aspecten van het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen handelingen volgens de gewone wetgevingsprocedure kunnen worden vastgesteld. *De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement.*

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad *kunnen* op voorstel van de Commissie *volgens de gewone wetgevingsprocedure* bij besluit vaststellen ten aanzien van welke aspecten van het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen handelingen volgens de gewone wetgevingsprocedure kunnen worden vastgesteld.

Amendement 119

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 81 – lid 3 – alinea 3

Bestaande tekst

Het in de tweede alinea bedoelde voorstel wordt aan de nationale parlementen toegezonden. Indien binnen een termijn van zes maanden na die toezending door een nationaal parlement bezwaar wordt aangetekend, is het besluit niet vastgesteld. Indien geen bezwaar wordt aangetekend, kan de Raad het besluit vaststellen.

Amendement

Schrappen

Amendement 120

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 83 – lid 1 – alinea 2

Bestaande tekst

Het betreft de volgende vormen van criminaliteit: terrorisme, mensenhandel en seksuele uitbuiting van vrouwen en kinderen, illegale drugshandel, illegale wapenhandel, het witwassen van geld, corruptie, de vervalsing van betaalmiddelen, computercriminaliteit en georganiseerde criminaliteit.

Amendement

Het betreft de volgende vormen van criminaliteit: terrorisme, mensenhandel en seksuele uitbuiting van vrouwen en kinderen, **gendergerelateerd geweld, milieucriminaliteit**, illegale drugshandel, illegale wapenhandel, het witwassen van geld, corruptie, de vervalsing van betaalmiddelen, computercriminaliteit en de georganiseerde criminaliteit.

Amendement 121

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 83 – lid 1 – alinea 3

Bestaande tekst

Afhankelijk van de ontwikkelingen in de criminaliteit kan de Raad **bij besluit vaststellen welke** andere vormen van criminaliteit aan de in dit lid genoemde criteria voldoen. **De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees**

Amendement

Afhankelijk van de ontwikkelingen in de criminaliteit kan **het Europees Parlement met een meerderheid van zijn leden, dan wel** de Raad **met een versterkte gekwalificeerde meerderheid als gedefinieerd in artikel 16, lid 4 ter, van het Verdrag betreffende de Europese Unie**, andere vormen van criminaliteit

Parlement.

vaststellen die aan de in dit lid genoemde criteria voldoen.

Amendement 122

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 86 – lid 1

Bestaande tekst

1. ***Ter bestrijding van*** strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden, ***kan de Raad op de grondslag van Eurojust volgens een bijzondere wetgevingsprocedure bij verordeningen een Europees openbaar ministerie instellen. De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement.***

Is er geen eenparigheid, dan kan een groep van ten minste negen lidstaten verzoeken dat het ontwerp van verordening aan de Europese Raad wordt voorgelegd. In dat geval wordt de procedure in de Raad geschorst. Na bespreking, en in geval van consensus, verwijst de Europese Raad, binnen vier maanden na die schorsing, het ontwerp ter aanneming terug naar de Raad.

Binnen dezelfde termijn, in geval van verschil van mening en indien ten minste negen lidstaten een nauwere samenwerking wensen aan te gaan op grond van de betrokken ontwerpverordening, stellen zij het Europees Parlement, de Raad en de Commissie daarvan in kennis. In dat geval wordt de in artikelen 20, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 329, lid 1, van dit Verdrag bedoelde machtiging tot nauwere samenwerking geacht te zijn verleend en zijn de bepalingen betreffende nauwere samenwerking van toepassing.

Amendement

1. ***Het Europees Openbaar Ministerie, ingesteld op grondslag van Eurojust, bestrijdt*** strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden. ***Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure bij verordeningen de regels vast inzake de werking ervan.***

Amendement 123

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 86 – lid 4

Bestaande tekst

4. **De Europese Raad kan** tegelijkertijd of later een besluit vaststellen tot wijziging van lid 1, teneinde de bevoegdheden van het Europees openbaar ministerie bij de bestrijding van ernstige criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie uit te breiden en dientengevolge tot wijziging van lid 2 wat betreft de plegers van en medeplichtigen aan zware misdrijven die verscheidene lidstaten schaden. **De Europese Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement en na raadpleging van de Commissie.**

Amendement

4. **Het Europees Parlement en de Raad kunnen volgens de gewone wetgevingsprocedure** tegelijkertijd of later een besluit vaststellen tot wijziging van lid 1, teneinde de bevoegdheden van het Europees openbaar ministerie bij de bestrijding van ernstige criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie uit te breiden en dientengevolge tot wijziging van lid 2 wat betreft de plegers van en medeplichtigen aan zware misdrijven die verscheidene lidstaten schaden.

Amendement 124

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 87 – lid 3 – alinea 1

Bestaande tekst

De Raad **kan** volgens **een bijzondere** wetgevingsprocedure maatregelen vaststellen die betrekking hebben op de operationele samenwerking tussen de in dit artikel bedoelde autoriteiten. **De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement.**

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad kunnen volgens de gewone wetgevingsprocedure maatregelen vaststellen die betrekking hebben op de operationele samenwerking tussen de in dit artikel bedoelde autoriteiten.

Amendement 125

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 87 – lid 3 – alinea 2

Bestaande tekst

Is er geen eenparigheid, dan kan een groep van ten minste negen lidstaten verzoeken dat de ontwerp-maatregelen aan de Europese Raad wordt voorgelegd. In dat

Amendement

Een groep van ten minste negen lidstaten kan verzoeken dat de ontwerpmaatregelen aan de Europese Raad worden voorgelegd. In dat geval wordt de procedure in de Raad

geval wordt de procedure in de Raad geschorst. Na bespreking, en in geval van consensus, verwijst de Europese Raad, binnen vier maanden na die schorsing, het ontwerp ter aanneming terug naar de Raad.

geschorst. Na bespreking, en in geval van consensus, verwijst de Europese Raad, binnen vier maanden na die schorsing, het ontwerp ter aanneming terug naar de Raad.

Amendement 126

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 88 – lid 1

Bestaande tekst

1. ***De opdracht van*** Europol ***is*** het optreden van de politie instanties ***en andere wetshandhavingdiensten*** van de lidstaten, ***alsmede hun wederzijdse samenwerking*** bij de voorkoming en bestrijding van zware criminaliteit waardoor twee of meer lidstaten worden getroffen, van terrorisme en van vormen van criminaliteit die een schending inhouden van een gemeenschappelijk belang dat tot het beleid van de Unie behoort, ***te ondersteunen en te versterken.***

Amendement

1. ***Onder voorbehoud van parlementaire controle is Europol bevoegd om operationele acties uit te voeren.*** Europol ***ondersteunt*** het optreden van de politie instanties van de lidstaten bij de voorkoming en bestrijding van zware criminaliteit waardoor twee of meer lidstaten worden getroffen, van terrorisme en van vormen van criminaliteit die een schending inhouden van een gemeenschappelijk belang dat tot het beleid van de Unie behoort.

Amendement 127

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 88 – lid 2 – alinea 1 – punt b

Bestaande tekst

b) de coördinatie, organisatie en uitvoering van onderzoeken en operationele acties, ***die gezamenlijk met de bevoegde autoriteiten van de lidstaten of in gezamenlijke onderzoeksteams worden uitgevoerd, in voorkomend geval in samenwerking met Eurojust.***

Amendement

b) de coördinatie, organisatie en uitvoering van onderzoeken en operationele acties.

Amendement 128

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 88 – lid 3

Bestaande tekst

Amendement

3. Iedere operationele actie van Europol moet worden uitgevoerd in overleg en overeenstemming met de autoriteiten van de lidstaat op wiens of de lidstaten op wier grondgebied de actie wordt uitgevoerd. Over het gebruik van dwangmiddelen beslissen alleen de bevoegde nationale autoriteiten.

Schrappen

Amendement 129

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 108 – lid 1

Bestaande tekst

Amendement

1. De Commissie onderwerpt te zamen met de lidstaten de in die staten bestaande steunregelingen aan een voortdurend onderzoek. Zij stelt de dienstige maatregelen voor, welke de geleidelijke ontwikkeling of de werking van de interne markt vereist.

1. De Commissie onderwerpt tezamen met de lidstaten de in die staten bestaande steunregelingen aan een voortdurend onderzoek, **met inachtneming van de doelstellingen van de Unie als vermeld in artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie.** Zij stelt de dienstige maatregelen voor, welke de geleidelijke ontwikkeling, **de verwezenlijking van deze doelstellingen** of de werking van de interne markt vereist.

Amendement 130

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 113

Bestaande tekst

Amendement

De Raad **stelt** na raadpleging van **het Europees Parlement en** het Economisch en Sociaal Comité **met eenparigheid van stemmen, volgens een bijzondere wetgevingsprocedure**, de bepalingen vast die betrekking hebben op de harmonisatie van de wetgevingen inzake de omzetbelasting, de accijnzen en de andere indirecte belastingen, **voor zover deze harmonisatie noodzakelijk is om de instelling en de werking van de interne**

Het Europees Parlement en de Raad **stellen met een versterkte gekwalificeerde meerderheid als gedefinieerd in artikel 16, lid 4 ter, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en** na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité de bepalingen vast die betrekking hebben op de harmonisatie van de wetgevingen inzake **de directe en indirecte belastingen, met inbegrip van** de omzetbelasting, de accijnzen en de andere **directe en** indirecte

markt te bewerkstelligen en concurrentievervalsingen te voorkomen.

belastingen.

Amendement 131

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 115

Bestaande tekst

Onverminderd artikel 114 *stelt* de Raad na raadpleging van *het Europees Parlement en* het Economisch en Sociaal Comité *met eenparigheid van stemmen*, volgens *een bijzondere* wetgevingsprocedure, richtlijnen vast voor de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten welke rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de interne markt.

Amendement

Onverminderd artikel 114 *stellen het Europees Parlement en* de Raad na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité volgens *de gewone* wetgevingsprocedure richtlijnen vast voor de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten welke rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de interne markt.

Amendement 132

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 119 – lid 1

Bestaande tekst

1. Teneinde de in artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie genoemde doelstellingen te bereiken, omvat het optreden van de lidstaten en de Unie, onder de voorwaarden waarin de Verdragen voorzien, de invoering van een economisch beleid dat gebaseerd is op de nauwe coördinatie van het economisch beleid van de lidstaten, op de interne markt en op de uitwerking van gemeenschappelijke doelstellingen en dat wordt gevoerd met inachtneming van het beginsel van een openmarkteconomie met vrije mededinging.

Amendement

1. Teneinde de in artikel 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie genoemde doelstellingen te bereiken, omvat het optreden van de lidstaten en de Unie, onder de voorwaarden waarin de Verdragen voorzien, de invoering van een economisch beleid dat gebaseerd is op de nauwe coördinatie van het economisch beleid van de lidstaten, op de interne markt en op de uitwerking van gemeenschappelijke doelstellingen en dat wordt gevoerd met inachtneming van het beginsel van een openmarkteconomie met vrije mededinging *die beoogt volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang te bewerkstelligen.*

Amendement 133

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 121 – lid 2 – alinea 1

Bestaande tekst

De Raad *stelt*, op aanbeveling van de Commissie, een ontwerp op voor de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en van de Unie, en legt zijn bevindingen in een verslag aan de Europese Raad voor.

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad stellen, op aanbeveling van de Commissie ***en na raadpleging van de sociale partners, volgens de gewone wetgevingsprocedure*** een ontwerp op voor de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en van de Unie, en legt zijn bevindingen in een verslag aan de Europese Raad voor.

Amendement 134

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 121 – lid 2 – alinea 3

Bestaande tekst

Uitgaande van deze conclusie *neemt* de Raad een aanbeveling aan, waarin deze globale richtsnoeren zijn vastgelegd. ***De Raad stelt het Europees Parlement van zijn aanbeveling in kennis.***

Amendement

Uitgaande van deze conclusie ***nemen het Europees Parlement en de Raad*** een aanbeveling aan, waarin deze globale richtsnoeren zijn vastgelegd.

Amendement 135

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 121 – lid 3 – alinea 1

Bestaande tekst

Teneinde een nauwere coördinatie van het economisch beleid en een aanhoudende convergentie van de economische prestaties van de lidstaten te verzekeren, *ziet* de Raad aan de hand van door de Commissie ingediende rapporten toe op de economische ontwikkelingen in elke lidstaat en in de Unie, alsmede op de overeenstemming van het economisch beleid met de in lid 2 bedoelde globale richtsnoeren en verricht hij regelmatig een

Amendement

Teneinde een nauwere coördinatie van het economisch beleid en een aanhoudende convergentie van de economische prestaties van de lidstaten te verzekeren, ***zien het Europees Parlement en de Raad*** aan de hand van door de Commissie ingediende rapporten ***en na raadpleging van de sociale partners*** toe op de economische ontwikkelingen in elke lidstaat en in de Unie, alsmede op de overeenstemming van het economisch beleid met de in lid 2 bedoelde globale

algehele evaluatie.

richtsnoeren en verricht hij regelmatig een algehele evaluatie.

Amendement 136

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 121 – lid 4 – alinea 1

Bestaande tekst

Wanneer in het kader van de procedure van lid 3 blijkt dat het economisch beleid van een lidstaat niet overeenkomt met de in lid 2 bedoelde globale richtsnoeren of de goede werking van de economische en monetaire unie in gevaar dreigt te brengen, kan de Commissie een waarschuwing tot de betrokken lidstaat richten. De Raad kan op aanbeveling van de Commissie de nodige aanbevelingen tot de lidstaat richten. De Raad **kan** op voorstel van de Commissie besluiten zijn aanbevelingen openbaar te maken.

Amendement

Wanneer in het kader van de procedure van lid 3 blijkt dat het economisch beleid van een lidstaat niet overeenkomt met de in lid 2 bedoelde globale richtsnoeren of de goede werking van de economische en monetaire unie in gevaar dreigt te brengen, kan de Commissie een waarschuwing tot de betrokken lidstaat richten. De Raad kan op aanbeveling van de Commissie de nodige aanbevelingen tot de lidstaat richten. **Het Europees Parlement en de Raad kunnen** op voorstel van de Commissie besluiten aanbevelingen van de Raad openbaar te maken.

Amendement 137

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 122 – lid 1

Bestaande tekst

1. Onverminderd de overige procedures waarin de Verdragen voorzien, kan de Raad op voorstel van de Commissie in een geest van solidariteit tussen de lidstaten bij besluit de voor de economische situatie passende maatregelen vaststellen, met name indien zich bij de voorziening van bepaalde producten, in het bijzonder op energiegebied, ernstige moeilijkheden voordoen.

Amendement

Schrappen

Amendement 138

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 122 – lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. In geval van moeilijkheden of ernstige dreiging van grote moeilijkheden in een lidstaat, die worden veroorzaakt door natuurrampen of buitengewone gebeurtenissen die deze lidstaat niet kan beheersen, kan de Raad op voorstel van de Commissie, onder bepaalde voorwaarden financiële bijstand van de Unie aan de betrokken lidstaat verlenen. De voorzitter van de Raad stelt het Europees Parlement van het genomen besluit in kennis.

Schrappen

Amendement 139

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 126 – lid 1 bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

1 bis. De lidstaten zien erop toe dat de nodige investeringen worden gedaan om de Europese economische, sociale, milieu- en veiligheidsdoelstellingen te verwezenlijken.

Amendement 140

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 126 – lid 14 – alinea 2**

Bestaande tekst

Amendement

Na raadpleging **van het Europees Parlement en** van de Europese Centrale Bank, **neemt** de Raad **met eenparigheid van stemmen**, volgens **een bijzondere** wetgevingsprocedure, passende bepalingen aan die in de plaats van voornoemd protocol komen.

Na raadpleging van de Europese Centrale Bank **nemen het Europees Parlement en** de Raad volgens **de gewone** wetgevingsprocedure passende bepalingen aan die in de plaats van voornoemd protocol komen.

Amendement 141

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 126 – lid 14 – alinea 3**

Bestaande tekst

Onder voorbehoud van de andere bepalingen van dit lid, **stelt** de Raad op voorstel van de Commissie **en na raadpleging van het Europees Parlement**, nadere voorschriften en definities voor de toepassing van de bepalingen van dit protocol vast.

Amendement

Onder voorbehoud van de andere bepalingen van dit lid **stellen het Europees Parlement en** de Raad op voorstel van de Commissie **volgens de gewone wetgevingsprocedure** nadere voorschriften en definities voor de toepassing van de bepalingen van dit protocol vast.

Amendement 142

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 148 – lid 1

Bestaande tekst

1 De Europese Raad **bezie**t jaarlijks de werkgelegenheidssituatie in de Unie en neemt terzake conclusies aan, aan de hand van een **gezamenlijk** jaarverslag van **de Raad en** de Commissie.

Amendement

1. **Het Europees Parlement en** de Europese Raad **bezien** jaarlijks de werkgelegenheidssituatie in de Unie en nemen ter zake conclusies aan, aan de hand van een jaarverslag van de Commissie **met informatie uit de in lid 3 bedoelde verslagen**.

Amendement 143

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 148 – lid 2

Bestaande tekst

2 Op basis van de conclusies van de Europese Raad **stelt** de Raad jaarlijks, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van **het Europees Parlement**, het Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en het in artikel 150 genoemde Raadgevend Comité voor de werkgelegenheid, richtsnoeren op, waarmee de lidstaten in hun werkgelegenheidsbeleid rekening houden. Deze richtsnoeren **moeten verenigbaar zijn met** de overeenkomstig artikel 121, lid 2, aangenomen globale richtsnoeren.

Amendement

2. Op basis van de conclusies van **het Europees Parlement en** de Europese Raad **stellen het Europees Parlement en** de Raad jaarlijks, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en het in artikel 150 genoemde Raadgevend Comité voor de werkgelegenheid, richtsnoeren op, waarmee de lidstaten in hun werkgelegenheidsbeleid rekening houden. Deze richtsnoeren **vormen een aanvulling op** de overeenkomstig artikel 121, lid 2, aangenomen globale richtsnoeren **en hebben tot doel de uitvoering te waarborgen van de beginselen en rechten**

die zijn opgenomen in de Europese pijler van sociale rechten die het Europees Parlement, de Raad en de Commissie in 2017 op de top van Göteborg hebben afgekondigd.

Amendement 144

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 148 – lid 3

Bestaande tekst

3 Elke lidstaat legt jaarlijks ***aan de Raad en*** aan de Commissie een verslag voor over de belangrijkste maatregelen welke genomen zijn om zijn werkgelegenheidsbeleid ten uitvoer te leggen in het licht van de in lid 2 bedoelde richtsnoeren inzake werkgelegenheid.

Amendement

3. Elke lidstaat legt jaarlijks aan de Commissie een verslag voor over de belangrijkste maatregelen welke genomen zijn om zijn werkgelegenheidsbeleid ten uitvoer te leggen in het licht van de in lid 2 bedoelde richtsnoeren inzake werkgelegenheid.

Amendement 145

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 148 – lid 4

Bestaande tekst

4. Op basis van de in lid 3 bedoelde verslagen ***en na ontvangst van de adviezen van het Raadgevend Comité voor de werkgelegenheid verricht*** de Raad jaarlijks een onderzoek naar de tenuitvoerlegging van het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten in het licht van de richtsnoeren inzake werkgelegenheid. De Raad ***kan***, op aanbeveling van de Commissie, aanbevelingen tot de lidstaten richten indien ***hij*** zulks in het licht van dat onderzoek dienstig ***acht***.

Amendement

4. Op basis van de in lid 3 bedoelde verslagen ***verrichten het Europees Parlement en*** de Raad jaarlijks een onderzoek naar de tenuitvoerlegging van het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten in het licht van de richtsnoeren inzake werkgelegenheid. ***Het Europees Parlement en*** de Raad ***kunnen***, op aanbeveling van de Commissie, aanbevelingen tot de lidstaten richten indien ***zij*** zulks in het licht van dat onderzoek dienstig ***achten***.

Amendement 146

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 148 – lid 5

Bestaande tekst

5. Op basis van de resultaten van dat

Amendement

5. Op basis van de resultaten van dat

onderzoek **brenge**n de Raad en de Commissie jaarlijks **gezamenlijk** verslag uit aan de Europese Raad over de werkgelegenheidssituatie in de Unie en over de tenuitvoerlegging van de richtsnoeren inzake werkgelegenheid.

onderzoek **brenge**t de Commissie jaarlijks verslag uit aan **het Europees Parlement en** de Europese Raad over de werkgelegenheidssituatie in de Unie en over de tenuitvoerlegging van de richtsnoeren inzake werkgelegenheid.

Amendement 147

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 151 – alinea 1

Bestaande tekst

De Unie en de lidstaten stellen zich, indachtig sociale grondrechten zoals vastgelegd in het op **18 oktober 1961** te **Turijn** ondertekend Europees Sociaal Handvest **en** in het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden van 1989, ten doel de bevordering van de werkgelegenheid, de gestage verbetering van de levensomstandigheden en de arbeidsvoorwaarden, zodat de onderlinge aanpassing daarvan op de weg van de vooruitgang wordt mogelijk gemaakt, alsmede een adequate sociale bescherming, de sociale dialoog, de ontwikkeling van de menselijke hulpbronnen om een duurzaam hoog werkgelegenheidsniveau mogelijk te maken, en de bestrijding van uitsluiting.

Amendement

De Unie en de lidstaten stellen zich, indachtig sociale grondrechten zoals vastgelegd in het op **3 mei 1996** te **Straatsburg** ondertekende **herziene** Europees Sociaal Handvest, in het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden van 1989, **in de Europese Pijler van sociale rechten en in het Handvest van de fundamentele rechten van de Europese Unie**, ten doel de bevordering van de werkgelegenheid, de gestage verbetering van de levensomstandigheden en de arbeidsvoorwaarden, zodat de onderlinge aanpassing daarvan op de weg van de vooruitgang wordt mogelijk gemaakt, alsmede een adequate sociale bescherming, de sociale dialoog, de ontwikkeling van de menselijke hulpbronnen om een duurzaam hoog werkgelegenheidsniveau mogelijk te maken, en de bestrijding van uitsluiting.

Amendement 148

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 151 – alinea 1 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Specifieke bepalingen betreffende de definitie en tenuitvoerlegging van sociale vooruitgang en de verhouding tussen sociale grondrechten en ander beleid van de Unie worden vastgesteld in een aan de Verdragen gehecht protocol betreffende

Amendement 149

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 153 – lid 1 – punt b bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

b bis) de rechtvaardige transitie en het anticiperen op veranderingen;

Amendement 150

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 153 – lid 1 – punt e**

Bestaande tekst

Amendement

e) de informatie ***en*** de raadpleging van de werknemers;

e) de informatie, de raadpleging ***en de participatie*** van de werknemers;

Amendement 151

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 153 – lid 1 – punt i**

Bestaande tekst

Amendement

i) ***de gelijkheid van mannen en vrouwen*** wat ***hun*** kansen op de arbeidsmarkt en de behandeling op het werk betreft;

i) ***de bevordering van gendergelijkheid*** wat kansen op de arbeidsmarkt en behandeling op het werk betreft;

Amendement 152

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 153 – lid 1 – punt j**

Bestaande tekst

Amendement

j) de bestrijding van sociale uitsluiting;

j) de bestrijding van ***armoede en*** sociale uitsluiting ***en de ondersteuning van sociale huisvesting***;

Amendement 153

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 153 – lid 2 – alinea 1 – punt b**

Bestaande tekst

Amendement

b) op de in lid 1, onder a) tot en met **i**), bedoelde gebieden door middel van richtlijnen minimumvoorschriften vaststellen die geleidelijk van toepassing zullen worden, met inachtneming van de in elk van de lidstaten bestaande omstandigheden en technische voorschriften. In deze richtlijnen wordt vermeden zodanige administratieve, financiële en juridische verplichtingen op te leggen dat de oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen daardoor zou kunnen worden belemmerd.

b) op de in lid 1, punten a) tot en met **k**), bedoelde gebieden door middel van richtlijnen minimumvoorschriften vaststellen die geleidelijk van toepassing zullen worden, met inachtneming van de in elk van de lidstaten bestaande omstandigheden en technische voorschriften. In deze richtlijnen wordt vermeden zodanige administratieve, financiële en juridische verplichtingen op te leggen dat de oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen daardoor zou kunnen worden belemmerd.

Amendement 154

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 153 – lid 2 – alinea 3**

Bestaande tekst

Amendement

Op de in lid 1, onder c), d), f) en g), bedoelde gebieden besluit de Raad volgens een bijzondere wetgevingsprocedure, met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement en de beide Comités.

Schrappen

Amendement 155

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 153 – lid 2 – alinea 4**

Bestaande tekst

Amendement

De Raad kan op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement met eenparigheid van stemmen besluiten dat de gewone wetgevingsprocedure van toepassing is op lid 1, punten d), f) en g).

Schrappen

Amendement 156

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 153 – lid 4 – streepje 1 bis (nieuw)**

Bestaande tekst

Amendement

– vormen geen geldige reden om de mate van bescherming die in de lidstaten reeds aan werknemers wordt geboden, te verlagen;

Amendement 157

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 157 – lid 1

Bestaande tekst

Amendement

1. Iedere lidstaat draagt er zorg voor dat het beginsel van gelijke beloning van **mannelijke en vrouwelijke** werknemers voor gelijke of gelijkwaardige arbeid wordt toegepast.

1. Iedere lidstaat draagt er zorg voor dat het beginsel van gelijke beloning van **alle** werknemers, **ongeacht hun gender**, voor gelijke of gelijkwaardige arbeid wordt toegepast.

Amendement 158

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 157 – lid 2 – alinea 2 – inleidende formule

Bestaande tekst

Amendement

Gelijke beloning zonder **onderscheid naar kunne** houdt in:

Gelijke beloning zonder **discriminatie op grond van gender** houdt in:

Amendement 159

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 157 – lid 3

Bestaande tekst

Amendement

3. Het Europees Parlement en de Raad nemen volgens de gewone wetgevingsprocedure en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité maatregelen aan om de toepassing te waarborgen van **het beginsel** van gelijke kansen en **gelijke behandeling van mannen en vrouwen** in werkgelegenheid en beroep, met inbegrip van het beginsel van gelijke beloning voor gelijke of

3. Het Europees Parlement en de Raad nemen volgens de gewone wetgevingsprocedure en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité maatregelen aan om de toepassing te waarborgen van **de beginselen** van gelijke kansen en **gendergelijkheid** in werkgelegenheid en beroep, met inbegrip van het beginsel van gelijke beloning voor gelijke of gelijkwaardige arbeid.

gelijkwaardige arbeid.

Amendement 160

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 157 – lid 4

Bestaande tekst

4. Het beginsel van gelijke behandeling belet niet dat een lidstaat, om volledige **gelijkheid van mannen en vrouwen** in het beroepsleven in de praktijk te verzekeren, maatregelen handhaaft of aanneemt waarbij specifieke voordelen worden ingesteld om de uitoefening van een beroepsactiviteit door **het** ondervertegenwoordigde **geslacht** te vergemakkelijken of om nadelen in de beroepsloopbaan te voorkomen of te compenseren.

Amendement

4. Het beginsel van gelijke behandeling belet niet dat een lidstaat, om volledige **gendergelijkheid** in het beroepsleven in de praktijk te verzekeren, maatregelen handhaaft of aanneemt waarbij specifieke voordelen worden ingesteld om de uitoefening van een beroepsactiviteit door ondervertegenwoordigde **genders in al hun diversiteit** te vergemakkelijken of om nadelen in de beroepsloopbaan te voorkomen of te compenseren.

Amendement 161

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 165 – lid 2 – streepje -1 (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

– gemeenschappelijke doelstellingen en normen te ontwikkelen voor onderwijs dat democratische waarden, de rechtsstaat en digitale en economische geletterdheid bevordert;

Amendement 162

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 165 – lid 2 – streepje 3

Bestaande tekst

Amendement

– de samenwerking tussen **onderwijsinstellingen** te bevorderen;

– de samenwerking **en samenhang** tussen **de onderwijsstelsels** te bevorderen, **met behoud van culturele tradities en regionale diversiteit**;

Amendement 163

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 166 – lid 1

Bestaande tekst

1. De Unie *legt* inzake beroepsopleiding *een beleid ten uitvoer waardoor de activiteiten van de lidstaten worden versterkt en aangevuld, met volledige eerbiediging van de verantwoordelijkheid van de lidstaten voor de inhoud en de opzet van de beroepsopleiding.*

Amendement

1. De Unie *en de lidstaten voeren, na raadpleging van de sociale partners, maatregelen uit ter versterking van het beleid* inzake beroepsopleiding, *rekening houdend met de uiteenlopende nationale praktijken.*

Amendement 164

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 166 – lid 2 – streepje 2

Bestaande tekst

– *door verbetering van de* initiële beroepsopleiding en van bij- en nascholing, de opnemings- en de wederopnemings- op de arbeidsmarkt te bevorderen;

Amendement

– *door gemeenschappelijke normen voor beroepsopleiding te ontwikkelen en de* initiële beroepsopleiding en bij- en nascholing *te verbeteren om de* opnemings- en de wederopnemings- op de arbeidsmarkt te bevorderen *en de mobiliteit van werknemers in de Unie te vergroten;*

Amendement 165

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 168 – lid 1 – alinea 2

Bestaande tekst

Het optreden van de Unie, dat een aanvulling vormt op het nationale beleid, is gericht op verbetering van de volksgezondheid, preventie van ziekten en aandoeningen bij de mens en het wegnemen van bronnen van gevaar voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid. Dit optreden omvat de bestrijding van grote bedreigingen van de gezondheid, door het bevorderen van onderzoek naar de oorzaken, de overdracht en de preventie

Amendement

Het optreden van de Unie, dat een aanvulling vormt op het nationale beleid, is gericht op verbetering van de volksgezondheid, preventie van ziekten en aandoeningen bij de mens en het wegnemen van bronnen van gevaar voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid. Dit optreden omvat de bestrijding van grote bedreigingen van de gezondheid, door het bevorderen van onderzoek naar de oorzaken, de overdracht en de preventie

daarvan, alsmede door het bevorderen van gezondheidsvoorlichting en gezondheidsonderwijs, en de controle van, de alarmering bij en de bestrijding van ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid.

daarvan, alsmede door het bevorderen van gezondheidsvoorlichting en gezondheidsonderwijs, en de controle van, de alarmering bij en de bestrijding van ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid ***volgens een geïntegreerde, uniforme aanpak om de gezondheid van mens, dier en milieu in evenwicht te houden en te optimaliseren.***

Amendement 166

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 168 – lid 4 – punt b

Bestaande tekst

b) maatregelen op veterinair en fyto­sanitair gebied aan te nemen die rechtstreeks gericht zijn op de bescherming van de volksgezondheid;

Amendement

b) maatregelen op veterinair ***gebied, op het gebied van dierenwelzijn*** en op fyto­sanitair gebied aan te nemen die rechtstreeks gericht zijn op de bescherming van de volksgezondheid;

Amendement 167

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 168 – lid 4 – punt c bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

c bis) maatregelen aan te nemen tot vaststelling van gemeenschappelijke indicatoren voor universele en gelijke toegang tot betaalbare gezondheidsdiensten van hoge kwaliteit, waaronder op het vlak van reproductieve gezondheid;

Amendement 168

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 168 – lid 4 – punt c ter (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

c ter) maatregelen aan te nemen voor het vroegtijdig melden, monitoren en beheersen van ernstige internationale bedreigingen van de gezondheid, met

name bij pandemieën. Deze maatregelen beletten de lidstaten niet versterkte beschermende maatregelen te handhaven of vast te stellen wanneer deze noodzakelijk zijn;

Amendement 169

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 168 – lid 4 – punt c quater (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

c quater) maatregelen aan te nemen voor het monitoren en coördineren van de toegang tot gemeenschappelijke diagnostiek, informatie en de behandeling van overdraagbare en niet-overdraagbare ziekten, met inbegrip van zeldzame ziekten.

Amendement 170

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 179 – lid 1

Bestaande tekst

Amendement

1. De Unie heeft tot doel haar wetenschappelijke en technologische grondslagen te versterken door de totstandbrenging van een Europese onderzoeksruimte waarbinnen onderzoekers, wetenschappelijke kennis en technologieën vrij circuleren, tot de ontwikkeling van het concurrentievermogen van de Unie en van haar industrie bij te dragen *en* de onderzoeksactiviteiten te bevorderen die uit hoofde van andere hoofdstukken van de Verdragen nodig worden geacht.

1. De Unie heeft tot doel haar wetenschappelijke en technologische grondslagen te versterken door de totstandbrenging van een Europese onderzoeksruimte waarbinnen onderzoekers, wetenschappelijke kennis en technologieën vrij circuleren, tot de ontwikkeling van het concurrentievermogen van de Unie en van haar industrie bij te dragen, de onderzoeksactiviteiten te bevorderen die uit hoofde van andere hoofdstukken van de Verdragen nodig worden geacht, *en de academische vrijheid en de vrijheid om wetenschappelijk onderzoek te verrichten en les te geven, te eerbiedigen en te bevorderen.*

Amendement 171

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 189 – lid 1

Bestaande tekst

1. Om de wetenschappelijke en technische vooruitgang, het industriële concurrentievermogen en de uitvoering van haar beleid te bevorderen, stippelt de Unie een Europees ruimtevaartbeleid uit. Daartoe kan zij gemeenschappelijke initiatieven bevorderen, onderzoek en technologische ontwikkeling steunen en de nodige inspanningen coördineren voor de verkenning en het gebruik van de ruimte.

Amendement

1. Om de wetenschappelijke en technische vooruitgang, het industriële concurrentievermogen en de uitvoering van haar beleid te bevorderen, stippelt de Unie een ***gemeenschappelijk*** Europees ruimtevaartbeleid ***en een gemeenschappelijke Europese ruimtestrategie*** uit. Daartoe kan zij gemeenschappelijke initiatieven bevorderen, onderzoek en technologische ontwikkeling steunen en de nodige inspanningen coördineren voor de verkenning en het gebruik van de ruimte.

Amendement 172

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 189 – lid 2

Bestaande tekst

2. Om bij te dragen aan de verwezenlijking van de in lid 1 bedoelde doelstellingen, stellen het Europees Parlement en de Raad, volgens de gewone wetgevingsprocedure, de nodige maatregelen vast, die de vorm kunnen hebben van een Europees ruimtevaartprogramma, ***met uitsluiting van enige harmonisering van de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten.***

Amendement

2. Om bij te dragen aan de verwezenlijking van de in lid 1 bedoelde doelstellingen, stellen het Europees Parlement en de Raad, volgens de gewone wetgevingsprocedure, de nodige maatregelen vast, die de vorm kunnen hebben van een Europees ruimtevaartprogramma, ***waarbij naar een gemeenschappelijk kader voor ruimtevaartactiviteiten wordt toegewerkt en bestaande internationale verdragen worden geratificeerd.***

Amendement 173

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 191 – lid -1 (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

-1. Haar verantwoordelijkheid jegens toekomstige generaties indachtig beschermt de Europese Unie, handelend overeenkomstig de Verdragen, de natuurlijke grondslagen van het leven en dieren door het recht van de Unie, onder meer door uitvoerende en gerechtelijke maatregelen.

Amendement 174

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 191 – lid 1 – streepje 4

Bestaande tekst

Amendement

– bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen, en in het bijzonder de bestrijding van klimaatverandering.

– bevordering op **Unieniveau en op** internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen, en in het bijzonder de bestrijding van klimaatverandering, **de bescherming van de biodiversiteit en de uitvoering van de internationale verplichtingen van de Unie.**

Amendement 175

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 191 – lid 2 – alinea 1

Bestaande tekst

Amendement

De Unie streeft in haar milieubeleid naar een hoog niveau van bescherming, rekening houdend met de uiteenlopende situaties in de verschillende regio's van de Unie. Haar beleid berust op het voorzorgsbeginsel **en** het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

De Unie streeft in haar milieubeleid naar een hoog niveau van bescherming, rekening houdend met de uiteenlopende situaties in de verschillende regio's van de Unie. Haar beleid berust op **de "één gezondheid"-benadering en** het voorzorgsbeginsel, **alsook op** het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden, en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Amendement 176

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 191 – lid 3 – streepje 2 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

- **het risico dat de grenzen van de planeet worden overschreden, waarbij zij het voorzorgsprincipe toepast;**

Amendement 177

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 191 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 191 bis

- 1. De Unie blijft, in overeenstemming met haar internationale verplichtingen, inspanningen leveren om de wereldwijde temperatuurstijging te beperken en houdt zich aan de doelstelling om de broeikasgasemissies en verwijderingen op het niveau van de Unie in evenwicht te brengen teneinde negatieve emissies te bereiken.**
- 2. Bij de vaststelling van ontwerpmaatregelen of wetgevingsvoorstellen, met inbegrip van begrotingsvoorstellen, streeft de Commissie ernaar die ontwerpmaatregelen en voorstellen in overeenstemming te brengen met de in lid 1 genoemde doelstellingen. Als dat niet het geval is, geeft de Commissie in het kader van de effectbeoordeling bij het desbetreffende voorstel de redenen daarvoor.**

Amendement 178

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 192 – lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. In afwijking van de in lid 1 bedoelde besluitvormingsprocedure en onverminderd het bepaalde in artikel 114, neemt de Raad na raadpleging van het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's met eenparigheid van stemmen, volgens een bijzondere wetgevingsprocedure, een besluit over:

Schrappen

- a) bepalingen van in hoofdzaak fiscale aard;**
- b) maatregelen die van invloed zijn op:**
- de ruimtelijke ordening;**
 - het kwantitatieve waterbeheer, of die rechtstreeks dan wel zijdelings betrekking hebben op de beschikbaarheid van de watervoorraden;**
 - de bodembestemming, met uitzondering van het afvalstoffenbeheer;**
- c) maatregelen die van aanzienlijke invloed zijn op de keuze van een lidstaat tussen verschillende energiebronnen en de algemene structuur van zijn energievoorziening.**

De Raad kan, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement, van het Economisch en Sociaal Comité en van het Comité van de Regio's, met eenparigheid van stemmen de gewone wetgevingsprocedure van toepassing verklaren op de in de eerste alinea genoemde gebieden.

Amendement 179

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 192 – lid 3**

Bestaande tekst

Amendement

3. Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone

Schrappen

wetgevingsprocedure en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's algemene actieprogramma's vast waarin de te verwezenlijken prioritaire doelstellingen worden vastgelegd.

De voor de uitvoering van die programma's nodige maatregelen worden vastgesteld overeenkomstig lid 1, respectievelijk lid 2.

Amendement 180

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 194 – lid 1 – inleidende formule

Bestaande tekst

1. In het kader van de totstandbrenging en de werking van de interne markt en rekening houdend met de noodzaak om het milieu in stand te houden en te verbeteren, is het **beleid** van de Unie **op het gebied van energie**, in een geest van solidariteit tussen de lidstaten, erop gericht:

Amendement

1. In het kader van de totstandbrenging en de werking van de interne markt en rekening houdend met de noodzaak om het milieu in stand te houden en te verbeteren, is het **gemeenschappelijk energiebeleid** van de Unie, in een geest van solidariteit tussen de lidstaten, erop gericht:

Amendement 181

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 194 – lid 1 – punt b

Bestaande tekst

b) de continuïteit van de energievoorziening in de Unie te waarborgen,

Amendement

b) de continuïteit **en de betaalbaarheid** van de energievoorziening **voor iedereen** in de Unie te waarborgen;

Amendement 182

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 194 – lid 1 – punt c

Bestaande tekst

c) energie-efficiëntie, energiebesparing en de ontwikkeling van nieuwe en duurzame energie te **stimuleren**; en

Amendement

c) energie-efficiëntie, energiebesparing en de ontwikkeling van nieuwe en duurzame energie te **waarborgen om een**

energiesysteem op basis van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie tot stand te brengen; en

Amendement 183

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 194 – lid 1 – punt d

Bestaande tekst

Amendement

d) de interconnectie van energienetwerken te *bevorderen*.

d) de interconnectie van energienetwerken te *waarborgen*;

Amendement 184

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 194 – lid 1 – punt d bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

d bis) het algehele energiesysteem te ontwerpen in overeenstemming met internationale overeenkomsten om de klimaatverandering te beperken.

Amendement 185

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 194 – lid 2 – alinea 2

Bestaande tekst

Amendement

Zij zijn, onverminderd artikel 192, lid 2, onder c), niet van invloed op het recht van een lidstaat de voorwaarden voor de exploitatie van zijn energiebronnen te bepalen, op zijn keuze tussen verschillende energiebronnen of op de algemene structuur van zijn energievoorziening.

Schrappen

Amendement 186

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 194 – lid 3

Bestaande tekst

Amendement

3. In afwijking van lid 2, stelt de Raad volgens een bijzondere wetgevingsprocedure, met eenparigheid van stemmen en na raadpleging van het Europees Parlement, de daarin bedoelde maatregelen vast die voornamelijk van fiscale aard zijn.

Schrappen

Amendement 187

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 206

Bestaande tekst

Amendement

Door de oprichting van een douane-unie, overeenkomstig de artikelen 28 tot en met 32, levert de Unie in het gemeenschappelijk belang een bijdrage tot een harmonische ontwikkeling van **de** wereldhandel, tot de geleidelijke afschaffing van de beperkingen voor het internationale handelsverkeer en voor buitenlandse directe investeringen, en tot de vermindering van de douane- en andere belemmeringen.

Door de oprichting van een douane-unie, overeenkomstig de artikelen 28 tot en met 32, levert de Unie in het gemeenschappelijk belang een bijdrage tot een harmonische ontwikkeling van **een op regels gebaseerde multilaterale** wereldhandel, tot de geleidelijke afschaffing van de beperkingen voor het internationale handelsverkeer en voor buitenlandse directe investeringen, en tot de vermindering van de douane- en andere belemmeringen, **waarbij zij met name democratische waarden, goed bestuur, mensenrechten en duurzaamheid in de gemeenschappelijke handelspolitiek bevordert.**

Amendement 188

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 207 – lid 1

Bestaande tekst

Amendement

1. De gemeenschappelijke handelspolitiek wordt gegrond op eenvormige beginselen, met name aangaande tariefwijzigingen, het sluiten van tarief- en handelsakkoorden betreffende handel in goederen en diensten, en de handelsaspecten van intellectuele

1. De gemeenschappelijke handelspolitiek wordt gegrond op eenvormige beginselen, met name aangaande tariefwijzigingen, het sluiten van tarief- en handelsakkoorden betreffende handel in goederen en diensten, en de handelsaspecten van intellectuele

eigendom, *de directe* buitenlandse investeringen, het eenvormig maken van liberaliseringsmaatregelen, de uitvoerpolitiek alsmede de handelspolitieke beschermingsmaatregelen, waaronder de te nemen maatregelen in geval van dumping en subsidies. De gemeenschappelijke handelspolitiek wordt gevoerd in het kader van de beginselen en doelstellingen van het externe optreden van de Unie.

eigendom, buitenlandse investeringen, *met inbegrip van bescherming van investeringen, economische veiligheid*, het eenvormig maken van liberaliseringsmaatregelen, de uitvoerpolitiek alsmede de handelspolitieke beschermingsmaatregelen, waaronder de te nemen maatregelen in geval van dumping en subsidies. De gemeenschappelijke handelspolitiek wordt gevoerd in het kader van de beginselen en doelstellingen van het externe optreden van de Unie *alsmede haar doelstelling inzake klimaatneutraliteit*.

Amendement 189

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 207 – lid 3 – alinea 2

Bestaande tekst

De Commissie doet aanbevelingen aan de Raad, die haar machtigt de vereiste onderhandelingen te openen. *De Raad en de Commissie zien* erop toe dat die akkoorden verenigbaar zijn met het interne beleid en de interne voorschriften van de Unie.

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad machtigen de Commissie op aanbeveling van de Commissie om de vereiste onderhandelingen te openen. *De Commissie ziet* erop toe dat die akkoorden verenigbaar zijn met het interne beleid en de interne voorschriften van de Unie.

Amendement 190

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 207 – lid 3 – alinea 3

Bestaande tekst

De Commissie voert de onderhandelingen in overleg met een speciaal comité dat door de Raad is aangewezen om haar daarin bij te staan, en binnen het bestek van de richtsnoeren welke de Raad haar kan verstrekken. De Commissie brengt aan het speciaal comité *en het Europees Parlement* regelmatig verslag uit over de stand van de onderhandelingen.

Amendement

De Commissie voert de onderhandelingen in overleg met *een bevoegde commissie van het Europees Parlement en* een speciaal comité dat door de Raad is aangewezen om haar daarin bij te staan, en binnen het bestek van de richtsnoeren welke de Raad haar kan verstrekken. De Commissie brengt aan *de bevoegde commissie van het Europees Parlement en het door de Raad aangewezen* speciaal comité regelmatig verslag uit over de stand

van de onderhandelingen.

Amendement 191

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 207 – lid 3 – alinea 3 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

In afwijking van artikel 218, lid 5, kunnen het Europees Parlement en de Raad een besluit vaststellen waarbij toestemming wordt gegeven om een overeenkomst vóór de inwerkingtreding ervan voorlopig toe te passen.

Amendement 192

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 207 – lid 4 – alinea 1

Bestaande tekst

Amendement

Ten aanzien van de onderhandelingen over en de sluiting van de in lid 3 bedoelde akkoorden besluit de Raad met ***gekwalificeerde*** meerderheid van stemmen.

Ten aanzien van de onderhandelingen over en de sluiting van de in lid 3 bedoelde akkoorden besluit de Raad met ***gewone*** meerderheid van stemmen.

Amendement 193

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 207 – lid 4 – alinea 2

Bestaande tekst

Amendement

Ten aanzien van de onderhandelingen over en de sluiting van akkoorden betreffende de handel in diensten en betreffende de handelsaspecten van intellectuele eigendom en betreffende buitenlandse directe investeringen besluit de Raad ***met eenparigheid van stemmen voor zover het akkoord bepalingen bevat die met eenparigheid van stemmen worden vastgesteld wat interne voorschriften betreft.***

Ten aanzien van de onderhandelingen over en de sluiting van akkoorden betreffende de handel in diensten en betreffende de handelsaspecten van intellectuele eigendom en betreffende buitenlandse directe investeringen besluit de Raad ***met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.***

Amendement 194

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 207 – lid 4 – alinea 3 – inleidende formule

Bestaande tekst

De Raad besluit ook met *eenparigheid* van stemmen ten aanzien van de onderhandelingen over en de sluiting van akkoorden betreffende:

Amendement

De Raad besluit ook met *gekwalificeerde meerderheid* van stemmen ten aanzien van de onderhandelingen over en de sluiting van akkoorden betreffende:

Amendement 195

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 207 – lid 5 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

5 bis. Er wordt een permanent mechanisme ingesteld om buitenlandse directe investeringen in de Unie te monitoren en te onderzoeken. Dit mechanisme kan worden gebruikt om de Europese belangen te beschermen.

Amendement 196

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 218 – lid 2

Bestaande tekst

Amendement

2. De Raad verleent machtiging tot het openen van de onderhandelingen, stelt de onderhandelingsrichtsnoeren vast, verleent machtiging tot ondertekening en sluit de overeenkomsten.

2. De Raad verleent ***na goedkeuring door het Europees Parlement*** machtiging tot het openen van de onderhandelingen, stelt de onderhandelingsrichtsnoeren vast, verleent machtiging tot ondertekening en sluit de overeenkomsten.

Amendement 197

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 218 – lid 2 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

2 bis. In afwijking van lid 2 mogen voor overeenkomsten die onder artikel 207

vallen, pas onderhandelingen worden geopend als het Europees Parlement en de Raad daar toestemming voor geven.

Amendement 198

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 218 – lid 6 – alinea 2 – inleidende formule

Bestaande tekst

Tenzij de overeenkomst uitsluitend betrekking heeft op het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, stelt de Raad het besluit houdende sluiting van de overeenkomst vast:

Amendement

Tenzij de overeenkomst uitsluitend betrekking heeft op het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, stelt de Raad, **na goedkeuring door het Europees Parlement**, het besluit houdende sluiting van de overeenkomst vast.

Amendement 199

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 218 – lid 6 – alinea 2 – punt a

Bestaande tekst

- a) na goedkeuring door het Europees Parlement, in de volgende gevallen:**
- i) associatieovereenkomsten;**
 - ii) toetreding van de Unie tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden;**
 - iii) overeenkomsten die door de instelling van samenwerkingsprocedures een specifiek institutioneel kader scheppen;**
 - iv) overeenkomsten die aanzienlijke gevolgen hebben voor de begroting van de Unie;**
 - v) overeenkomsten betreffende gebieden waarop de gewone wetgevingsprocedure, of, indien de goedkeuring van het Europees Parlement vereist is, de bijzondere wetgevingsprocedure van toepassing is.**

Amendement

Schrappen

In dringende gevallen kunnen het Europees Parlement en de Raad een

termijn voor het geven van de goedkeuring overeenkomen;

Amendement 200

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 218 – lid 6 – alinea 2 – punt b

Bestaande tekst

Amendement

b) na raadpleging van het Europees Parlement in de overige gevallen. Het Europees Parlement brengt advies uit binnen een termijn die de Raad naargelang van de urgentie kan bepalen. Indien er binnen die termijn geen advies is uitgebracht, kan de Raad besluiten.

Schrappen

Amendement 201

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 218 – lid 7

Bestaande tekst

Amendement

7. Bij de sluiting van een overeenkomst **kan** de Raad, in afwijking van de leden 5, 6 en 9, de onderhandelaar machtigen om de wijzigingen die krachtens de overeenkomst volgens een vereenvoudigde procedure of door een bij de overeenkomst opgericht orgaan worden aangenomen, namens de Unie goed te keuren. De Raad kan aan deze machtiging bijzondere voorwaarden verbinden.

7. Bij de sluiting van een overeenkomst **kunnen het Europees Parlement en** de Raad, in afwijking van de leden 5, 6 en 9, de onderhandelaar machtigen om de wijzigingen die krachtens de overeenkomst volgens een vereenvoudigde procedure of door een bij de overeenkomst opgericht orgaan worden aangenomen, namens de Unie goed te keuren. De Raad kan aan deze machtiging bijzondere voorwaarden verbinden.

Amendement 202

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 218 – lid 9

Bestaande tekst

Amendement

9. De Raad stelt, op voorstel van de Commissie of van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, een besluit vast tot schorsing van de

9. De Raad stelt, op voorstel van de Commissie of van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid **en na goedkeuring door het Europees**

toepassing van een overeenkomst en tot bepaling van de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

Parlement, een besluit vast tot schorsing van de toepassing van een overeenkomst en tot bepaling van de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

Amendement 203

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 218 – lid 10

Bestaande tekst

10. Het Europees Parlement wordt in iedere fase van de procedure onverwijld en ten volle geïnformeerd.

Amendement

10. Het Europees Parlement wordt in iedere fase van de procedure onverwijld en ten volle geïnformeerd, **met inbegrip van de opening van de onderhandelingen, het onderhandelingsproces, de ondertekening en de uitvoering van de overeenkomsten, alsmede de opschorting van de in die overeenkomsten vastgelegde verplichtingen.**

Amendement 204

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 222 – lid -1 (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

-1. In geval van een noodsituatie die gevolgen heeft voor de Europese Unie of een of meer lidstaten, kunnen het Europees Parlement en de Raad de Commissie buitengewone bevoegdheden verlenen, met inbegrip van bevoegdheden waardoor zij alle nodige instrumenten kan inzetten. Om een noodsituatie af te kondigen, besluit het Europees Parlement met meerderheid van stemmen van zijn leden en besluit de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, op voorstel van het Europees

Parlement of de Commissie.

In dat besluit waarbij een noodsituatie wordt afgekondigd en buitengewone bevoegdheden aan de Commissie worden verleend, worden de reikwijdte van de bevoegdheden, de nadere governanceregelingen en de geldigheidsduur daarvan vastgesteld.

Het Europees Parlement of de Raad kan het besluit te allen tijde met gewone meerderheid van stemmen herroepen.

De Raad en het Parlement kan het besluit te allen tijde herzien of verlengen volgens de procedure van de eerste alinea.

Hiermee wordt artikel 122 VWEU geschrapt.

Amendement 205

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 223 – lid 1

Bestaande tekst

1. Het Europees Parlement stelt een **ontwerp** op met het oog op de vaststelling van de nodige bepalingen voor de rechtstreekse algemene verkiezing van zijn leden volgens een in alle lidstaten eenvormige procedure of volgens beginselen die alle lidstaten gemeen hebben.

De Raad stelt met eenparigheid van stemmen, volgens een bijzondere wetgevingsprocedure en na goedkeuring van het Europees Parlement, dat met meerderheid van stemmen van zijn leden een besluit neemt, de nodige bepalingen vast. Deze bepalingen treden pas in werking nadat zij door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen zijn goedgekeurd.

Amendement

1. Het Europees Parlement stelt een **voorstel voor een verordening** op met het oog op de vaststelling van de nodige bepalingen voor de rechtstreekse algemene verkiezing van zijn leden volgens een in alle lidstaten eenvormige procedure of volgens beginselen die alle lidstaten gemeen hebben. ***De Raad kan dat voorstel volgens een bijzondere wetgevingsprocedure met gekwalificeerde meerderheid van stemmen verwerpen.***

Het Europees Parlement, dat met meerderheid van stemmen van zijn leden een besluit neemt, ***stelt volgens een bijzondere wetgevingsprocedure en na goedkeuring door de Raad, die met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit, de nodige bepalingen vast.***

Amendement 206

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 223 – lid 2

Bestaande tekst

2. Het Europees Parlement bepaalt, op eigen initiatief volgens een bijzondere wetgevingsprocedure bij verordeningen, na raadpleging van de Commissie en met goedkeuring van de Raad die hiertoe een besluit neemt, de voorschriften en algemene voorwaarden voor de vervulling van de taken van zijn leden. ***Voor regels en voorwaarden betreffende de belastingregeling voor leden of voormalige leden is eenparigheid van stemmen in de Raad vereist.***

Amendement

2. Het Europees Parlement bepaalt, op eigen initiatief volgens een bijzondere wetgevingsprocedure bij verordeningen, na raadpleging van de Commissie en met goedkeuring van de Raad die hiertoe een besluit neemt, de voorschriften en algemene voorwaarden voor de vervulling van de taken van zijn leden.

Amendement 207

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 225

Bestaande tekst

Het Europees Parlement kan met meerderheid van stemmen van *de* leden ***waaruit het bestaat de Commissie verzoeken passende voorstellen in te dienen inzake aangelegenheden die naar het oordeel van het Parlement besluiten van de Unie voor de tenuitvoerlegging van de Verdragen vergen. Indien de Commissie geen voorstel indient, deelt zij de redenen daarvoor aan het Europees Parlement mee.***

Amendement

Het Europees Parlement kan ***overeenkomstig artikel 294 en*** met meerderheid van stemmen van *zijn* leden voorstellen ***aannemen betreffende aangelegenheden waarop de gewone wetgevingsprocedure van toepassing is. Alvorens dit te doen, stelt het de Europese Commissie in kennis van zijn voornemens.***

Amendement 208

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 226 – alinea 1

Bestaande tekst

In het kader van de vervulling van zijn taken ***kan*** het Europees Parlement op verzoek van ***een vierde*** van de leden

Amendement

In het kader van de vervulling van zijn taken ***stelt*** het Europees Parlement op verzoek van ***een derde*** van de leden

waaruit het bestaat een tijdelijke enquêtecommissie *instellen* om, onverminderd de bij de Verdragen aan andere instellingen of organen verleende bevoegdheden, vermeende inbreuken op het recht van de Unie of gevallen van wanbeheer bij de toepassing van het recht van de Unie te onderzoeken, behalve wanneer de vermeende feiten het voorwerp van een gerechtelijke procedure uitmaken en zolang deze procedure nog niet is voltooid.

waaruit het bestaat een tijdelijke enquêtecommissie *in* om, onverminderd de bij de Verdragen aan andere instellingen of organen verleende bevoegdheden, vermeende inbreuken op het recht van de Unie of gevallen van wanbeheer bij de toepassing van het recht van de Unie te onderzoeken, behalve wanneer de vermeende feiten het voorwerp van een gerechtelijke procedure uitmaken en zolang deze procedure nog niet is voltooid. ***De enquêtecommissie kan om het even welke getuige oproepen om deel te nemen aan een voor haar gehouden hoorzitting indien dit noodzakelijk is om haar taken te kunnen vervullen.***

Amendement 209

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 226 – alinea 3

Bestaande tekst

De nadere bepalingen betreffende de uitoefening van het enquêterecht worden ***volgens een bijzondere wetgevingsprocedure bij verordeningen vastgesteld door het Europees Parlement, na goedkeuring door de Raad*** en de Commissie.

Amendement

De nadere bepalingen betreffende de uitoefening van het enquêterecht worden ***door het Europees Parlement en de Raad, die besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, vastgesteld, op voorstel van het Europees Parlement en na raadpleging van*** de Commissie.

Amendement 210

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 234 – alinea 1

Bestaande tekst

Wanneer aan het Europees Parlement een motie van afkeuring betreffende het beleid van de ***Commissie*** wordt voorgelegd, kan het Europees Parlement zich over deze motie niet eerder uitspreken dan ten minste drie dagen nadat de motie is ingediend en slechts bij openbare stemming.

Amendement

Wanneer aan het Europees Parlement een ***collectieve*** motie van afkeuring betreffende het beleid van de ***Uitvoerende Macht of een individuele motie van afkeuring betreffende de werkzaamheden van een lid van de Uitvoerende Macht*** wordt voorgelegd, kan het Europees Parlement zich over deze motie niet eerder uitspreken dan ten minste drie dagen nadat de motie is ingediend en slechts bij openbare

stemming.

(De wijziging van “Commissie” en “commissaris” geldt voor de hele tekst. Indien dit amendement wordt aangenomen, moet deze wijziging in de hele tekst worden doorgevoerd.)

Amendement 211

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 234 – alinea 2

Bestaande tekst

Indien de motie van afkeuring wordt aangenomen *met* een meerderheid van *twee derde van de uitgebrachte stemmen, welke een meerderheid van de leden van het Europees Parlement vertegenwoordigt, moeten de leden van de Commissie collectief ontslag nemen en moet ook de hoge vertegenwoordiger* van de Unie voor *buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid zijn functie in de Commissie neerleggen*. Zij blijven in functie en blijven de lopende zaken behartigen totdat overeenkomstig artikel 17 van het Verdrag betreffende de Europese Unie in hun vervanging is voorzien. In dat geval verstrijkt de ambtsperiode van de ter vervanging benoemde *Commissieleden* op de datum waarop de ambtstermijn van de collectief tot ontslag gedwongen *Commissieleden* zou zijn verstreken.

Amendement

Indien de *collectieve* motie van afkeuring wordt aangenomen *door* een meerderheid van *de leden van het Europees Parlement, nemen de leden van de Uitvoerende Macht collectief ontslag en leggen de secretaris van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en de secretaris van de Unie voor economische governance hun taken binnen de Uitvoerende Macht neer*. Zij blijven in functie en blijven de lopende zaken behartigen totdat overeenkomstig artikel 17 van het Verdrag betreffende de Europese Unie in hun vervanging is voorzien. In dat geval verstrijkt de ambtsperiode van de ter vervanging benoemde *leden van de Uitvoerende Macht* op de datum waarop de ambtstermijn van de collectief tot ontslag gedwongen *leden van de Uitvoerende Macht* zou zijn verstreken.

(Deze wijziging geldt voor de hele tekst. Indien dit amendement wordt aangenomen, moet deze wijziging in de gehele tekst worden doorgevoerd.)

Amendement 212

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 234 – alinea 2 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Indien een individuele motie van afkeuring wordt aangenomen door een

meerderheid van de leden van het Europees Parlement, neemt het lid van de Uitvoerende Macht in kwestie onmiddellijk ontslag.

Amendement 213

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 238

Bestaande tekst

Amendement

[...]

Schrappen

Amendement 214

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 245 – alinea 2

Bestaande tekst

Amendement

De leden van de Commissie mogen gedurende hun ambtsperiode geen andere beroepswerkzaamheden, al dan niet tegen beloning, verrichten. Bij hun ambtsaanvaarding verbinden zij zich plechtig om gedurende hun ambtsperiode en na afloop daarvan de uit hun taak voortvloeiende verplichtingen na te komen, in het bijzonder eerlijkheid en kiesheid te betrachten in het aanvaarden van bepaalde functies of voordelen na afloop van die ambtsperiode. Ingeval deze verplichtingen niet worden nagekomen, kan de Raad, met gewone meerderheid, of de Commissie zich wenden tot het Hof van Justitie, dat, al naar gelang van het geval, ontslag ambtshalve volgens artikel 247 of verval van het recht op pensioen of van andere, daarvoor in de plaats tredende voordelen kan uitspreken.

De leden van de Commissie mogen gedurende hun ambtsperiode geen andere beroepswerkzaamheden, al dan niet tegen beloning, verrichten. Bij hun ambtsaanvaarding verbinden zij zich plechtig om gedurende hun ambtsperiode en na afloop daarvan de uit hun taak voortvloeiende verplichtingen na te komen, in het bijzonder eerlijkheid en kiesheid te betrachten in het aanvaarden van bepaalde functies of voordelen na afloop van die ambtsperiode. Ingeval deze verplichtingen niet worden nagekomen, kan **het Europees Parlement**, de Raad, met gewone meerderheid, of de Commissie zich wenden tot het Hof van Justitie, dat, al naar gelang van het geval, ontslag ambtshalve volgens artikel 247 of verval van het recht op pensioen of van andere, daarvoor in de plaats tredende voordelen kan uitspreken.

Amendement 215

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 246 – alinea 3

Bestaande tekst

De Raad kan, met **eenparigheid** van stemmen, op voorstel van de voorzitter van de Commissie besluiten dat in een dergelijke vacature niet hoeft te worden voorzien, met name indien de resterende duur van de ambtstermijn van het lid kort is.

Amendement

De Raad kan, met **gekwalificeerde meerderheid** van stemmen, op voorstel van de voorzitter van de Commissie besluiten dat in een dergelijke vacature niet hoeft te worden voorzien, met name indien de resterende duur van de ambtstermijn van het lid kort is.

Amendement 216

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 247**

Bestaande tekst

Op verzoek van de Raad, met gewone meerderheid, of van de Commissie kan elk lid van de Commissie dat niet meer aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt voldoet of op ernstige wijze is tekortgeschoten, door het Hof van Justitie van zijn ambt ontheven worden verklaard.

Amendement

Op verzoek **van het Europees Parlement**, van de Raad, met gewone meerderheid, of van de Commissie kan elk lid van de Commissie dat niet meer aan de eisen voor de uitoefening van zijn ambt voldoet of op ernstige wijze is tekortgeschoten, door het Hof van Justitie van zijn ambt ontheven worden verklaard.

Amendement 217

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 258 – alinea 1**

Bestaande tekst

Indien de Commissie van oordeel is dat een lidstaat een van de krachtens de Verdragen op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, brengt zij dienaangaande een met redenen omkleed advies uit, na deze staat in de gelegenheid te hebben gesteld zijn opmerkingen te maken.

Amendement

Indien de Commissie van oordeel is dat een lidstaat een van de krachtens de Verdragen op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, brengt zij dienaangaande **binnen twaalf maanden** een met redenen omkleed advies uit, na deze staat in de gelegenheid te hebben gesteld zijn opmerkingen te maken.

Amendement 218

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 258 – alinea 2**

Bestaande tekst

Indien de betrokken staat dit advies niet binnen de **door de Commissie vastgestelde termijn** opvolgt, **kan** de Commissie de zaak aanhangig **maken** bij het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Amendement

Indien de betrokken staat dit advies niet binnen de **die twaalf maanden** opvolgt, **maakt** de Commissie de zaak aanhangig bij het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Amendement 219

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 259 – alinea 1**

Bestaande tekst

Ieder van de lidstaten kan zich wenden tot het Hof van Justitie van de Europese Unie, indien hij van mening is dat een **andere** lidstaat een van de krachtens de Verdragen op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen.

Amendement

Het Europees Parlement of ieder van de lidstaten kan zich wenden tot het Hof van Justitie van de Europese Unie, indien hij van mening is dat een lidstaat een van de krachtens de Verdragen op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen.

Amendement 220

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 259 – alinea 2**

Bestaande tekst

Voordat een lidstaat tegen een andere lidstaat een klacht indient op grond van een beweerde schending van de verplichtingen welke krachtens de Verdragen op deze laatste rusten, moet hij deze klacht aan de Commissie voorleggen.

Amendement

Voordat **het Europees Parlement of** een lidstaat tegen een andere lidstaat een klacht indient op grond van een beweerde schending van de verplichtingen welke krachtens de Verdragen op deze laatste rusten, moet hij deze klacht aan de Commissie voorleggen.

Amendement 221

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 259 – alinea 3**

Bestaande tekst

De Commissie brengt een met redenen omkleed advies uit nadat aan de betrokken staten de gelegenheid is gegeven om over en weer schriftelijk en mondeling

Amendement

De Commissie brengt een met redenen omkleed advies uit nadat aan de betrokken staten **en, indien van toepassing, het Europees Parlement,** de gelegenheid is

opmerkingen te maken.

gegeven om over en weer schriftelijk en mondeling opmerkingen te maken.

Amendement 222

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 260 – lid 2 – alinea 1

Bestaande tekst

Indien de Commissie van oordeel is dat de betrokken lidstaat niet het nodige heeft gedaan om gevolg te geven aan het arrest van het Hof, **kan** zij, nadat zij deze staat de mogelijkheid heeft geboden zijn opmerkingen in te dienen, de zaak voor het Hof **brenge**n. De Commissie vermeldt het bedrag van de door de betrokken lidstaat te betalen forfaitaire som of dwangsom die zij in de gegeven omstandigheden passend acht.

Amendement

Indien de Commissie van oordeel is dat de betrokken lidstaat niet het nodige heeft gedaan om gevolg te geven aan het arrest van het Hof, **brenge**t zij, nadat zij deze staat de mogelijkheid heeft geboden zijn opmerkingen in te dienen, de zaak **binnen twaalf maanden na de uitspraak van het arrest** voor het Hof. De Commissie vermeldt het bedrag van de door de betrokken lidstaat te betalen forfaitaire som of dwangsom die zij in de gegeven omstandigheden passend acht.

Amendement 223

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 262

Bestaande tekst

Onverminderd de overige bepalingen van de Verdragen, kan de Raad, volgens een bijzondere wetgevingsprocedure en na **raadpleging van** het Europees Parlement, met **eenparigheid** van stemmen bepalingen vaststellen waarbij aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, in een door hem te bepalen mate, de bevoegdheid wordt verleend uitspraak te doen in geschillen die verband houden met de toepassing van op grond van de Verdragen vastgestelde besluiten waarbij Europese intellectuele eigendomsrechten worden ingesteld. Deze bepalingen treden pas in werking nadat zij door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen zijn goedgekeurd.

Amendement

Onverminderd de overige bepalingen van de Verdragen, kan de Raad, volgens een bijzondere wetgevingsprocedure en na **goedkeuring door** het Europees Parlement, met **gekwalificeerde meerderheid** van stemmen bepalingen vaststellen waarbij aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, in een door hem te bepalen mate, de bevoegdheid wordt verleend uitspraak te doen in geschillen die verband houden met de toepassing van op grond van de Verdragen vastgestelde besluiten waarbij Europese intellectuele eigendomsrechten worden ingesteld. Deze bepalingen treden pas in werking nadat zij door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen zijn goedgekeurd.

Amendement 224

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 263 – alinea 2

Bestaande tekst

Te dien einde is het Hof bevoegd uitspraak te doen inzake elk door een lidstaat, het Europees Parlement, de Raad of de Commissie ingesteld beroep wegens onbevoegdheid, schending van wezenlijke vormvoorschriften, schending van de Verdragen of van enige uitvoeringsregeling daarvan, dan wel wegens misbruik van bevoegdheid.

Amendement

Te dien einde is het Hof bevoegd uitspraak te doen inzake elk door een lidstaat, het Europees Parlement, de Raad of de Commissie ingesteld beroep wegens onbevoegdheid, schending van wezenlijke vormvoorschriften, schending van de Verdragen of van enige uitvoeringsregeling daarvan, **met name wat het subsidiariteitsbeginsel betreft**, dan wel wegens misbruik van bevoegdheid.

Amendement 225

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 263 – alinea 4

Bestaande tekst

Iedere natuurlijke of rechtspersoon kan onder de in de eerste en tweede alinea vastgestelde voorwaarden beroep instellen tegen handelingen die tot hem gericht zijn of die hem rechtstreeks **en individueel** raken, alsmede tegen regelgevingshandelingen die hem rechtstreeks raken en die geen uitvoeringsmaatregelen met zich meebrengen.

Amendement

Iedere natuurlijke of rechtspersoon kan onder de in de eerste en tweede alinea vastgestelde voorwaarden beroep instellen tegen handelingen die tot hem gericht zijn of die hem rechtstreeks raken, alsmede tegen regelgevingshandelingen die hem rechtstreeks raken en die geen uitvoeringsmaatregelen met zich meebrengen.

Amendement 226

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 275 – alinea 1

Bestaande tekst

Het Hof van Justitie van de Europese Unie is **niet** bevoegd ten aanzien van de bepalingen van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid **noch ten aanzien** van de op grond daarvan

Amendement

Het Hof van Justitie van de Europese Unie is bevoegd ten aanzien van de bepalingen van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, **met inbegrip** van de op grond daarvan vastgestelde besluiten.

vastgestelde besluiten.

Amendement 227

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 275 – alinea 2

Bestaande tekst

Amendement

Het Hof is evenwel bevoegd om toezicht te houden op de naleving van artikel 40 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en uitspraak te doen inzake beroepen die onder de in artikel 263, vierde alinea, van dit Verdrag bepaalde voorwaarden worden ingesteld betreffende het toezicht op de wettigheid van besluiten houdende beperkende maatregelen jegens natuurlijke personen of rechtspersonen, die door de Raad op grond van titel V, hoofdstuk 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie zijn vastgesteld.

Schrappen

Amendement 228

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 285 – alinea 2

Bestaande tekst

Amendement

In de Rekenkamer heeft *één onderdaan van iedere lidstaat zitting*. De leden van de Rekenkamer oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit, in het algemeen belang van de Unie.

In de Rekenkamer heeft *een aantal leden zitting dat overeenkomt met twee derde van het aantal lidstaten, de voorzitter inbegrepen*. De leden van de Rekenkamer oefenen hun ambt volkomen onafhankelijk uit, in het algemeen belang van de Unie.

Amendement 229

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 285 – alinea 2 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

De leden van de Rekenkamer worden gekozen uit de onderdanen van de lidstaten volgens een toerbeurtsysteem op basis van strikte gelijkheid tussen de lidstaten dat toelaat de demografische en

geografische verscheidenheid van de lidstaten te weerspiegelen. Dit systeem wordt overeenkomstig artikel 244 met gekwalificeerde meerderheid van stemmen door de Europese Raad vastgesteld.

Amendement 230

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 286 – lid 2 – alinea 1

Bestaande tekst

De leden van de Rekenkamer worden voor zes jaar benoemd. De Raad stelt, na **raadpleging van** het Europees Parlement, de overeenkomstig de voordrachten van de lidstaten opgestelde lijst van leden vast. De leden van de Rekenkamer zijn herbenoembaar.

Amendement

De leden van de Rekenkamer worden voor zes jaar benoemd. De Raad stelt, na **goedkeuring door** het Europees Parlement, de overeenkomstig de voordrachten van de lidstaten opgestelde lijst van leden vast. De leden van de Rekenkamer zijn herbenoembaar.

Amendement 231

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 294 – lid 2

Bestaande tekst

2. De Commissie dient een voorstel in bij het Europees Parlement en bij de Raad.

Amendement

2. De Commissie dient een voorstel in bij het Europees Parlement en bij de Raad. **Wanneer artikel 225 van toepassing is, dient het Europees Parlement zijn voorstel in bij de Raad. De Commissie wordt hiervan in kennis gesteld.**

Amendement 232

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 294 – lid 3

Bestaande tekst

3. Het Europees Parlement stelt zijn standpunt in eerste lezing vast en deelt het mee aan de Raad.

Amendement

3. Het Europees Parlement stelt zijn standpunt in eerste lezing vast en deelt het mee aan de Raad. **Wanneer artikel 225 van toepassing is, wordt het voorstel van het Parlement beschouwd als zijn**

Amendement 233

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 294 – lid 4

Bestaande tekst

4. Indien de Raad het standpunt van het Europees Parlement goedkeurt, wordt de betrokken handeling vastgesteld in de formulering die overeenstemt met het standpunt van het Europees Parlement.

Amendement

4. Indien de Raad het standpunt van het Europees Parlement goedkeurt **of binnen een jaar geen besluit heeft genomen**, wordt de betrokken handeling vastgesteld in de formulering die overeenstemt met het standpunt van het Europees Parlement.

Amendement 234

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 294 – lid 7 – punt b

Bestaande tekst

b) het standpunt van de Raad in eerste lezing met een meerderheid van **zijn leden** verwerpt, wordt de voorgestelde handeling geacht niet te zijn vastgesteld;

Amendement

b) het standpunt van de Raad in eerste lezing met een meerderheid van **de uitgebrachte stemmen** verwerpt, wordt de voorgestelde handeling geacht niet te zijn vastgesteld;

Amendement 235

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 294 – lid 15 – alinea 1

Bestaande tekst

Wanneer in de in de Verdragen bepaalde gevallen, op initiatief van een groep lidstaten, op aanbeveling van de Europese Centrale Bank of op verzoek van het Hof van Justitie de gewone wetgevingsprocedure wordt gevolgd met betrekking tot een wetgevingshandeling, zijn lid 2, lid 6, tweede zin, en lid 9 niet van toepassing.

Amendement

Wanneer in de in de Verdragen bepaalde gevallen, op initiatief van een groep lidstaten, **naar aanleiding van een Europees burgerinitiatief**, op aanbeveling van de Europese Centrale Bank of op verzoek van het Hof van Justitie de gewone wetgevingsprocedure wordt gevolgd met betrekking tot een wetgevingshandeling, zijn lid 2, lid 6, tweede zin, en lid 9 niet van toepassing.

Amendement 236

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Zesde deel – titel I – hoofdstuk 2 bis (nieuw) – titel

Bestaande tekst

Amendement

***HOOFDSTUK 2 bis
DE TOEPASSING VAN DE
BEGINSELEN VAN SUBSIDIARITEIT
EN EVENREDIGHEID***

(Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid moet worden ingevoegd in het zesde deel, titel I, hoofdstuk 2 bis (nieuw) van het VWEU. Dit nieuwe hoofdstuk omvat de artikelen 299 bis tot en met 299 undecies (nieuw).)

Amendement 237

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 299 bis (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 bis

Iedere instelling draagt er voortdurend zorg voor dat de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid van artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie in acht worden genomen.

(In dit amendement wordt de bewoording van artikel 1 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid overgenomen.)

Amendement 238

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 299 ter (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 ter

Alvorens een wetgevingshandeling voor te stellen, houdt de Commissie brede raadplegingen. Daarbij wordt, in voorkomend geval, rekening gehouden met de regionale en de lokale dimensie van het beoogde optreden. In buitengewoon dringende gevallen houdt de Commissie geen raadplegingen. Zij

motiveert haar besluit in haar voorstel.

(In dit amendement wordt de bewoording van artikel 2 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid overgenomen.)

Amendement 239

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 299 quater (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 quater

Voor de toepassing van dit protocol worden onder "ontwerp van wetgevingshandeling" verstaan, de voorstellen van de Commissie, de initiatieven van een groep lidstaten, de initiatieven van het Europees Parlement, de verzoeken van het Hof van Justitie, de aanbevelingen van de Europese Centrale Bank en de verzoeken van de Europese Investeringsbank, met het oog op de vaststelling van een wetgevingshandeling.

(In dit amendement wordt de bewoording van artikel 3 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid overgenomen.)

Amendement 240

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 299 quinquies (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 quinquies

De Commissie zendt haar ontwerpen van wetgevingshandelingen en gewijzigde ontwerpen gelijktijdig toe aan de nationale parlementen en de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden en aan de wetgever van de Unie.

Het Europees Parlement zendt zijn ontwerpen van wetgevingshandelingen en gewijzigde ontwerpen toe aan de nationale parlementen en de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden.

De Raad zendt de ontwerpen van wetgevingshandelingen en gewijzigde ontwerpen die uitgaan van een groep lidstaten, het Hof van Justitie, de Europese Centrale Bank of de Europese Investeringsbank toe aan de nationale parlementen en de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden.

De wetgevingsresoluties van het Europees Parlement en de standpunten van de Raad worden, zodra zij zijn aangenomen respectievelijk vastgesteld, door de betrokken instelling toegezonden aan de nationale parlementen en de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden.

(Dit amendement is gebaseerd op de bewoording van artikel 4 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.)

Amendement 241

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 299 sexies (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 sexies

De ontwerpen van wetgevingshandelingen worden gemotiveerd in het licht van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.

Ieder ontwerp van wetgevingshandeling bevat een subsidiariteits- en evenredigheidsmemorandum, met een uitgebreide toelichting van de elementen op basis waarvan de naleving van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid kan worden beoordeeld. Dat memorandum moet elementen bevatten waarmee de financiële gevolgen van het ontwerp kunnen worden beoordeeld, alsook - in het geval van een richtlijn - het effect ervan op de door de lidstaten vast te stellen regelgeving, inclusief – waar toepasselijk – de regionale regelgeving.

De redenen voor de conclusie dat een doelstelling van de Unie beter bereikt kan worden door de Unie, worden met kwalitatieve en, zo mogelijk, kwantitatieve indicatoren gestaafd. In de ontwerpen van wetgevingshandelingen wordt er rekening mee gehouden dat alle, financiële of administratieve, lasten voor de Unie, de nationale regeringen, de regionale of lokale overheden, het bedrijfsleven en de burgers tot een minimum moeten worden beperkt en in verhouding moeten staan tot het te bereiken doel.

(In dit amendement wordt de bewoording van artikel 5 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid overgenomen.)

Amendement 242

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 299 septies (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 septies

Ieder nationaal parlement en iedere kamer van een van die parlementen kan binnen een termijn van twaalf weken vanaf de datum van toezending van een ontwerp van Europese wetgevingshandeling aan de voorzitters van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, in de officiële talen van de Unie, een gemotiveerd advies toezenden waarin wordt uiteengezet waarom het betrokken ontwerp zijns inziens niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Ieder nationaal parlement of iedere kamer van een nationaal parlement neemt het advies van de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden op in zijn met redenen omkleed advies wanneer er gevolgen kunnen zijn voor regionale exclusieve bevoegdheden. De Commissie antwoordt binnen twaalf weken.

Indien het ontwerp van wetgevingshandeling uitgaat van een groep lidstaten zendt de voorzitter van de Raad het advies toe aan de regeringen van

die lidstaten.

Indien het ontwerp van wetgevingshandeling afkomstig is van het Hof van Justitie, de Europese Centrale Bank of de Europese Investeringsbank zendt de voorzitter van de Raad het advies toe aan de betrokken instelling of het betrokken orgaan.

De Commissie houdt in haar jaarverslagen over de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid rekening met gemotiveerde adviezen die zij heeft ontvangen van nationale parlementen en regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden. Wanneer nationale parlementen een aanzienlijk aantal met redenen omklede adviezen over een bepaald wetgevingsvoorstel indienen, stelt de Commissie tijdens de wetgevingsprocedure ook informatie over de bezwaren ter beschikking van de Raad en het Parlement.

(Dit amendement is gebaseerd op artikel 6 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.)

Amendement 243

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 299 octies (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 octies

Ieder nationaal parlement of iedere kamer van een nationaal parlement kan het Europees Parlement of de Commissie verzoeken passende voorstellen in te dienen betreffende aangelegenheden die naar hun oordeel een handeling van de Unie voor de tenuitvoerlegging van de Verdragen vergen.

Wanneer een instelling een verzoek overeenkomstig de eerste alinea ontvangt, maar niet binnen zes maanden een voorstel indient, stelt zij het nationale parlement, het Comité van de Regio's en, indien van toepassing, het Europees

**Parlement in kennis van de redenen
waarom zij dit niet doet.**

(Met dit amendement wordt in Protocol nr. 2 een nieuw artikel ingevoegd.)

Amendement 244

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 299 nonies (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 nonies

1. Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, alsmede in voorkomend geval, de groep lidstaten, het Hof van Justitie, de Europese Centrale Bank of de Europese Investeringsbank, indien het ontwerp van wetgevingshandeling van hen uitgaat, houden rekening met de gemotiveerde adviezen die de nationale parlementen of een kamer van een van deze parlementen tot hen richten.

Ieder nationaal parlement heeft twee stemmen, die worden toegewezen op grond van het nationale parlementaire stelsel. In een nationaal parlementair stelsel met twee kamers heeft elk van de twee kamers een stem.

2. Indien gemotiveerde adviezen waarin wordt gesteld dat een ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel, ten minste een derde vertegenwoordigen van alle stemmen die aan de nationale parlementen zijn toegedeeld overeenkomstig lid 1, tweede alinea, moet het ontwerp opnieuw in overweging worden genomen. Deze drempel bedraagt een vierde indien het een ontwerp van wetgevingshandeling betreft dat is ingediend op grond van artikel 76 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, inzake de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht.

Op grond van de heroverweging kan de Commissie of, in voorkomend geval, de groep lidstaten, het Europees Parlement,

het Hof van Justitie, de Europese Centrale Bank of de Europese Investeringsbank, indien het ontwerp van wetgevingshandeling van hen uitgaat, besluiten het ontwerp te handhaven, te wijzigen of in te trekken. Dit besluit moet worden gemotiveerd.

3. Voorts moet, in het kader van de gewone wetgevingsprocedure, indien gemotiveerde adviezen waarin wordt gesteld dat een voorstel voor een wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel, ten minste een gewone meerderheid vertegenwoordigen van alle stemmen die aan de nationale parlementen zijn toegedeeld overeenkomstig de tweede alinea van lid 1, het voorstel opnieuw in overweging worden genomen. Op grond van die heroverweging kan de Commissie besluiten het voorstel te handhaven, te wijzigen of in te trekken.

Indien de Commissie besluit het voorstel te handhaven, moet zij in een gemotiveerd advies verantwoorden waarom het voorstel haars inziens strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Dit gemotiveerd advies, alsmede de gemotiveerde adviezen van de nationale parlementen, moeten ter overweging in de procedure worden voorgelegd aan de wetgever van de Unie:

a) alvorens de eerste lezing af te sluiten, beoordeelt de wetgever (het Europees Parlement en de Raad) of het wetgevingsvoorstel met het subsidiariteitsbeginsel strookt, waarbij hij met name rekening houdt met de door de meerderheid van de nationale parlementen geformuleerde en gedeelde redenen, alsook met het gemotiveerd advies van de Commissie;

b) indien de wetgever met een meerderheid van 55 % van de leden van de Raad of een meerderheid van de uitgebrachte stemmen in het Europees Parlement van oordeel is dat het voorstel niet strookt met het

subsidiariteitsbeginsel, wordt het wetgevingsvoorstel niet verder in beschouwing genomen.

(In dit amendement wordt de bewoording van artikel 7 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid overgenomen.)

Amendement 245

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 299 decies (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 decies

Het Hof van Justitie van de Europese Unie is bevoegd uitspraak te doen inzake ieder beroep wegens schending door een wetgevingshandeling van het subsidiariteitsbeginsel, dat op de wijze als bepaald in artikel 263 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt ingesteld door een lidstaat, of door een lidstaat overeenkomstig zijn rechtsorde wordt toegezonden namens zijn nationaal parlement of een kamer van dat parlement.

Op de wijze als bepaald in datzelfde artikel kan ook het Comité van de Regio's een dergelijk beroep instellen tegen wetgevingshandelingen voor de vaststelling waarvan het volgens het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moet worden geraadpleegd.

(In dit amendement wordt de bewoording van artikel 8 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid overgenomen.)

Amendement 246

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 299 undecies (nieuw)

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 299 undecies

De Commissie brengt jaarlijks aan de Europese Raad, aan het Europees

Parlement, aan de Raad, aan de nationale parlementen en aan de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden verslag uit over de toepassing van artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Dat jaarverslag wordt ook aan het Economisch en Sociaal Comité en aan het Comité van de Regio's toegezonden.

(Dit amendement is gebaseerd op de bewoording van artikel 9 van Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.)

Amendement 247

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 311 – alinea 3

Bestaande tekst

De Raad stelt, volgens **een bijzondere** wetgevingsprocedure **en na raadpleging van het Europees Parlement, met eenparigheid van stemmen** een besluit vast houdende de bepalingen die van toepassing zijn op het stelsel van eigen middelen van de Unie. In dit kader kunnen nieuwe categorieën van eigen middelen worden vastgesteld, dan wel bestaande categorieën worden ingetrokken. **Dit besluit treedt pas in werking na door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen te zijn goedgekeurd.**

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens **de gewone** wetgevingsprocedure een besluit vast houdende de bepalingen die van toepassing zijn op het stelsel van eigen middelen van de Unie. In dit kader kunnen nieuwe categorieën van eigen middelen worden vastgesteld, dan wel bestaande categorieën worden ingetrokken.

Amendement 248

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 311 – alinea 4

Bestaande tekst

De Raad **stelt** volgens **een bijzondere** wetgevingsprocedure **bij** verordeningen de uitvoeringsmaatregelen voor het stelsel van eigen middelen van de Unie vast voor zover het krachtens de derde alinea vastgestelde besluit daarin voorziet. **De Raad besluit na goedkeuring door het**

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad stellen bij volgens **de gewone** wetgevingsprocedure **aangenomen** verordeningen de uitvoeringsmaatregelen voor het stelsel van eigen middelen van de Unie vast voor zover het krachtens de derde alinea vastgestelde besluit daarin

Europees Parlement.

voorziet.

Amendement 249

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 312 – lid 1 – alinea 2

Bestaande tekst

Het meerjarig financieel kader wordt vastgesteld voor een periode van **ten minste** vijf jaar.

Amendement

Het meerjarig financieel kader wordt vastgesteld voor een periode van vijf jaar.

Amendement 250

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 312 – lid 2 – alinea 1

Bestaande tekst

De Raad **stelt** volgens **een bijzondere** wetgevingsprocedure een verordening tot bepaling van het meerjarig financieel kader vast. **De Raad besluit met eenparigheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement, dat zich uitspreekt bij meerderheid van zijn leden.**

Amendement

Het Europees Parlement en de Raad **stellen** volgens **de gewone** wetgevingsprocedure een verordening tot bepaling van het meerjarig financieel kader vast.

Amendement 251

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 312 – lid 2 – alinea 2

Bestaande tekst

De Europese Raad kan met eenparigheid van stemmen een besluit vaststellen op grond waarvan de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen kan besluiten bij de vaststelling van de in de eerste alinea bedoelde verordening.

Amendement

Schrappen

Amendement 252

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 319 – lid 1

Bestaande tekst

1. Op aanbeveling van de Raad verleent het Europees Parlement aan de Commissie kwijting voor de uitvoering van de begroting. Te dien einde onderzoekt het, na de Raad, de rekeningen, de financiële balans en het evaluatieverslag genoemd in artikel 318, het jaarverslag van de Rekenkamer tezamen met de antwoorden van de gecontroleerde instellingen op de opmerkingen van de Rekenkamer, de in artikel 287, lid 1, tweede alinea, genoemde verklaring, alsmede de relevante speciale verslagen van de Rekenkamer.

Amendement

1. Op aanbeveling van de Raad verleent het Europees Parlement aan de Commissie kwijting voor de uitvoering van de begroting. ***Daarnaast verleent het Europees Parlement kwijting aan andere instellingen, organen en instanties met betrekking tot de uitvoering van hun begrotingsafdelingen dan wel hun begrotingen, in overeenstemming met de in artikel 322 vastgelegde voorwaarden.*** Te dien einde onderzoekt het, na de Raad, de rekeningen, de financiële balans en het evaluatieverslag genoemd in artikel 318, het jaarverslag van de Rekenkamer tezamen met de antwoorden van de gecontroleerde instellingen op de opmerkingen van de Rekenkamer, de in artikel 287, lid 1, tweede alinea, genoemde verklaring, alsmede de relevante speciale verslagen van de Rekenkamer.

Amendement 253

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 329 – lid 2 – alinea 2**

Bestaande tekst

De toestemming om een nauwere samenwerking aan te gaan, wordt verleend bij een besluit van de Raad, die met ***eenparigheid*** van stemmen besluit.

Amendement

De toestemming om een nauwere samenwerking aan te gaan, wordt verleend bij een besluit van de Raad, die met ***gekwalificeerde meerderheid*** van stemmen besluit, ***met uitzondering van besluiten betreffende missies of operaties met een uitvoerend mandaat als bedoeld in artikel 42, lid 4 bis, tweede alinea.***

Amendement 254

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 330 – alinea 2**

Bestaande tekst

Amendement

Eenparigheid van stemmen wordt alleen door de stemmen van de vertegenwoordigers van de deelnemende staten gevormd.

Schrappen

Amendement 255

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 330 – alinea 3**

Bestaande tekst

Amendement

De gekwalificeerde meerderheid wordt bepaald overeenkomstig artikel 238, lid 3.

Schrappen

Amendement 256

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 333**

Bestaande tekst

Amendement

Artikel 333

Schrappen

1. Indien een bepaling van de Verdragen die in het kader van een nauwere samenwerking kan worden toegepast, bepaalt dat de Raad met eenparigheid van stemmen besluit, kan de Raad met eenparigheid van stemmen overeenkomstig het bepaalde in artikel 330, een besluit vaststellen waarin wordt bepaald dat hij met gekwalificeerde meerderheid van stemmen zal besluiten.

2. Indien een bepaling van de Verdragen die in het kader van een nauwere samenwerking kan worden toegepast, bepaalt dat de Raad handelingen volgens een bijzondere wetgevingsprocedure vaststelt, kan de Raad met eenparigheid van stemmen overeenkomstig het bepaalde in artikel 330, een besluit vaststellen waarin wordt bepaald dat hij volgens de gewone wetgevingsprocedure zal besluiten. De Raad besluit na raadpleging van het

Europees Parlement.

3. *De leden 1 en 2 zijn niet van toepassing op besluiten die gevolgen hebben op militair of defensiegebied.*

Amendement 257

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 342**

Bestaande tekst

De regeling van het taalgebruik door de instellingen van de Unie wordt, onverminderd de bepalingen van het statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie, door de Raad met eenparigheid van stemmen bij verordeningen vastgesteld.

Amendement

De regeling van het taalgebruik door de instellingen van de Unie wordt, onverminderd de bepalingen van het statuut van het Hof van Justitie van de Europese Unie, **na goedkeuring door het Europees Parlement** door de Raad met eenparigheid van stemmen bij verordeningen vastgesteld.

Amendement 258

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 346 – lid 1 – punt b**

Bestaande tekst

b) elke lidstaat *kan* de **maatregelen nemen** die hij noodzakelijk acht voor de bescherming van de wezenlijke belangen van zijn veiligheid en die betrekking hebben op de productie van of de handel in wapenen, munitie en oorlogsmateriaal; die maatregelen mogen de mededingingsverhoudingen op de interne markt niet wijzigen voor producten die niet bestemd zijn voor specifiek militaire doeleinden.

Amendement

b) elke lidstaat *stelt* de **Commissie in kennis van maatregelen** die hij noodzakelijk acht voor de bescherming van de wezenlijke belangen van zijn veiligheid en die betrekking hebben op de productie van of de handel in wapenen, munitie en oorlogsmateriaal; die maatregelen mogen de mededingingsverhoudingen op de interne markt niet wijzigen voor producten die niet bestemd zijn voor specifiek militaire doeleinden.

Amendement 259

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 346 – lid 2**

Bestaande tekst

2. De Raad *kan met eenparigheid van*

Amendement

2. **Het Europees Parlement en de**

stemmen op voorstel van de Commissie wijzigingen aanbrengen in de lijst van de producten waarop de bepalingen van lid 1, *onder b)*, van toepassing zijn, die hij op 15 april 1958 heeft vastgesteld.

Raad *kunnen volgens de gewone wetgevingsprocedure* op voorstel van de Commissie wijzigingen aanbrengen in de lijst van de producten waarop de bepalingen van lid 1, *punt b)*, van toepassing zijn, die hij op 15 april 1958 heeft vastgesteld.

Amendement 260

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 352 – lid 1

Bestaande tekst

1. Indien een optreden van de Unie in het kader van de beleidsgebieden van de Verdragen nodig blijkt om een van de doelstellingen van de Verdragen te verwezenlijken zonder dat deze Verdragen in de daartoe vereiste bevoegdheden voorzien, stelt de Raad, op voorstel van de Commissie en na goedkeuring door het Europees Parlement, met *eenparigheid* van stemmen passende bepalingen vast. Wanneer de bepalingen door de Raad volgens een bijzondere wetgevingsprocedure worden vastgesteld, besluit hij eveneens met *eenparigheid* van stemmen, op voorstel van de Commissie en na goedkeuring *van* het Europees Parlement.

Amendement

1. Indien een optreden van de Unie in het kader van de beleidsgebieden van de Verdragen nodig blijkt om een van de doelstellingen van de Verdragen te verwezenlijken zonder dat deze Verdragen in de daartoe vereiste bevoegdheden voorzien, stelt de Raad, op voorstel van de Commissie en na goedkeuring door het Europees Parlement, met *gekwalificeerde meerderheid* van stemmen passende bepalingen vast. Wanneer de bepalingen door de Raad volgens een bijzondere wetgevingsprocedure worden vastgesteld, besluit hij eveneens met *gekwalificeerde meerderheid* van stemmen, op voorstel van de Commissie en na goedkeuring *door* het Europees Parlement.

Amendement 261

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 352 – lid 4

Bestaande tekst

4. *Dit artikel kan niet als basis dienen voor het verwezenlijken van doelstellingen die tot het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid behoren en elke overeenkomstig dit artikel vastgestelde handeling eerbiedigt de in artikel 40, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie gestelde*

Amendement

Schrappen

beperkingen.

Amendement 262

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 353

Bestaande tekst

Amendement

*Artikel 48, lid 7, van het Verdrag
betreffende de Europese Unie is niet van
toepassing op onderstaande artikelen:*

Schrappen

- artikel 311, derde en vierde alinea,*
- artikel 312, lid 2, eerste alinea*
- artikel 352, en*
- artikel 354.*

Amendement 263

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 354 – alinea 1

Bestaande tekst

Amendement

Voor de toepassing van artikel 7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie in verband met de schorsing van bepaalde rechten die voortvloeien uit het lidmaatschap van de Unie, neemt het lid van de Europese Raad of van de Raad dat de betrokken lidstaat vertegenwoordigt, niet deel aan de stemming, en de betrokken lidstaat wordt niet in aanmerking genomen bij de berekening van het in de leden 1 en 2 van dat artikel voorgeschreven *derde of vier vijfde deel van de lidstaten*.
Onthouding van stemming door aanwezige of vertegenwoordigde leden vormt geen beletsel voor het vaststellen van de in lid 2 van dat artikel bedoelde besluiten.

Voor de toepassing van artikel 7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie in verband met de schorsing van bepaalde rechten die voortvloeien uit het lidmaatschap van de Unie, neemt het lid van de Europese Raad of van de Raad dat de betrokken lidstaat vertegenwoordigt, niet deel aan de stemming, en de betrokken lidstaat wordt niet in aanmerking genomen bij de berekening van het in de leden 1 en 2 van dat artikel voorgeschreven *derde deel van de lidstaten en de in de leden 1 en 2 van dat artikel voorgeschreven gekwalificeerde meerderheid in de Raad*.
Onthouding van stemming door aanwezige of vertegenwoordigde leden vormt geen beletsel voor het vaststellen van de in lid 2 van dat artikel bedoelde besluiten.

Amendement 264

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie Artikel 354 – alinea 2

Bestaande tekst

Voor de vaststelling van de in artikel 7, leden **3 en 4**, van het Verdrag betreffende de Europese Unie bedoelde besluiten, wordt de gekwalificeerde meerderheid bepaald overeenkomstig artikel **238, lid 3, onder b)**, van dit Verdrag.

Amendement

Voor de vaststelling van de in artikel 7, leden **1 tot en met 4**, van het Verdrag betreffende de Europese Unie bedoelde besluiten, wordt de gekwalificeerde meerderheid bepaald overeenkomstig artikel **16, lid 4 bis**, van het Verdrag **betreffende de Europese Unie**.

Amendement 265

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 355 – lid 2 – alinea 2

Bestaande tekst

De Verdragen zijn niet van toepassing op de landen en gebieden overzee die met het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland bijzondere betrekkingen onderhouden, die niet op bovengenoemde lijst voorkomen.

Amendement

Schrappen

Amendement 266

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 355 – lid 5 – punt b

Bestaande tekst

b) zijn de Verdragen niet van toepassing op Akrotiri en Dhekelia, zijnde de zones van Cyprus die onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland vallen, uitgezonderd voor zover nodig om de uitvoering te waarborgen van de regelingen als vervat in het protocol betreffende de zones van Cyprus die onder de soevereiniteit van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland vallen dat gehecht is aan de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek

Amendement

Schrappen

Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en in overeenstemming met dat protocol;

Amendement 267

**Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Artikel 355 – lid 5 – punt c**

Bestaande tekst

Amendement

c) zijn de bepalingen van de Verdragen op de Kanaaleilanden en op het eiland Man slechts van toepassing voor zover noodzakelijk ter verzekering van de toepassing van de regeling die voor deze eilanden is vastgesteld in het op 22 januari 1972 ondertekende Verdrag betreffende de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

Schrappen

TOELICHTING

Dit verslag is een vervolg op de resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de oproep tot een conventie voor een herziening van de Verdragen. In dit verslag wordt de oproep van het Parlement om de Verdragen te wijzigen, herhaald en wordt de Raad verzocht de voorstellen van het Parlement onmiddellijk en zonder beraadslaging aan de Europese Raad voor te leggen. Voorts wordt de Europese Raad verzocht zo spoedig mogelijk een conventie bijeen te roepen volgens de gewone herzieningsprocedure, zoals voorzien in artikel 48, leden 2 tot en met 5, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU).

De huidige Verdragen zijn op 1 december 2009 in werking getreden. Sindsdien heeft de Europese Unie te maken gekregen met ongekende uitdagingen en diverse crises, met name de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne. De voorstellen in dit verslag hebben tot doel de Unie zodanig te hervormen dat zij slagvaardiger wordt, meer democratische legitimiteit krijgt en meer verantwoording aflegt.

Op 9 mei 2022 heeft de Conferentie over de toekomst van Europa haar werkzaamheden afgerond en haar conclusies gepresenteerd. Deze conclusies bevatten 49 voorstellen en 326 maatregelen. Het Europees Parlement verwelkomde de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa van 9 mei 2022 en merkte op dat verscheidene voorstellen van de Conferentie wijzigingen van de Verdragen vereisen.

Het Europees Parlement, de Raad en de Commissie hebben zich ertoe verbonden effectief gevolg te geven aan de conclusies van de Conferentie, binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden en in overeenstemming met de Verdragen.

Zonder volledig te willen zijn en met name met het oog op de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa (COFE) die institutionele hervormingen vereisen, is in de voorstellen tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en Protocol (nr. 2) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid rekening gehouden met de onderstaande voorstellen van de COFE:

COFE-voorstellen 39.1 (21.1 voor het GBVB, 6.7 voor milieu e.a.) over de herziening van de besluitvormings- en stemregels (met name de vervanging van besluitvorming met eenparigheid van stemmen door besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid van stemmen) zijn in aanmerking genomen in de voorstellen tot wijziging van de artikelen 7, 16, 24, 29, 31, 42, 46 en 48 VEU, alsook in de voorstellen tot wijziging van de artikelen 19, 22, 23, 64, 70, 77, 81, 83, 86, 87, 88, 113, 115, 121, 126, 153, 192, 194, 207, 218, 222, 223, 226, 234, 238, 245, 246, 247, 262, 286, 294, 311, 312, 329, 330, 333, 342, 346, 352, 353 en 354 VWEU.

COFE-voorstel 25 over de rechtsstaat, democratische waarden en Europese identiteit, voorstel 13.6 over gendergelijkheid en voorstel 48.2 over taaldiversiteit zijn in aanmerking genomen in de voorstellen tot wijziging van de artikelen 2, 3, 7, 13 en 49 VEU en de artikelen 8, 10, 19, 24 bis (nieuw), 157, 179 en 354 VWEU.

COFE-voorstellen 36, 37, 38.2, 38.3, 38.4, 46.1, 47.2 over de versterking van de rechten en

participatie van burgers, informatie en jongeren (waaronder een referendum in de hele EU) zijn in aanmerking genomen in de voorstellen tot wijziging van de artikelen 10, 11, 48 en 54 VEU en de artikelen 4, 20, 22, 24, 26, 79, 263 en 294 VWEU.

COFE-voorstellen 38.3 en 38.4 over het versterken van de banden tussen de burgers en hun gekozen vertegenwoordigers, in het bijzonder door de burgers meer inspraak te geven bij de benoeming van de voorzitter, door de kieswet van de EU te wijzigen en door het Europees Parlement – net zoals de nationale parlementen – initiatiefrecht en beslissingsbevoegdheid over de begroting te geven, zijn in aanmerking genomen in het voorstel tot wijziging van artikel 17 VEU en in de voorstellen tot wijziging van de artikelen 78, 223, 225, 226, 234, 247, 259, 285, 286, 294, 311 en 312 VWEU.

COFE-voorstellen 39.2 en 22.1 over de transparantie van de EU-besluitvorming zijn in aanmerking genomen in de voorstellen tot wijziging van de artikelen 10, 11 en 16 VEU en artikel 15 VWEU.

COFE-voorstellen 38.4, 39.5, 39.6, 40.3, 40.5 en 39.2, alsook 11.3, 13 en 36.8, waarin wordt gepleit voor een inclusiever besluitvormingsproces, waarbij onder meer de sociale partners een grotere rol krijgen, zijn in aanmerking genomen in de voorstellen tot wijziging van de artikelen 10 en 11 VEU, en de artikelen 9, 121, 151, 153, 166 en 299 bis (nieuw) e.v. VWEU.

COFE-voorstel 39.3 om de namen van de EU-instellingen te wijzigen om hun functies en hun respectieve rol in het besluitvormingsproces van de EU voor de burgers te verduidelijken, is met name in aanmerking genomen in het voorstel tot wijziging van artikel 17 VEU. Deze wijzigingen moeten overal in de Verdragen worden aangebracht.

COFE-voorstellen 2, 3, 4, 6.7, 8.3, 11, 12, 13, 14, 18, 23, 24, 41, 42, 43 en 46.1 betreffende de versterking van de bevoegdheden, de rol en het optreden van de EU op het gebied van klimaatverandering, milieu, biodiversiteit, gezondheid, civiele bescherming, industrie, onderwijs, energie, buitenlandse zaken, externe veiligheid en defensie, buitengrenzenbeleid in een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, migratie, grensoverschrijdende infrastructuur, interne markt, economie, sociaal beleid en arbeidsmarkt, handel en investeringen en wetenschap en technologie zijn in aanmerking genomen in de voorstellen tot wijziging van de artikelen 3, 21, 29, 42, 43, 45 en 46 VEU en de artikelen 3, 4, 9, 11, 43, 67, 77, 79, 83, 88, 108, 113, 119, 126, 148, 151, 151 bis (nieuw), 153, 165, 168, 179, 189, 191, 194, 206, 207, 218, 222, 258, 259, 260, 263, 275 en 352 VWEU.

COFE-voorstellen 40.1 en 40.2 over actieve subsidiariteit en de rol van de nationale parlementen zijn in aanmerking genomen in de voorstellen tot wijziging van artikel 19 VEU en artikel 263 VWEU, alsook in de voorstellen om Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid te versterken en op te nemen in het VWEU (artikelen 299 bis (nieuw) VWEU e.v.).

Standpunt van corapporteur Helmut Scholz over het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid

Corapporteur Helmut Scholz neemt kennis van de COFE-voorstellen over de oprichting van een defensie-unie van de EU en gekwalificeerde meerderheid in het GBVB, maar maakt een voorbehoud bij de wijzigingen waarop de paragrafen 20 en 21 van de resolutie betrekking

hebben. Hij is van mening dat een defensie-unie van de EU gebaseerd moet zijn op een alomvattend, meerlagig en niet-militair veiligheidsconcept dat wordt geschraagd door eenparigheid van alle EU-lidstaten en dat op het niveau van zowel de Unie als van de lidstaten volledige parlementaire controle vereist. Corapporteur Helmut Scholz is voornemens voorstellen in te dienen voor een herziening van het GBVB en het GVDB tijdens de conventie waarom wordt verzocht. Hij onderstreept met name de verantwoordelijkheid van de Unie om bij te dragen aan de internationale vrede en veiligheid overeenkomstig het internationaal recht, om ontwapening, met name als het gaat om nucleaire en andere massavernietigingswapens, actief te bevorderen en toe te treden tot het VN-verdrag tot verbod van kernwapens (TPNW). De herstructurering van de militaire capaciteit van de EU-lidstaten in EU-brede structuren moet volgens hem gebaseerd zijn op het beginsel van structurele niet-aanvalscapaciteiten. Aangezien de meeste lidstaten ook lid zijn van de NAVO, moet elke verdragswijziging volgens hem overlapping van militaire capaciteit en begrotingsuitgaven voorkomen. Daarom moet een Verdragswijziging gepaard gaan met stappen in de richting van een ontkoppeling van de NAVO.

2.12.2022

ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))

Rapporteur voor advies: Hilde Vautmans

(Initiatief – Artikel 47 van het Reglement)

SUGGESTIES

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat de Conferentie over de toekomst van Europa een concrete, succesvolle exercitie in participatieve democratie is geweest en heeft gediend als een geheel nieuw platform voor discussie tussen burgers en politici, met als resultaat concrete voorstellen die moeten worden geanalyseerd door de EU-besluitvormers en waarvan de uitvoering ernstig moet worden overwogen, zelfs als de Verdragen hiertoe zouden moeten worden gewijzigd; overwegende dat het belangrijk is elke mogelijke Verdragswijziging zorgvuldig in overweging te nemen en alle potentiële voordelen ervan te vergelijken met een ander, efficiënter gebruik van de huidige Verdragskenmerken, met inbegrip van een betere uitvoering op beleids- of begrotingsniveau;
- B. overwegende dat de Russische niet-uitgelokte, ongerechtvaardigde en illegale agressie tegen Oekraïne, die op 24 februari begon, de geopolitieke volatiliteit en de instabiliteit van de veiligheid in Europa doet pieken tot niveaus die sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog niet zijn meegemaakt, en duidelijk maakt dat de EU haar buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid grondig moet herzien en prioriteit moet geven aan het doeltreffender maken van dit en aan het vergroten van haar vermogen om op te treden ter bescherming van onze waarden en belangen;
- C. overwegende dat burgerpanel 4, met als thema “De EU in de wereld/migratie”, verschillende specifieke aanbevelingen op het gebied van buitenlandse zaken en buitenlands beleid van de EU heeft gedaan, en overwegende dat veel van de aanbevelingen van burgerpanels overeenstemmen met wensen die het Europees Parlement al lang formuleert;
- D. overwegende dat, zoals vermeld in de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa, een sterkere Unie op het gebied van veiligheid en defensie zal bijdragen tot Europese en mondiale vrede en Europese waarden zal ondersteunen, zoals de

rechtsstaat, democratie, mensenrechten en gendergelijkheid, en dat dit kan worden bereikt door een gemeenschappelijke strategische cultuur te bevorderen;

- E. overwegende dat de uitvoering van deze aanbevelingen de Unie kan omvormen tot een invloedrijke, sterkere, betrouwbaarder en zichtbaarder mondiale speler, zou leiden tot efficiëntere besluitvorming en het Europees Parlement, dat de enige democratisch verkozen instelling van de Unie is, meer controlerechten zou verstrekken op het gebied van het buitenlands beleid;
- F. overwegende dat er ook mogelijkheden zijn om de rol van de Unie op het gebied van buitenlandse zaken te verbeteren zonder Verdragswijzigingen; overwegende dat het Tsjechische voorzitterschap in juli 2022 een brief naar de lidstaten heeft gestuurd met een lijst van specifieke beleidsterreinen waarvoor via concrete overbruggingsclausules kan worden overgeschakeld op besluitvorming door een gekwalificeerde meerderheid (BGM); overwegende dat het voorzitterschap in dit verband elf concrete onderdelen van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) heeft genoemd die verband houden met de artikelen 24, 27, 28, 29, 37, 39, 41, 42 en 44 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU);
- G. overwegende dat een veto van één lidstaat om toetredingsonderhandelingen met een kandidaat-lidstaat te openen, vanwege onopgeloste bilaterale en regionale geschillen in verband met historische gebeurtenissen, zelfidentificatie en culturele of taalkundige rechten, het toetredingsproces van kandidaat-lidstaten kan blokkeren; overwegende dat het gebruik van het vetorecht door lidstaten in hun eigen belang in strijd is met de geest van de Verdragen;
- H. overwegende dat het potentieel voor snelle, efficiënte en doeltreffende maatregelen op het gebied van buitenlands beleid, veiligheid en defensie, in overeenstemming met het Verdrag van Lissabon, de afgelopen tien jaar slechts in zeer beperkte mate is benut door een gebrek aan politieke wil van de lidstaten; overwegende dat het, in het licht van de veranderende Europese veiligheidsomgeving, hoog tijd is om gebruik te maken van alle instrumenten waarin het VEU voorziet, met name wat betreft het GVDB; overwegende dat het Verdrag van Lissabon sinds december 2009 onder meer voorziet in een militair startfonds (artikel 41, lid 3, onder b)), de mogelijkheid om een kleine groep te vormen met ambitieuzere veiligheids- en defensiedoelstellingen (artikel 44), of nog de mogelijkheid om een echt Europees beleid inzake capaciteiten en bewapening vast te stellen (artikel 42, lid 3);
- I. overwegende dat cyberdreigingen, hybride en andere asymmetrische bedreigingen, waaronder desinformatiecampagnes, en het kwaadwillige gebruik van steeds geavanceerdere opkomende en disruptieve technologieën een steeds grotere uitdaging vormen; overwegende dat buitenlandse inmenging, manipulatie van informatie en desinformatie neerkomen op misbruik van de fundamentele vrijheden van meningsuiting en informatie en een bedreiging vormen voor die vrijheden, waarden, democratische procedures, politieke processen, de veiligheid van staten en burgers en het vermogen om het hoofd te bieden aan uitzonderlijke situaties; overwegende dat Rusland zich schuldig maakt aan desinformatie van een ongeëvenaarde kwaadaardigheid en omvang, via zowel traditionele mediakanalen als

socialemediaplatforms, om de burgers in eigen land en de internationale gemeenschap te misleiden aan de vooravond van en tijdens de aanvalsoorlog tegen Oekraïne die Rusland op 24 februari 2022 is begonnen, waaruit blijkt dat zelfs informatie als wapen kan worden ingezet;

- J. overwegende dat overbruggingsclausules onmiddellijk kunnen worden ingezet om op specifieke beleidsterreinen over te schakelen van eenparigheid van stemmen naar BGM; overwegende dat de huidige bedreiging van de Europese veiligheid een onmiddellijke aanpassing van bepaalde werkmethoden vereist;
1. dringt erop aan dat de belangrijkste aanbevelingen van de burgers op het gebied van buitenlands en veiligheidsbeleid, met name de noodzaak om over te schakelen op efficiëntere besluitvorming door eenparigheid van stemmen te vervangen door BGM, in het bijzonder op specifieke beleidsdomeinen zoals de mensenrechten, en de noodzaak om de methoden van de Unie voor het opleggen van sancties te verbeteren, worden opgenomen in een brede Verdragswijziging, of op een andere manier worden bereikt, via het gebruik van overbruggingsclausules;
2. onderstreept dat de overschakeling op BGM ervoor kan zorgen dat de Unie - in plaats van voor de kleinste gemene deler te kiezen - sneller en doelgerichter handelt, en dat dit de Unie ook kan beschermen tegen druk en verdeel-en-heerstactieken van derde landen; benadrukt dat dit de EU zou kunnen helpen uit te groeien tot een geloofwaardiger en invloedrijker geopolitieke macht, die haar kernbeginselen en -waarden centraal stelt in haar optreden, de doeltreffendheid van haar externe optreden zou vergroten en daardoor ook de lidstaten meer invloed zou geven in een onstabiele, snel veranderende wereld met een toenemend aantal aan elkaar gewaagde machtscentra; herinnert eraan dat artikel 31, lid 2, VEU, dat ervoor moet zorgen dat geen enkele lidstaat een besluit kan worden opgelegd over kwesties die van vitaal belang zijn voor zijn nationale belangen, van toepassing blijft indien BGM wordt toegepast voor het GBVB;
3. herinnert eraan dat artikel 48, lid 7, en artikel 31, lid 3, van het VEU overbruggingsclausules bevatten die de overgang van eenparigheid van stemmen naar een gekwalificeerde meerderheid mogelijk maken op het gebied van het GBVB zonder militaire implicaties; dringt aan op een overschakeling naar BGM voor alle besluitvorming op het gebied van het GBVB en hiervoor het komende jaar te beginnen met prioriteitsdomeinen, met name betreffende sancties en mensenrechten, en pleit eveneens voor de overschakeling naar BGM op gebieden die relevant zijn voor het toetredingsproces, zoals bij het nemen van besluiten over de start van het onderhandelingsproces en bij het openen en sluiten van afzonderlijke onderhandelingsclusters en -hoofdstukken, met als doel het vermogen van de Unie om snelle en doeltreffende besluiten te nemen, te vergroten;
4. betreurt dat de overbruggingsclausules wegens een gebrek aan politieke wil en ondanks gerechtvaardigde verwachtingen nooit zijn gebruikt; verzoekt de lidstaten blijf te geven van de politieke wil om verdere stappen te zetten in het integratieproces van de Unie, om de praktijk van wederzijdse veto's te overwinnen en de overbruggingsclausules zonder verder uitstel in werking te stellen;
5. dringt er bij de lidstaten op aan om onverwijld of ten minste nog tijdens het Tsjechische

voorzitterschap tot overeenstemming te komen over het gebruik van de overbruggingsclausule voor de invoering van BGM voor specifieke domeinen op het gebied van buitenlands beleid en het GVDB, met name met betrekking tot sancties en mensenrechten; herinnert aan de mogelijkheden die in de vragenlijst van het voorzitterschap worden genoemd; is van mening dat de huidige veiligheidssituatie in Europa onmiddellijk optreden en aanpassing van de besluitvormingsprocedures in het kader van het GBVB vereist, zoals bepaald in het huidige Verdrag;

6. is van mening dat, indien het onmogelijk blijkt om de Verdragen grondig te herzien doordat een aantal lidstaten veto's stellen, met name wat betreft de overschakeling naar BGM op het gebied van buitenlands beleid, de Unie moet overwegen om andere vormen van versterkte samenwerking te onderzoeken tussen de lidstaten die blijf geven van de wil om verder te gaan in het integratieproces door middel van striktere en bindende coördinatie in hun externe optreden;
7. vraagt de lidstaten met klem om een wijziging van artikel 42 VEU die het mogelijk zou maken over te stappen op meer gebruikmaking van BGM (dat wil zeggen 72 % van de leden van de Raad, die ten minste 65 % van de bevolking van de Unie vertegenwoordigen) voor besluiten met militaire implicaties, met uitzondering van besluiten tot instelling van militaire missies of operaties met een uitvoerend mandaat in het kader van het GVDB, waarvoor nog steeds eenparigheid van stemmen vereist moet zijn;
8. onderstreept dat de institutionele complexiteit van de Unie moet worden verminderd, met name haar externe vertegenwoordiging, waarin geen duidelijkheid heerst over de bevoegdheden van de institutionele figuren; is van mening dat dit gebrek aan duidelijkheid tot overlapping in het externe optreden van de Unie kan leiden en de internationale tegenhangers of gesprekspartners van de Unie in hun betrekkingen met de Unie op het verkeerde been kan zetten; stelt in dit verband voor om de functie van voorzitter van de Europese Raad en voorzitter van de Europese Commissie samen te voegen en één voorzitterschap van de Unie in te stellen om de zichtbaarheid, efficiëntie en samenhang van het externe optreden van de Unie te vergroten; dringt erop aan de relevante Verdragsbepalingen in dit verband explicieter te maken en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) volledig te integreren in de structuren van de Commissie;
9. benadrukt dat het Europees Parlement een rol moet spelen bij besluiten om militaire en civiele veiligheidsmissies naar het buitenland te sturen; is van mening dat het passend zou zijn om voorafgaand aan het desbetreffende besluit van de Raad een plenair debat te houden en een resolutie aan te nemen in de plenaire vergadering waarin deze operatie politiek wordt goedgekeurd, met inbegrip van de doelstellingen, middelen en duur ervan;
10. onderstreept dat de ondersteunende rol van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid bij het zoeken naar compromissen tussen de lidstaten moet worden versterkt, zodat de Unie met één stem spreekt, conform de oproep van de burgers van de Unie tijdens de Conferentie over de toekomst van Europa; wijst erop dat dit kan gebeuren door de functie van vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger om te dopen tot Commissaris voor Buitenlandse Zaken, en door hem of haar aan te stellen tot de belangrijkste externe

vertegenwoordiger van de Unie in internationale fora; verzoekt de vicevoorzitter/hoge vertegenwoordiger en de EDEO voorstellen te doen om de samenhang en consistentie tussen het nationale buitenlands beleid van de lidstaten en de overeengekomen standpunten op het niveau van de Unie overeenkomstig de bepalingen van artikel 24, lid 3, VEU te versterken;

11. benadrukt dat het externe optreden van de Unie moet worden versterkt met eigen en permanente instrumenten en middelen van de Unie op dit gebied, zodat de Unie een volwaardige en geloofwaardige mondiale speler kan zijn; dringt aan op een autonome diplomatie van de Unie, met diplomaten die zijn opgeleid in een Europese diplomatieke academie, op basis van het proefproject van het Parlement in dit verband, met een gemeenschappelijke diplomatieke cultuur vanuit een Uniebreed perspectief; dringt aan op versterking van de internationale culturele betrekkingen van de Unie door de ontwikkeling van een Europees instrument dat de Unie wereldwijd belichaamt en een gezicht geeft;
12. is van mening dat met spoed een strategie voor solidariteitsbeleid en operationele uitvoeringsmaatregelen moeten worden ontwikkeld met betrekking tot de clausule inzake wederzijdse verdediging als bedoeld in artikel 42, lid 7, VEU en artikel 222 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en dat de lijst van de in artikel 43, lid 1, VEU gedefinieerde dreigingen moet worden uitgebreid met hybride dreigingen, oorlogen, energiechantage, cyberdreigingen, desinformatiecampagnes en economische dwang door derde landen;
13. verzoekt de lidstaten te voorzien in nieuwe bevoegdheden en een rechtsgrondslag voor de bestrijding van desinformatie en buitenlandse kwaadwillige propaganda; verzoekt de Unie het voortouw te nemen in het debat over de juridische gevolgen van buitenlandse inmenging, gemeenschappelijke internationale definities en toewijzingsregels te bevorderen en een internationaal kader te ontwikkelen voor reacties op inmenging; benadrukt dat mondiale, multilaterale samenwerking tussen gelijkgestemde partners noodzakelijk is om beste praktijken uit te wisselen en gemeenschappelijke reacties te bepalen op wereldwijde, maar ook gedeelde binnenlandse uitdagingen, waaronder collectieve sancties, de bescherming van de mensenrechten en democratische normen;
14. vraagt dat de rol van EU-delegaties bij de uitvoering van het buitenlands beleid wordt versterkt; dringt aan op versterking van de capaciteiten, de middelen en het personeel van de EDEO, onder meer door Besluit 2010/427/EU van de Raad⁴ te actualiseren, zodat de EDEO de doelen en belangen van de Unie wereldwijd beter kan verwezenlijken;
15. benadrukt dat het belangrijk is de besluitvormings- en controlerechten van het Europees Parlement op het gebied van buitenlands beleid te versterken, met name middels een versterkte uitvoering van artikel 36 VEU betreffende de raadpleging van het Europees Parlement over de belangrijkste aspecten en strategische keuzes op het gebied van het GBVB en het GVDB, en betreffende de raadpleging van het Parlement bij alle belangrijke besluitvorming op het gebied van buitenlands beleid; dringt erop aan artikel 218 VWEU zodanig te wijzigen dat het Europees Parlement toestemming moet

⁴ Besluit 2010/427/EU van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese dienst voor extern optreden (PB L 201 van 3.8.2010, blz. 30).

geven om onderhandelingen te openen en onderhandelingsrichtsnoeren vast te stellen, en zijn goedkeuring moet verlenen voor alle internationale overeenkomsten en voordat er besluiten over de voorlopige toepassing van internationale overeenkomsten worden genomen; dringt erop aan artikel 218, lid 2, VWEU te wijzigen door het Europees Parlement naast de Raad als medeverantwoordelijke op te nemen om machtiging te verlenen tot het openen van onderhandelingen, het vaststellen van onderhandelingsrichtsnoeren, en het instemmen met de sluiting en ondertekening van overeenkomsten; herinnert aan de bewezen waarde van parlementaire diplomatie; stelt daarom voor om in artikel 218, lid 9, VWEU bepalingen op te nemen om het Europees Parlement op voet van gelijkheid met de Raad te betrekken bij de tenuitvoerlegging van internationale overeenkomsten; dringt aan op een grotere betrokkenheid van het Europees Parlement bij de Team Europa-aanpak;

16. herinnert eraan dat de Unie op basis van krachtig optreden een doeltreffende diplomatieke en veiligheidsactor zal worden en haar strategische soevereiniteit enkel zal kunnen vergroten door middel van concrete maatregelen, beleid, begrotingen en toezeggingen, zoals opgenomen in het strategisch kompas; dringt aan op een nauwkeurige en alomvattende definitie van de term “open strategische soevereiniteit” die alle gebieden omvat waarop het begrip betrekking kan hebben, en dringt erop aan dit beginsel op te nemen in de lijst van doelstellingen die moeten worden verwezenlijkt door middel van het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie, zoals vastgelegd in artikel 21 en artikel 22, lid 2, VEU;
17. is ingenomen met het voorstel van de Commissie voor een verordening die de gezamenlijke aankoop van defensiematerieel (Edirpa) mogelijk maakt; herinnert eraan dat artikel 42, lid 3, VEU de basis legt voor een Europees beleid inzake vermogens en bewapening, dat onder meer gezamenlijke aanbestedingen moet omvatten; dringt erop aan om in de artikelen 42 en 46 VEU bepalingen op te nemen ter consolidatie van die mogelijkheid, evenals bepalingen die andere veiligheidsgerelateerde uitgaven uit de begroting van de Unie mogelijk maken, alsook de oprichting van gezamenlijke, permanent gestationeerde en multinationale militaire eenheden en commandostructuren; dringt erop aan de mogelijkheden voor de financiering van gemeenschappelijke militaire uitgaven uit de begroting van de Unie uit te breiden om een behoorlijke parlementaire begrotingscontrole mogelijk te maken; onderstreept de noodzaak van nauwe samenwerking en coördinatie met de NAVO om overlapping van structuren en taken te voorkomen;
18. dringt aan op de herziening van artikel 346 VWEU om de mogelijkheden voor de Militaire Staf van de Europese Unie om af te wijken van de bepalingen van Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad⁵ te beperken en verdere versnippering van de interne markt te voorkomen, alsook om de eis in te voeren dat dergelijke afwijkingen door de Commissie moeten worden beoordeeld en aan het Europees Parlement moeten worden meegedeeld;
19. benadrukt dat het vanwege de bedreigingen voor de Europese veiligheid dringend

⁵ Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG (PB L 216 van 20.8.2009, blz. 76).

noodzakelijk is onverwijld een holistisch Europees vermogensbeleid op te zetten; dringt er bij de lidstaten op aan een gedeelte van hun verhoogde nationale defensiebudgetten samen te brengen op EU-niveau en dringend een financiële faciliteit buiten de begroting op te richten die de gehele levenscyclus van militaire vermogens op EU-niveau zou bestrijken, van samenwerking op O&O-gebied en gezamenlijke aanbesteding tot gezamenlijk onderhoud, opleiding en voorzieningszekerheid, conform de aanbeveling van het Europees Parlement van 8 juni 2022 aan de Raad en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU na de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne⁶;

20. verzoekt de lidstaten zich niet egoïstisch op te stellen en oprechte inspanningen te leveren voor de versterking van de technologische en industriële defensiebasis van de Unie door middel van een betekenisvolle deelname aan het kader van de Unie voor de gezamenlijke ontwikkeling van defensiecapaciteiten;
21. dringt aan op de omvorming van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) tot een gemeenschappelijk Uniebeleid met mogelijkheid tot opt-out, zodat het Europees Parlement een echte begrotingscontrole kan uitoefenen;
22. pleit voor de oprichting van nieuwe en efficiënte vormen van besluitvorming voor samenwerking en discussie, zoals een Europese Veiligheidsraad, bestaande uit de ministers van Buitenlandse Zaken van de lidstaten, die zou kunnen instaan voor een snel optreden in noodsituaties, teneinde tot een geïntegreerde aanpak van conflicten en crises te komen; dringt aan op de formalisering van een Raad van ministers van Defensie van de Unie; is van mening dat dergelijke nieuwe formaten met name relevant zijn in een steeds instabieler wereld en na de illegale oorlog van Rusland in Oekraïne, die de veiligheid van Europa aanzienlijk heeft aangetast; dringt voorts aan op de oprichting van een volwaardige Commissie voor veiligheid en defensie en van een Commissie voor de mensenrechten in het Parlement;
23. dringt erop aan in alle multilaterale fora, met inbegrip van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, werk te maken van een eigen en permanente zetel voor de Unie, hetgeen de rol, samenhang en geloofwaardigheid van de Unie wereldwijd zou versterken;
24. verzoekt de Raad een specifieke ad-hocwerkgroep op te richten die zich moet buigen over mogelijke wijzigingen van de Verdragen, met het oog op het bijeenroepen van een conventie bestaande uit vertegenwoordigers van de nationale parlementen, de staatshoofden of regeringsleiders van de lidstaten, het Europees Parlement en de Commissie.

⁶ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0235.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	30.11.2022
Uitslag eindstemming	+: 47 -: 9 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alexander Alexandrov Yordanov, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervaarders	Attila Ara-Kovács, Loucas Furlas, Christophe Grudler, Georgios Kyrtos, Katrin Langensiepen, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Paulo Rangel, Tom Vandenkendelaere, Mick Wallace
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervaarders (art. 209, lid 7)	Clare Daly, Margarita de la Pisa Carrión, Nicolaus Fest, Gilles Lebreton, Costas Mavrides, Luisa Regimenti

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

47	+
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Loucas Fourlas, Sunčana Glavak, Andrius Kubilius, David Lega, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Luisa Regimenti, Radosław Sikorski, Tom Vandenkendelaere, Isabel Wiseler-Lima
RENEW	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
S&D	Attila Ara-Kovács, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Pedro Marques, Costas Mavrides, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

9	-
ECR	Anna Fotyga, Jacek Saryusz-Wolski, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Susanna Ceccardi, Nicolaus Fest, Gilles Lebreton
THE LEFT	Clare Daly, Giorgos Georgiou, Mick Wallace

2	0
PPE	Miriam Lexmann, Paulo Rangel

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

13.2.2023

ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE

aan de Commissie constitutionele zaken

Voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen
(2022/2051(INL))

Rapporteur voor advies: Nils Ušakovs

(Initiatief – Artikel 47 van het Reglement)

SUGGESTIES

De Begrotingscommissie verzoekt de bevoegde Commissie constitutionele zaken:

- onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:
 1. benadrukt dat de uitdagingen en de sociaal-economische gevolgen die voortvloeien uit recente gebeurtenissen, waaronder de COVID-19-crisis, de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, de stijgende inflatie die de kosten van levensonderhoud verhoogt en de koopkracht van de begroting aantast en de ongekende energiecrisis, de Unie hebben beperkt in haar mogelijkheden om zich van de nodige middelen te voorzien teneinde haar doelstellingen te verwezenlijken en haar beleid uit te voeren;
 2. herinnert eraan dat naar aanleiding van de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa van 9 mei 2022 het Parlement bij de Raad reeds voorstellen tot wijziging van de Verdragen heeft ingediend in het kader van de gewone herzieningsprocedure van artikel 48 VEU, onder meer om het Parlement volledige medebeslissingsrechten met betrekking tot de begroting van de Unie te verlenen, alsook het recht om wetgeving te initiëren; wijst erop dat de drie instellingen zich ertoe hebben verbonden doeltreffend gevolg te geven aan de conclusies van de Conferentie;
 3. dringt daarom aan op een herziening van het VWEU, met name titel II ervan, om ervoor te zorgen dat de Unie haar doelstellingen kan verwezenlijken en verbintenissen kan nakomen, onder meer in het kader van de Europese pijler van sociale rechten en de Europese Green Deal, en flexibel, doeltreffend en tijdig kan reageren op uitdagingen en om een betere democratische verantwoordingsplicht en transparantie te bewerkstelligen met betrekking tot de begroting van de Unie, met name door de communautaire methode te bevorderen en de rol en bevoegdheden van het Parlement in alle aspecten van de besluitvorming over de begroting te versterken, zowel wat de uitgaven als de inkomsten betreft;
 4. dringt erop aan dat in afwachting van de herziening van het Verdrag ten volle gebruik

wordt gemaakt van de mogelijkheden van het VWEU om de besluitvorming van de Raad te verbeteren en ervoor te zorgen dat de Unie op efficiëntere en transparantere wijze kan reageren op uitdagingen en tegelijkertijd zorgt voor een grotere democratische verantwoordingsplicht ten aanzien van de begroting van de Unie; verzoekt de Europese Raad in dit verband de overbruggingsclausule in artikel 312, lid 2, VWEU toe te passen zodat de verordening tot vaststelling van het meerjarig financieel kader, bij gekwalificeerde meerderheid vastgesteld kan worden;

- onderstaande aanbevelingen in de bijlage bij haar ontwerp-resolutie op te nemen:
5. artikel 122 VWEU wordt zodanig gewijzigd dat het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure tijdelijke maatregelen vaststellen om het hoofd te bieden aan ernstige of uitzonderlijke economische situaties, zonder afbreuk te doen aan andere procedures waarin de Verdragen voorzien;
 6. bepalingen inzake inkomsten worden gewijzigd om meerdere financieringsbronnen mogelijk te maken, onder meer door middel van gemeenschappelijke leningen; er wordt een nieuw artikel 122 bis ingevoegd om een permanent speciaal instrument tot stand te kunnen brengen boven op de maxima van het meerjarig financieel kader, zodat met de Unie-begroting beter kan worden ingespeeld en sneller kan worden gereageerd op crises en de sociale en economische gevolgen daarvan; het besluit voor de totstandbrenging en de desbetreffende uitvoeringsmaatregelen wordt vastgesteld door het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure;
 7. artikel 311 VWEU wordt zodanig gewijzigd dat het besluit houdende de bepalingen die van toepassing zijn op het stelsel van eigen middelen van de Unie en de uitvoeringsmaatregelen voor dat stelsel worden vastgesteld door het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure;
 8. artikel 312, lid 2, VWEU wordt zodanig gewijzigd dat de verordening tot vaststelling van het meerjarig financieel kader wordt vastgesteld door het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure;
 9. aan artikel 312 VWEU wordt een nieuw lid 2 bis toegevoegd om te bepalen dat elk meerjarig financieel kader als horizontale beginselen de doelstellingen inzake de bescherming van klimaat en biodiversiteit, sociale convergentie en gendergelijkheid omvat. er worden specifieke uitgavendoelstellingen vastgesteld voor uitgaven die bijdragen tot klimaatbescherming, het tot staan brengen en ombuigen van de teloorgang van de biodiversiteit, het bevorderen van opwaartse sociale convergentie en gendergelijkheid, alsook rechten en gelijke kansen voor iedereen;
 10. artikel 312, lid 3, VWEU wordt gewijzigd om te verduidelijken dat kredieten voor vastleggingen alleen in uitgavencategorieën worden opgenomen, en dus onderworpen worden aan jaarlijkse maxima, indien zij betrekking hebben op het beleid van de Unie of de overeenkomstige administratieve uitgaven, en dat andere financiële middelen waarmee de Unie kan voldoen aan haar juridische verplichtingen jegens derden, waaronder terugbetaling van verschuldigde rente, niet in categorieën worden opgenomen of aan maxima worden onderworpen;

11. artikel 322, lid 2, VWEU wordt zodanig gewijzigd dat de methoden en de procedure op grond waarvan de begrotingsontvangsten waarin het stelsel van eigen middelen van de Unie voorziet ter beschikking van de Commissie worden gesteld, en de maatregelen die in voorkomend geval moeten worden toegepast om in de behoefte aan kasmiddelen te voorzien, door het Europees Parlement en de Raad overeenkomstig de gewone wetgevingsprocedure worden vastgesteld.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	9.2.2023
Uitslag eindstemming	+: 31 -: 4 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Matteo Gazzini, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Niclas Herbst, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrouturou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Dimitrios Papadimoulis, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Ušakovs, Rainer Wieland
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Anna-Michelle Asimakopoulou, Fabienne Keller, Petros Kokkalis, Jan Olbrycht, Eva Maria Poptcheva, Monika Vana
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Asim Ademov, Alexander Bernhuber, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Alicia Homs Ginel, Ivan Štefanec

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

31	+
PPE	Asim Ademov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Alexander Bernhuber, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Eleni Stavrou, Ivan Štefanec, Rainer Wieland
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Eva Maria Poptcheva
S&D	Pietro Bartolo, Pascal Durand, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Alicia Homs Ginel, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Nils Ušakovs
The Left	Petros Kokkalis, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Monika Vana

4	-
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Matteo Gazzini
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

1	0
Renew	Moritz Körner

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

31.1.2023

BRIEF VAN DE COMMISSIE BEGROTINGSCONTROLE

De heer Salvatore De Meo
Voorzitter
Commissie constitutionele zaken
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))

Geachte voorzitter,

Namens de commissie CONT stuur ik u hierbij onze bijdrage aan het dossier inzake de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL)).

De huidige Verdragsregels inzake de kwijting zijn verouderd en zouden dringend moeten worden herzien. Meer bepaald komt de Verdragsregel dat het Europees Parlement de Commissie kwijting verleent (artikel 319 VWEU), niet overeen met de vaste praktijk dat het Parlement afzonderlijk kwijting verleent aan alle andere instellingen, die volgens het Financieel Reglement eveneens verantwoordelijk zijn voor hun eigen administratieve begrotingen.

Vandaag de dag hebben bijna alle instellingen dit belangrijke beginsel aanvaard. Alleen de Raad houdt nog steeds vast aan een zeer enge interpretatie van het Verdrag en weigert al jarenlang om op het gebied van de kwijtingsprocedure samen te werken met het Parlement. Daarom weigert het Parlement al meer dan tien jaar de Europese Raad en de Raad kwijting te verlenen.

Als het Verdrag op dit punt zou worden verduidelijkt en gemoderniseerd, zou dit aanslepende conflict met de Raad voor eens en voor altijd kunnen worden beslecht. Ik voeg bij dezen een concrete formulering toe die samen met onze Juridische Dienst is opgesteld. Het doel van deze toevoeging aan de bestaande tekst bestaat erin te verduidelijken dat het Parlement waar nodig en in overeenstemming met het Financieel Reglement kwijting verleent aan alle andere instellingen, organen en instanties. Op deze manier zou de tekst ook verenigbaar moeten zijn met toekomstige situaties en alle mogelijke institutionele ontwikkelingen. Ik verzoek u vriendelijk deze tekst in overweging te nemen wanneer u de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen opstelt.

Hoogachtend,

Monika Hohlmeier

Bijlage: Concreet voorstel van de commissie CONT inzake de wijziging van artikel 319 VWEU

Concreet voorstel van de commissie CONT inzake de wijziging van artikel 319 VWEU

Artikel 319

(oud artikel 276 VEG)

1. Op aanbeveling van de Raad verleent het Europees Parlement aan de Commissie kwijting voor de uitvoering van de begroting. Tevens verleent het Parlement waar nodig kwijting aan andere instellingen, organen en instanties met betrekking tot de uitvoering van hun begrotingsonderdelen of begrotingen, in overeenstemming met de in artikel 322 vastgelegde voorwaarden. Te dien einde onderzoekt het, na de Raad, de rekeningen, de financiële balans en het evaluatieverslag genoemd in artikel 318, het jaarverslag van de Rekenkamer tezamen met de antwoorden van de gecontroleerde instellingen op de opmerkingen van de Rekenkamer, de in artikel 287, lid 1, tweede alinea, genoemde verklaring, alsmede de relevante speciale verslagen van de Rekenkamer.

2. Alvorens kwijting te verlenen aan de Commissie of voor enig ander doel in verband met de uitoefening van de bevoegdheden van de Commissie inzake de uitvoering van de begroting, kan het Europees Parlement de Commissie verzoeken verantwoording af te leggen ter zake van de uitvoering van de uitgaven of de werking van de financiële controlestelsels. De Commissie verstrekt het Europees Parlement op verzoek alle nodige inlichtingen.

3. De Commissie stelt alles in het werk om gevolg te geven aan de opmerkingen in de kwijtingsbesluiten en aan andere opmerkingen van het Europees Parlement over de uitvoering van de uitgaven, alsook aan de opmerkingen waarvan de door de Raad aangenomen aanbevelingen tot kwijting vergezeld gaan.

Op verzoek van het Europees Parlement of de Raad brengt de Commissie verslag uit over de maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van deze opmerkingen, met name over de instructies die zijn gegeven aan de diensten die met de uitvoering van de begroting zijn belast. Deze verslagen worden ook aan de Rekenkamer toegezonden.

2.2.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE ECONOMISCHE EN MONETAIRE ZAKEN

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))

Rapporteur voor advies: Margarida Marques

(Initiatief – Artikel 47 van het Reglement)

SUGGESTIES

De Commissie economische en monetaire zaken verzoekt de bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:
 1. verwelkomt het eindverslag over de Conferentie over de toekomst van Europa, dat 49 voorstellen¹ bevat en op 9 mei 2022 bij de voorzitters van de drie instellingen is ingediend; merkt op dat verschillende voorstellen moeten worden beschouwd als zijnde van economische aard en benadrukt dat bepaalde aanbevelingen ook in het kader van de huidige Verdragen kunnen worden opgevolgd; merkt op dat sommige daarvan een Verdragswijziging zouden vereisen om volledig te kunnen worden uitgevoerd;
 2. herinnert eraan dat het Parlement op 9 juni 2022 bij de Raad voorstellen tot wijziging van de Verdragen heeft ingediend volgens de gewone herzieningsprocedure zoals neergelegd in artikel 48 VEU²;
 3. benadrukt dat er met betrekking tot het economisch beleid van de Unie behoefte bestaat aan meer democratische legitimiteit, verantwoordingsplicht en toezicht; verzoekt het kader, de instellingen en de instrumenten voor de economische governance van de EU onder de communautaire methode te laten vallen; is van oordeel dat het Parlement een sleutelrol moet vervullen om doeltreffend toezicht te waarborgen; is van mening dat elke uitbreiding van de bevoegdheden van de EU op het gebied van economisch en monetair beleid gepaard moet gaan met een overeenkomstige uitbreiding van de rechten en bevoegdheden van het Parlement; dringt erop aan dat het Parlement bij elke herziening van de Verdragen op grotere voet van gelijkheid een rol als uitvoerend van democratisch toezicht met betrekking tot dit beleid krijgt toebedeeld; roept op tot een bredere deelname van de institutionele en

¹ Conferentie over de toekomst van Europa, Verslag over het eindresultaat, mei 2022.

² Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de oproep tot een conventie voor een herziening van de Verdragen (2022/2705(RSP)).

sociaal-economische belanghebbenden bij de vaststelling van de economische beleidsprioriteiten om de eigen inbreng in de hervormingen te bevorderen;

4. herinnert aan de in het Verdrag vastgelegde doelstellingen van de Unie, zoals de totstandbrenging van een economische en monetaire unie en de verwezenlijking van duurzame ontwikkeling op basis van duurzame en evenwichtige economische groei, prijsstabiliteit en een zeer concurrerende markteconomie met volledige werkgelegenheid en sociale vooruitgang; onderstreept dat elke wetgeving in overeenstemming moet zijn met de verwezenlijking van deze doelstellingen; is van oordeel dat de veerkracht van de economie van de EU en de strategische autonomie van de Unie als algemene aspecten moeten worden toegevoegd met het oog op het verwezenlijken van de doelstellingen van de Verdragen;
5. benadrukt dat de economische effecten van COVID-19 en de oorlog in Oekraïne de grenzen van het huidige Europese begrotingskader nader aan het licht hebben gebracht, en is ingenomen met het initiatief van de Commissie om ze te hervormen;
6. steunt een kader voor de economische governance dat het concurrentievermogen en de veerkracht van de economie van de Unie versterkt om te zorgen voor stabiliteit, volledige werkgelegenheid, houdbare overheidsfinanciën, transparantie, strategische en duurzame investeringen om de dubbele transitie te verwezenlijken en voor strategische autonomie van de Unie te zorgen, democratische verantwoordingsplicht en eigendom, beleid (zoals voor een in economisch gunstige tijden gevormde financiële reserve) en instrumenten op het gebied van de overheidsfinanciën die disrupties kunnen opvangen; merkt op dat de tijdens de besprekingen in het kader van de Conferentie over de toekomst van Europa gebleken is dat er grote behoefte bestaat aan een grondige herziening van de economische governance van de EU en het Europees Semester; herinnert eraan dat het Parlement heeft ingestemd met een dringende hervorming van de architectuur van de economische governance van de Unie, met inbegrip van eenvoudigere en duidelijkere begrotingsregels en een kader dat gunstiger is voor duurzame economische groei op lange termijn;
7. benadrukt het belang van het Europees Semester als het belangrijkste instrument voor het coördineren van het Europees economisch beleid en roept in dit verband op tot een grotere betrokkenheid van het Parlement om eerlijke en gelijke samenwerking tussen de medewetgevers te waarborgen;
8. merkt op dat het nationale begrotingsbeleid een zaak van soevereine staten blijft, maar op één lijn moet worden gebracht met de belangrijkste doelstellingen van het kader voor economische governance, hetgeen impliceert dat voor coördinatie op Europees niveau moet worden gezorgd;
9. benadrukt het belang van een EU-kader voor economische governance om regeringen in staat te stellen overheidsinvesteringen te bevorderen en de schuldhoudbaarheid te waarborgen; herinnert eraan dat de Unie de COVID-19-crisis beter heeft doorstaan dankzij gemeenschappelijke regels en instrumenten op Europees niveau; vindt dat moet worden nagedacht over instrumenten die bijdragen tot condities waaronder de Unie en de lidstaten kunnen investeren in gemeenschappelijke strategische prioriteiten op het niveau van de Unie;

10. merkt op dat de numerieke waarden in Protocol nr. 12 bij de Verdragen nog altijd gebaseerd zijn op gemiddelden van economische indicatoren uit het eind van de jaren negentig; herinnert eraan dat de lidstaten de criteria van Maastricht sinds de invoering van het Europees Semester in 2011 meer dan 170 keer hebben geschonden; verzoekt om een grondige evaluatie van de criteria van Maastricht op basis van de ervaring die in de afgelopen twee decennia met de eenheidsmunt is opgedaan, alsmede de lessen die zijn getrokken uit vorige en huidige crises, zoals de financiële en staatsschuldencrisis van midden 2000, de COVID-19-pandemie en de oorlog in Oekraïne;
11. dringt erop aan de economische governance nog eens tegen het licht te houden en daarbij rekening te houden met de lessen die met de Europese respons op economische schokken zijn geleerd, met name oplossingen als de NGEU, inclusief de governancestructuur daarvan, en de SURE-processen; merkt op dat we inmiddels weten dat artikel 126 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) beperkt bruikbaar is voor het opvangen van economische schokken; benadrukt dat het kader voor macro-economische governance van de Unie moet worden geactualiseerd om het veerkrachtiger te maken en de lidstaten en het Parlement in staat te stellen nieuwe relevante regels op te stellen om de duurzaamheid van hun economische modellen en belangrijke investeringen te waarborgen, op basis van een gezond begrotingsbeleid en houdbare schuldenniveaus, en om de dubbele transitie te kunnen realiseren op een wijze waarbij niemand buiten de boot valt;
12. onderstreept dat de zwakte van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid erin geresulteerd dat de functie van hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) in het leven is geroepen; beklemtoont dat een in sterke mate gecoördineerd economisch beleid op het niveau van de Unie inhoudt dat een vertegenwoordiger van de economische governance van de Unie zitting zou moeten hebben in de Commissie, in de Raad Economische en Financiële Zaken, en in de Eurogroep;
13. merkt op dat onlangs gebruik is gemaakt van artikel 122 VWEU voor het opvangen van de economische impact van de oorlog in Oekraïne op de energieprijzen; onderkent dat snelheid van handelen in het besluitvormingsproces in het geval van onvoorziene externe schokken een 'must' is; betreurt evenwel het gebrek aan betrokkenheid van het Parlement en de mensen die het vertegenwoordigt; dringt aan op een revisie van artikel 122 VWEU gericht op een billijker democratische vertegenwoordiging, waaronder in de vorm van een rol voor het Parlement op voet van gelijkheid;
14. verzoekt met klem dat het kader van de verantwoordingsplicht van de ECB ten opzichte van het Parlement wordt aangescherpt om de rol van het Parlement als toezichhoudend orgaan te versterken; vindt het onontbeerlijk dat de monetaire dialoog met het Parlement wordt geformaliseerd;
15. geeft aan dat de euro momenteel de eenheidsmunt van de eurozone is, maar vindt dat deze moet worden beschouwd als de valuta van de Unie; is van oordeel dat de ECB de internationale rol van de euro moet verdedigen, behouden en verbeteren; is van oordeel dat de uitbreiding van de euro naar alle 27 lidstaten een permanente doelstelling moet zijn, die binnen een realistische, evenredige en verantwoordelijke

termijn moet worden gehaald, ter waarborging van de stabiliteit en het concurrentievermogen van de eurozone; stelt vast dat de huidige Verdragen geen specifiek tijdspad bevatten voor de toetreding tot de eurozone, maar het aan de lidstaten overlaten hun eigen strategieën te ontwikkelen voor het voldoen aan de voorwaarden voor de invoering van de eenheidsmunt;

16. is zich ervan bewust dat het belastingbeleid uit hoofde van de huidige Verdragen vorm wordt gegeven met stemmingen op basis van unanimiteit; onderstreept de vele belemmeringen voor essentiële belastinginitiatieven in de EU gedurende de voorbije decennia;
17. onderstreept dat sommige onderdelen van het belastingbeleid reeds grotendeels geïntegreerd zijn, zoals de belasting over de toegevoegde waarde en de accijnzen; merkt op dat bepaalde onderdelen van het EU-belastingbeleid bestaan uit het implementeren van internationale onderhandelingen ten aanzien waarvan de Unie en de lidstaten een voortrekkersrol hebben vervuld; is ingenomen met de voorstellen van de plenaire vergadering van de Conferentie over de toekomst van Europa van 9 mei 2022, met name voorstel 16 betreffende het belasting- en fiscaal beleid, dat gericht is op een grotere harmonisatie en coördinatie van het belastingbeleid in de lidstaten, de invoering van een gemeenschappelijke heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en de versterking van het toezicht op de absorptie en het gebruik van EU-middelen;
18. benadrukt dat de lidstaten voor de lange termijn moeten nadenken over de meerwaarde van de overgang naar besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, zoals aanbevolen door de Conferentie over de toekomst van Europa; verzoekt de Commissie in dit verband het debat over het gebruik van besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid van stemmen in sommige belastingaangelegenheden weer aan te zwengelen op basis van een gefaseerde aanpak, als follow-up van haar mededeling van 2019 over deze kwestie en als antwoord op de uitkomst van de Conferentie over de toekomst van Europa;
19. benadrukt het feit dat bepaalde lidstaten misbruik hebben gemaakt van nationale veto's in belastingzaken om concessies op andere beleidsterreinen te bewerkstelligen; benadrukt dat deze veto's schadelijke belastingpraktijken en sociale onrechtvaardigheid dreigen te bestendigen, die het vermogen van de Unie ondermijnen om doeltreffend te functioneren, een gelijk speelveld te bevorderen en de belangen van haar burgers en kmo's te beschermen;
20. beklemtoont de nieuwe uitdagingen voor het mededingingsbeleid van de Unie (de artikelen 101 t/m 109 VWEU), die rechtvaardigen dat richtsnoeren en mededelingen in overeenstemming moeten worden gebracht met de in het Verdrag verankerde doelstellingen en bijdragen aan een gelijk speelveld in het licht van de Green Deal, de Europese pijler van sociale rechten en de strategische autonomie van de Unie in sleutelsectoren zoals het industriële, defensie-, digitale en handelsbeleid; roept op tot een grotere betrokkenheid van het Parlement bij de herziening van de richtsnoeren voor fusies en staatssteuntoezicht;
21. beklemtoont dat eerlijke concurrentie tussen ondernemingen voordelen kan opleveren,

waaronder voor consumenten; benadrukt de positieve effecten van kmo's op de economie en de samenleving, en de noodzaak een gelijk speelveld voor hen te creëren; onderstreept dat in het mededingingsbeleid van de Unie rekening moet worden gehouden met de specifieke behoeften van kmo's; verzoekt de Commissie te beraadslagen over de wijze waarop deze doelstelling het beste kunnen worden verwezenlijkt;

22. is van oordeel dat het Parlement meer betrokken moet worden bij de activiteiten van werk- en deskundigengroepen op internationaal niveau, zoals het International Competition Network, de Wereldhandelsorganisatie en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), als waarnemer;
23. herhaalt dat de Unie iets moet doen aan haar gebrek aan politiek gewicht ten aanzien van economisch beleid op internationaal niveau dat onder andere het gevolg is van het gebrek aan samenhang van haar vertegenwoordiging in internationale organisaties, die verbeterd zou kunnen worden met maatregelen om de gezamenlijke vertegenwoordiging van de Unie en de euro internationaal te waarborgen in alle daarmee verband houdende dimensies en beleidsmaatregelen;
24. dringt erop aan tot het zover is ten volle gebruik te maken van de huidige Verdragen.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	31.1.2023
Uitslag eindstemming	+: 35 -: 13 0: 6
Bij de eindstemming aanwezige leden	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Marco Zanni
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Nicola Beer, Damien Carême, Margarida Marques, Eva Maydell, Andželika Anna Możdżanowska, Mikuláš Peksa, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Mick Wallace
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Andreas Glück, Camilla Laureti, Leopoldo López Gil

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

35	+
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Stefan Berger, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Leopoldo López Gil, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Giuseppe Ferrandino, Georgios Kyrtos, Eva Maria Poptcheva
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Margarida Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Mikuláš Peksa, Kira Marie Peter-Hansen

13	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Anđželika Anna Mozdžanowska, Dorien Rookmaker
ID	Gunnar Beck, France Jamet
NI	Enikő Győri, Lefteris Nikolaou-Alavanos
PPE	Frances Fitzgerald, Jessica Polfjård
Renew	Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Erik Poulsen
The Left	Mick Wallace

6	0
ID	Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea
Renew	Nicola Beer, Andreas Glück
S&D	Alfred Sant

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

2.12.2022

BRIEF VAN DE COMMISSIE WERKGELEGENHEID EN SOCIALE ZAKEN

De heer Salvatore De Meo
Voorzitter
Commissie constitutionele zaken
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))

Geachte voorzitter,

In het kader van bovengenoemde procedure is de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken ermee belast een advies uit te brengen aan uw commissie. Tijdens haar vergadering van 12 juli 2022 heeft zij besloten dat advies in briefvorm uit te brengen.

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken heeft de kwestie tijdens haar vergadering van 30 november 2022 onderzocht. Tijdens die vergadering heeft zij besloten de bevoegde Commissie constitutionele zaken te verzoeken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen.

Hoogachtend,

Dragoş Pişlaru

SUGGESTIES

1. Om van een sociaal Europa een realiteit te maken, en gezien de lessen die uit de recente crises, zoals de pandemie en de Russische invasie in Oekraïne, moeten worden getrokken, de gevolgen ervan voor de Europese economische en sociale/welvaartsstelsels, alsook de toekomstige uitdagingen om bij de groene en digitale transitie het hoogste niveau van sociale bescherming te waarborgen, is het noodzakelijk te zorgen voor een duurzaam, billijk en inclusief Europa waar de sociale rechten volledig worden beschermd en gewaarborgd op ten minste eenzelfde niveau als de economische vrijheden, onder meer door het huidige governancekader te herzien en na te denken over de vernieuwing van het Europees sociaal contract. Zoals in de conclusies van de werkgroepen van de Conferentie is benadrukt, is er nood aan een verschuiving naar een duurzaam, inclusief en veerkrachtig groeiemodel voor de EU¹, met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote ondernemingen en toetsing van het concurrentievermogen, en moeten toekomstgerichte investeringen met het oog op de rechtvaardige, groene en digitale transitie worden bevorderd².

Zoals reeds in eerdere resoluties van het Europees Parlement is uiteengezet, moeten daartoe onder meer de volgende instrumenten worden ingezet:

- integratie van de Europese pijler van sociale rechten in de Verdragen, de volledige uitvoering ervan en van de doelstellingen van Porto³;
- sociale vooruitgang opnemen in artikel 9 VWEU⁴, gekoppeld aan een in de Verdragen op te nemen protocol inzake sociale vooruitgang⁵;
- goedkeuring van een pact voor duurzame ontwikkeling en sociale vooruitgang, waarbij sociale en duurzame doelstellingen verplicht worden gesteld als onderdeel van een governancekader voor een sociaal en duurzaam Europa⁶.

2. Voorts moet de EU afstappen van unanimiteit en overstappen op de gewone wetgevingsprocedure om de besluitvorming te versterken en EU-optreden mogelijk te maken op diverse gebieden, met name die welke onder de bevoegdheid van de EMPL-commissie vallen, waar dit momenteel als gevolg van de betreffende besluitvormingsbepalingen/het toepassingsgebied van de Verdragen moeilijk of onmogelijk is gebleken, waarbij de rol van de sociale partners volledig wordt gevrijwaard en versterkt, onder meer aan de hand van een non-regressieclausule⁷.

Zoals reeds in eerdere resoluties van het Europees Parlement is uiteengezet, moeten

¹ Paragraaf 13, overweging A, “Follow-up van de Conferentie over de toekomst van Europa”, resolutie van het Europees Parlement van 4 mei 2022 over de follow-up van de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa (2022/2648(RSP)).

² Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de oproep tot een conventie voor een herziening van de Verdragen (2022/2705(RSP)), paragraaf 5.

³ Resolutie van het Europees Parlement van 17 december 2020 over een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transitie (2020/2084(INI)), paragraaf 6.

⁴ Resolutie van het Europees Parlement van 9 juni 2022 over de oproep tot een conventie voor een herziening van de Verdragen (2022/2705(RSP)), paragraaf 5.

⁵ Resolutie van het Europees Parlement van 17 december 2020 over een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transitie (2020/2084(INI)), paragraaf 6.

daartoe onder meer de volgende instrumenten worden ingezet:

- meer sociale beleidsgebieden onder de besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid laten vallen, met name non-discriminatie, sociale bescherming van werknemers (grensoverschrijdende situaties uitgezonderd), bestrijding van sociale uitsluiting, bescherming van werknemers bij beëindiging van hun arbeidsovereenkomst, de vertegenwoordiging en collectieve verdediging van de belangen van werknemers en werkgevers alsook de werkgelegenheidsvoorwaarden voor onderdanen van derde landen die rechtmatig in de EU verblijven⁶; dit kan ook worden bereikt door gebruik te maken van de “passerelle”-clausules⁷;
- versterking van de democratische besluitvorming, waarbij het Europees Parlement op voet van gelijkheid met de Raad wordt betrokken bij het opstellen van de geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid⁸;
- toepassing van de communautaire methode bij het semesterproces en dit onderwerpen aan een overeenkomst tussen de Raad en het Europees Parlement⁹.

3. Om ervoor te zorgen dat de opwaartse sociale convergentie wordt versneld, moeten de EU-middelen evenals de financieringsinstrumenten die naar aanleiding van recente crises zijn ontwikkeld, naar behoren worden toegewezen en gebruikt. Binnen het volgende MFK moet een specifiek crisisresponsmechanisme worden opgezet, dat in noodsituaties en bij toekomstige crises moet worden geactiveerd. De financiering van het werkgelegenheids- en sociaal beleid mag niet ten koste gaan van ander langetermijninvesteringsbeleid, waaronder het cohesiebeleid, dat in recente crises een zeer belangrijke rol heeft gespeeld.

Zonder het genderperspectief uit het oog te verliezen, is het van cruciaal belang ervoor te zorgen dat de EU-middelen ten goede komen aan alle kansarme groepen, met name, maar niet beperkt tot, personen met een handicap, migranten en etnische minderheden (waaronder Roma), kinderen en jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (NEET's), daklozen, alleenstaande ouders en ouderen.

Zoals reeds in eerdere resoluties van het Europees Parlement is uiteengezet, moeten daartoe onder meer de volgende instrumenten worden ingezet:

- een herziening van de economische governance om ervoor te zorgen dat sociale rechtvaardigheid hand in hand gaat met economisch concurrentievermogen en dat het welzijn van de bevolking de doelstelling is van het economisch beleid¹⁰;

⁶ Ibid., paragraaf 6.

⁷ Resolutie van het Europees Parlement van 13 februari 2019 over de stand van het debat over de toekomst van Europa (2018/2094(INI)), paragraaf 7.

⁸ Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 18 oktober 2022 over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten (COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE)), paragraaf 3; Resolutie van het Europees Parlement van 17 december 2020 over een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transities (2020/2084(INI)), paragraaf 6.

⁹ Resolutie van het Europees Parlement van 17 december 2020 over een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transities (2020/2084(INI)), par. 6 en 19.

¹⁰ Resolutie van het Europees Parlement van 17 december 2020 over een sterk sociaal Europa voor rechtvaardige transities (2020/2084(INI)), par. 6 en 19.

- toezicht op het gebruik van de middelen, met inbegrip van democratisch toezicht door het Parlement¹¹;
- noodmaatregelen en flexibiliteit¹²;
- stabilisering van een hoger niveau van EU-investeringen ter bevordering van opwaartse convergentie op het gebied van sociaal beleid¹³;
- vaststelling van een tijdelijk Europees pakket voor sociale veerkracht¹⁴ waarin een reeks maatregelen en middelen wordt gecoördineerd om de stelsels van sociale voorzieningen en sociale bescherming in de EU te versterken, met inbegrip van de voortzetting en herfinanciering van SURE zolang de sociaaleconomische gevolgen van de Russische invasie in Oekraïne een negatief effect op de arbeidsmarkt blijven hebben, en een sociale reddingsfaciliteit met meer overheidssteun voor bestaande instrumenten die op de armsten in onze samenleving zijn gericht¹⁵.

¹¹ Resolutie van het Europees Parlement van 17 december 2020 over het meerjarig financieel kader 2021-2027, het Interinstitutioneel Akkoord, het herstelinstrument voor de Europese Unie en de verordening inzake de rechtsstaat (2020/2923(RSP)), paragraaf 8.

¹² Resolutie van het Europees Parlement van 19 mei 2022 over de sociale en economische gevolgen voor de EU van de Russische oorlog in Oekraïne – versterking van het vermogen van de EU om op te treden (2022/2653(RSP)), par. 34 en 35.

¹³ Ibid., paragraaf 12.

¹⁴ Ibid., paragraaf 24.

¹⁵ Resolutie van het Europees Parlement van 19 mei 2022 over de sociale en economische gevolgen voor de EU van de Russische oorlog in Oekraïne – versterking van het vermogen van de EU om op te treden (2022/2653(RSP)), paragraaf 24.

15.12.2022

BRIEF VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, VOLKSGEZONDHEID EN VOEDSELVEILIGHEID

De heer Salvatore De Meo
Voorzitter
Commissie constitutionele zaken
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen(2022/2051(INL))

Geachte voorzitter,

De coördinatoren van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI) hebben op 4 juli 2022 besloten dat ENVI een advies in briefvorm zou opstellen inzake *de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))*. Als voorzitter van ENVI en als rapporteur voor advies doe ik u daarom hierbij de bijdrage van ENVI toekomen die bestaat uit resolutieparagrafen, goedgekeurd door ENVI tijdens haar vergadering¹ van 24 januari 2023. Ik verzoek uw commissie vriendelijk om de bijdrage van ENVI in aanmerking te nemen.

1. herinnert aan zijn resolutie van 4 mei 2022 over de follow-up van de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa (2022/2648(RSP)), waarin wordt gesteld dat de EU over instrumenten moet beschikken waarmee zij kan reageren op belangrijke transnationale uitdagingen, onder meer op het gebied van gezondheid, klimaatverandering en milieu;
2. benadrukt dat wijzigingen van de Verdragen moeten uitgaan van de noodzaak om de grenzen van onze planeet te respecteren, hetgeen tot uiting moet komen in artikel 191, lid 3, en om de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN te verwezenlijken;
3. onderstreept dat de “*één gezondheid*”-benadering, het non-regressiebeginsel en het beginsel “*geen ernstige afbreuk doen*” hierbij centraal moeten staan, naast het beginsel dat de vervuiler betaalt, het beginsel van bestrijding aan de bron, het voorzorgsbeginsel en het preventieve beginsel, die al in de Verdragen verankerd zijn;
4. benadrukt voorts dat in artikel 4, lid 2, punt d), “*bosbouw*” moet worden toegevoegd, en dat de in punt e) genoemde gebieden van gedeelde bevoegdheid moeten worden aangevuld met “*biodiversiteit*”, “*herstel en bescherming van ecosystemen, met name die met het grootste potentieel om koolstof af te vangen en op te slaan*”, en “*klimaatneutraliteit en aanpassing aan de klimaatverandering*”;
5. stelt voor om in artikel 11 VWEU vast te leggen dat “de eisen inzake milieu- en klimaatbescherming moeten worden geïntegreerd in de omschrijving en uitvoering van

¹ Bij de eindstemming waren aanwezig: xxxxx

- het beleid en het optreden van de Unie, in het bijzonder met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling”;
6. onderstreept dat in het VWEU een nieuw artikel over klimaatneutraliteit moet worden opgenomen met als doel de stijging van de gemiddelde temperatuur op aarde te beperken tot maximum 1,5 °C boven het pre-industriële niveau;
 7. benadrukt dat het VWEU onder meer moet helpen de groene transitie te versnellen, met name middels meer investeringen in hernieuwbare energie, zodat de EU minder afhankelijk wordt van derden voor wat energie betreft, en middels een betere kwaliteit en interconnectiviteit van infrastructuur, ter bevordering van de veiligheid en van de overstap op hernieuwbare energiebronnen;
 8. benadrukt dat in het vierde lid van artikel 168 VWEU het volgende moet worden toegevoegd:
 - in punt b): *“maatregelen op veterinair gebied, op gebied van dierenwelzijn en (...), in overeenstemming met de “één gezondheid”-benadering”*;
 - in punt d): *“maatregelen tot vaststelling van gemeenschappelijke indicatoren en minimumkwaliteitsnormen voor de gezondheidszorgstelsels van de Unie, met het oog op de garantie van universele en gelijke toegang tot betaalbare en hoogwaardige openbare gezondheidsdiensten”*;
 - in punt e): *“maatregelen voor vroegtijdige melding, monitoring en beheersing van ernstige internationale bedreigingen van de gezondheid, met name in geval van pandemieën”*, evenals de volgende aanvullende toelichting: *“Deze maatregelen beletten de lidstaten niet versterkte beschermende maatregelen te nemen of te handhaven wanneer deze noodzakelijk zijn”*.;
 - in punt f): *“maatregelen voor het toezicht op en de coördinatie van de toegang tot diagnose, informatie en zorg in verband met zeldzame ziekten”*;
 9. benadrukt dat aan het vijfde lid van artikel 168 VWEU, na de opmerking over tabak en alcoholmisbruik *“volgens de recentste wetenschappelijke gegevens”* moet worden toegevoegd;
 10. benadrukt dat de EU gezondheid moet opnemen in de gedeelde bevoegdheden van de EU en de EU-lidstaten, en wel als volgt in artikel 4, lid 2, punt k): *“volksgezondheid, met inbegrip van internationale gevaren voor de gezondheid en de bescherming en verbetering van de menselijke gezondheid, onder meer voor wat seksuele en reproductieve gezondheid en rechten betreft”*, gebaseerd op de *“één gezondheid”-benadering*, en dat er nog een letter moet worden toegevoegd met de bepaling dat ook *“maatregelen tot vaststelling van minimumnormen voor de gezondheidszorgstelsels van de Unie”* onder de gedeelde bevoegdheid van de EU en de lidstaten moeten vallen;
 11. dringt aan op schrapping van de afwijking van de gewone wetgevingsprocedure in artikel 192, lid 2, met name in punt b) over watervoorraden en landgebruik en in punt c) over energiebronnen en de algemene structuur van de energievoorziening;
 12. is van mening dat er moet worden gediscussieerd over een Europees Handvest inzake het milieu.

Hoogachtend,

Pascal Canfin

24.1.2023

BRIEF VAN DE COMMISSIE INDUSTRIE, ONDERZOEK EN ENERGIE

De heer Salvatore De Meo
Voorzitter
Commissie constitutionele zaken
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))

Geachte voorzitter,

In het kader van bovengenoemde procedure is de Commissie industrie, onderzoek en energie ermee belast een advies uit te brengen aan uw commissie. Tijdens hun vergadering van 17 mei 2022 is door de coördinatoren besloten dat advies in briefvorm uit te brengen.

De Commissie industrie, onderzoek en energie heeft de kwestie tijdens haar vergadering van 24 januari 2023 onderzocht. Tijdens die vergadering heeft zij besloten de bevoegde Commissie constitutionele zaken te verzoeken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen.

Hoogachtend,

Cristian-Silviu Buşoi

SUGGESTIES

De Commissie industrie, onderzoek en energie verzoekt de bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. is ingenomen met de aanbevelingen van de Conferentie over de toekomst van Europa en erkent dat de deelnemers aan de conferentie indrukwekkend werk hebben verricht; is van mening dat de meeste aanbevelingen die onder de bevoegdheid van de Commissie industrie, onderzoek en energie vallen, kunnen worden uitgevoerd op basis van de huidige verdragen; is echter van mening dat de kans van een verdragshervorming moet worden aangegrepen om een aantal gerichte verbeteringen door te voeren;
2. pleit voor het algemene gebruik van de gewone wetgevingsprocedure in alle wetgeving van de Unie, en daarom moeten artikel 182, lid 4 [specifieke programma's] en artikel 188, lid 1, [oprichting van gemeenschappelijke ondernemingen] dienovereenkomstig worden gewijzigd; ook de goedkeuringsprocedure en de raadplegingsprocedure in Protocol nr. 37 betreffende de financiële gevolgen van de beëindiging van het EGKS-Verdrag en betreffende het Fonds voor onderzoek inzake kolen en staal moeten worden vervangen door de gewone wetgevingsprocedure;
3. stelt voor artikel 194 VWEU als volgt te wijzigen:

“Artikel 194

1. In het kader van de totstandbrenging en de werking van de interne markt en rekening houdend met de noodzaak om het milieu *en het klimaat* in stand te houden en te verbeteren, is het *gemeenschappelijk* beleid van de Unie op het gebied van energie, in een geest van solidariteit tussen de lidstaten, erop gericht:

(a) de werking van de energiemarkt te waarborgen;

(b) de continuïteit, *betaalbaarheid, veiligheid en duurzaamheid* van *een schone en ononderbroken* de energievoorziening in de Unie te waarborgen;

(c) energie-efficiëntie *met inbegrip van het energie-efficiëntie-eerstbeginsel (waardoor de private en publieke financiering voor energie-efficiëntie zal toenemen)* en energiebesparing en de ontwikkeling *en brede inzet* van nieuwe en duurzame energie te ~~stimuleren~~ *waarborgen teneinde energie-efficiëntie en een hernieuwbare-energiebasis voor de economie tot stand te brengen*; en

(d) de interconnectie van energienetwerken te ~~bevorderen~~ *waarborgen*;

2. Onverminderd de toepassing van andere bepalingen van de Verdragen stellen het Europees Parlement en de Raad, volgens de gewone wetgevingsprocedure, de maatregelen vast die noodzakelijk zijn om de in lid 1 genoemde doelstellingen te verwezenlijken. Deze maatregelen worden vastgesteld na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité en van het Comité van de Regio's.

Zij zijn, onverminderd artikel 192, lid 2, punt c), niet van *significante* invloed op het recht van een lidstaat de voorwaarden voor de exploitatie van zijn energiebronnen te bepalen, op zijn keuze tussen verschillende energiebronnen of op de algemene structuur van zijn energievoorziening.

3. In afwijking van lid 2, stelt de Raad volgens een bijzondere wetgevingsprocedure, met eenparigheid van stemmen en na raadpleging van het Europees Parlement, de daarin bedoelde maatregelen vast die voornamelijk van fiscale aard zijn.”

4. eist dat de bescherming en eerbiediging van de academische vrijheid, met inbegrip van de institutionele autonomie, duidelijk in de Verdragen worden verankerd, waardoor de rechtsbescherming op dit vlak in de hele Unie wordt versterkt, en stelt voor om artikel 179, lid 1, VWEU als volgt te wijzigen:

“De Unie heeft tot doel haar wetenschappelijke en technologische grondslagen te versterken door de totstandbrenging van een Europese onderzoeksruimte waarbinnen onderzoekers, wetenschappelijke kennis en technologieën vrij circuleren, tot de ontwikkeling van het concurrentievermogen van de Unie en van haar industrie bij te dragen en de onderzoeksactiviteiten te bevorderen die uit hoofde van andere hoofdstukken van de Verdragen nodig worden geacht. ***Zij eerbiedigt en bevordert de academische vrijheid en de vrijheid om onderzoek te verrichten als een individueel en institutioneel recht.***”

5. verzoekt de Europese Raad in te stemmen met het bestuderen van de voorgestelde amendementen en verzoekt de Voorzitter van de Europese Raad een conventie bijeen te roepen bestaande uit vertegenwoordigers van de nationale parlementen, de staatshoofden of regeringsleiders van de lidstaten, het Europees Parlement en de Commissie.

1.2.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE LANDBOUW EN PLATTELANDSONTWIKKELING

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))

Rapporteur voor advies: Eugenia Rodríguez Palop

(Initiatief – Artikel 47 van het Reglement)

SUGGESTIES

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling verzoekt de bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) een strategische en fundamentele rol speelt in de ontwikkeling van de agrarische productie en van de plattelandsgebieden van de Unie, waar het een cruciaal element vormt voor de ontwikkeling van agrarische activiteiten; overwegende dat het GLB het oudste beleidsterrein van de Unie is en dat het voor de Europese integratie een cruciale rol heeft gespeeld en nog altijd speelt; overwegende dat het GLB fungeert als stuwende kracht voor de territoriale samenhang en van groot belang is om een leegloop van het platteland te voorkomen; overwegende dat het berust op een regelgevingskader dat is geëvolueerd en aangepast aan de verschillende economische, sociale en milieuitdagingen die zich sinds de invoering ervan hebben voorgedaan; overwegende dat het GLB tevens een belangrijke rol speelt in de ondersteuning van het agrovoedingssysteem van de Unie en het waarborgen van voedselzekerheid en duurzaamheid gedurende meerdere perioden en ontwikkelingen;
 - B. overwegende dat de doelstellingen van het GLB de afgelopen zes decennia relevant zijn gebleven en nu belangrijker zijn dan ooit, aangezien factoren als klimaatverandering, de COVID-19-pandemie, stijgende prijzen van productiemiddelen en de oorlog in Oekraïne van grote invloed zijn op de landbouwsector in de Unie en wereldwijd, waardoor het lastiger wordt om in de toekomst de voedselzekerheid en betaalbaarheid van levensmiddelen te garanderen; overwegende dat de huidige doelstellingen in het verdrag zodanig geformuleerd zijn dat ze steeds ruimte hebben geboden voor de GLB-hervormingen;
 - C. overwegende dat de Conferentie *beleidsvoorstellen en -maatregelen* voorstelt waarin de veranderingen die de landbouwsector heeft ondergaan weerspiegeld worden, en waarin bepaalde uitdagingen van de sector naar voren komen;
1. is van mening dat de huidige doelstellingen van het GLB zoals bedoeld in het Verdrag

betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) niet moeten worden aangepast en nog altijd passend zijn en belangrijker dan ooit in het licht van de gevolgen van de aanhoudende oorlog in Oekraïne voor de voedsel- en energiesector en voor de economie van de Unie als geheel; is van mening dat niets heeft verhinderd dat bij de verschillende hervormingen van het landbouwbeleid nieuwe doelstellingen en maatregelen werden toegevoegd, in overeenstemming met de drie vormen van duurzaamheid, namelijk ecologische, economische en sociale duurzaamheid;

2. stelt voor de artikelen 13, 39, 38, 40, 41, 42, 43 en 44 VWEU en de bepalingen in die artikelen ongewijzigd te laten.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	31.1.2023
Uitslag eindstemming	+ : 28 - : 18 0 : 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Bronis Ropè, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Asim Ademov, Franc Bogovič, Marie Dauchy, Jan Huitema, Tilly Metz, Alin Mituța, Tom Vandenkendelaere
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Pietro Bartolo, Estrella Durá Ferrandis, Manu Pineda, Antonio Maria Rinaldi, Sándor Rónai, Nacho Sánchez Amor

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

28	+
ECR	Mazaly Aguilar, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Marie Dauchy, Paola Ghidoni, Gilles Lebreton, Antonio Maria Rinaldi
PPE	Asim Ademov, Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Tom Vandenkendelaere, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Jan Huitema, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Juozas Olekas

18	-
ECR	Krzysztof Jurgiel
ID	Ivan David
NI	Dino Giarrusso
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Estrella Durá Ferrandis, Maria Noichl, Sándor Rónai, Nacho Sánchez Amor
The Left	Luke Ming Flanagan, Manu Pineda
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Bronis Ropë

1	0
The Left	Chris MacManus

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

5.10.2022

ADVIES VAN DE COMMISSIE CULTUUR EN ONDERWIJS

aan de Commissie constitutionele zaken

met suggesties voor voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen
(2022/2051(INL))

Rapporteur voor advies: Laurence Farreng

(Initiatief – Artikel 47 van het Reglement)

SUGGESTIES

De Commissie cultuur en onderwijs verzoekt de bevoegde Commissie constitutionele zaken:

- onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:
- 1. steunt de voorstellen van de plenaire vergadering van de Conferentie over de toekomst van Europa van 9 mei 2022, met name de volgende: 6, 9, 13, 15, 17, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 37, 46, 47, 48 en 49, aangezien daarin wordt opgeroepen tot het bevorderen van beleid op het gebied van cultuur, onderwijs, jeugd en solidariteit, audiovisuele media en sport, waarbij de fundamentele rol hiervan wordt benadrukt bij het versterken van een Europees saamhorigheidsgevoel, met name voor jongeren;
- 2. verzoekt om wijziging van de artikelen 4 en 6 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) om gedeelde bevoegdheden in te voeren op het gebied van onderwijs, met overeenkomstige wijzigingen van de artikelen 165 en 166 VWEU, ten minste op het gebied van burgerschapseducatie, waarbij het benadrukt dat de uitoefening van die bevoegdheid door de Unie de lidstaten niet mag beletten hun bevoegdheid uit te oefenen;
- 3. wijst er in dit verband op dat gemeenschappelijke minimumnormen voor het onderwijs moeten worden vastgesteld, zonder afbreuk te doen aan de nationale en regionale bevoegdheden, waarbij de nadruk moet liggen op de volgende onderwerpen: burgerschapsvorming, met inbegrip van de waarden van de Unie en de geschiedenis van Europa, digitale vaardigheden, media- en informatiegeletterdheid, taalonderwijs, milieueducatie, zachte vaardigheden, economische geletterdheid en STEAM-vakken (Science, Technology, Engineering, Arts en Mathematics; wetenschap, technologie, engineering, kunst en wiskunde);
- 4. benadrukt het feit dat vele van de door de Conferentie goedgekeurde voorstellen tot doel hebben de Europese identiteit en het Europees burgerschap te versterken en niet noodzakelijk verdragswijzigingen vereisen; dringt aan op verdere uitwerking van de

bestaande instrumenten en een aanscherping van de bestaande doelstellingen op het gebied van cultuur, onderwijs, jeugd, audiovisuele media en sport; wijst in dit verband op de intrinsieke waarde van cultuur en de fundamentele rol ervan bij het versterken van een saamhorigheidsgevoel, actief burgerschap en gemeenschappelijke waarden, en benadrukt dat nauwere samenwerking op cultureel gebied en bewustmaking van de Europese cultuur en geschiedenis van cruciaal belang zijn om een steeds hechtere Europese Unie tot stand te brengen;

5. is van mening dat de aanbevelingen van de deelnemers aan de Conferentie van cruciaal belang zijn om de democratische legitimiteit van het Europese project te ondersteunen, de steun van de burgers voor onze gemeenschappelijke doelstellingen en waarden te handhaven en onze diversiteit en culturele rijkdom te versterken om de band met Europa en een inclusievere Unie te bevorderen;
6. dringt erop aan dat de bescherming en eerbiediging van artistieke vrijheid, academische vrijheid, met inbegrip van institutionele autonomie, en vrijheid van meningsuiting en van de media duidelijk in de Verdragen worden verankerd, om de wettelijke bescherming ervan in de hele Unie te bevorderen.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	3.10.2022
Uitslag eindstemming	+ : 19 - : 3 0 : 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Niklas Nienäß, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Loucas Fourlas, Martina Michels, Salima Yenbou

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

19	+
PPE	Asim Ademov, Loucas Fourlas, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
RENEW	Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo, Salima Yenbou
S&D	Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Massimiliano Smeriglio
THE LEFT	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels

3	-
ECR	Andrey Slabakov
ID	Catherine Griset
NI	Andrea Bocskor

4	0
ID	Gianantonio Da Re
VERTS/ALE	Romeo Franz, Niklas Nienaß, Diana Riba i Giner

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

10.2.2023

ADVIES VAN DE COMMISSIE BURGERLIJKE VRIJHEDEN, JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen (2022/2051(INL))

Rapporteur voor advies: Juan Fernando López Aguilar

(Initiatief – Artikel 47 van het Reglement)

SUGGESTIES

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

Burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken: horizontale overwegingen

1. steunt de voorstellen van de plenaire vergadering van de Conferentie over de toekomst van Europa (“de Conferentie”) van 9 mei 2022 met betrekking tot burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken¹; spreekt opnieuw zijn steun uit voor een behoorlijke follow-up van de Conferentie, teneinde de conclusies van de Conferentie waar te maken en te voldoen aan de verwachtingen van de burgers; verzoekt de Unie om, zowel bij de toetreding van nieuwe leden als doorlopend op alle beleidsterreinen van de Unie en in alle lidstaten, de rechtsstaat en democratie systematischer te handhaven, de bescherming van de grondrechten te waarborgen, en toe te zien op de eerbiediging van alle in artikel 2 VEU verankerde waarden; herinnert eraan dat er voor de integrale uitvoering van een groot aantal van de door de Conferentie voorgestelde maatregelen geen Verdragswijzigingen vereist zijn, maar nood is aan wetwijzigingen en/of een betere uitvoering van de bestaande wetgeving;
2. wijst erop dat de vaststelling van verschillende wetgevingsvoorstellen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht langzaam verloopt of zelfs tot stilstand is gekomen, ondanks de dringende behoefte aan actie; verzoekt de Commissie zich te baseren op de verschillende studies van de Onderzoeksdienst van het Europees Parlement (EPRS) waarin wordt nagegaan wat de kosten zijn van het uitblijven van handelen op Europees niveau met betrekking tot deze gebieden²; dringt erop aan dat in de Verdragen de unanimitetsvereisten voor de aanneming van wetgeving op deze gebieden, met inbegrip

¹ Met name de volgende voorstellen: 22, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44 en 45.

² Voor een overzicht, zie [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/631730/EPRS_BRI\(2019\)631730_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/631730/EPRS_BRI(2019)631730_EN.pdf).

van het gebruik van overbruggingsclausules, wordt vervangen door stemprocedures met meerderheid van stemmen, en dat systematisch gebruik wordt gemaakt van de gewone wetgevingsprocedure, ter verbetering van het vermogen van de Unie om te handelen; is van oordeel dat, gezien het uiterst gevoelige karakter van deze kwesties, bij wijzigingen in deze stemvereisten in de Raad moet worden gezorgd voor een eerlijke “weging” van stemmen, zodat de belangen van kleinere landen worden beschermd;

3. is van oordeel dat bij wijzigingen in de scheiding van bevoegdheden tussen de Unie en de lidstaten op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht de in Titel I van het VEU verankerde beginselen ten volle in acht moeten worden genomen, in het bijzonder artikel 2, artikel 4, leden 2 en 3, en de artikelen 5 en 6.
4. benadrukt dat artikel 68 VWEU als een feitelijk initiatiefrecht van de Europese Raad op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht is ingevuld; wijst erop dat de gang van zaken waarbij operationele meerjarenprogramma's op dit gebied worden vastgesteld door de Europese Raad zonder enige verplichting het Parlement of de Commissie te raadplegen, moeten worden herzien gelet op de bijzonder ingrijpende gevolgen van deze beleidsmaatregelen voor de grondrechten van burgers; roept ertoe op dat het Parlement en de Raad deze bevoegdheid onder gelijke voorwaarden krijgen;

Bescherming van de democratie, de rechtsstaat en de grondrechten

5. merkt op dat artikel 7 VEU, het belangrijkste politieke instrument van de Unie om systemische bedreigingen en schendingen van de rechtsstaat in de lidstaten aan te pakken en ongedaan te maken, tot nu toe ondoeltreffend is gebleken aangezien de situatie op het gebied van de rechtsstaat verder is verslechterd sinds de activering van de procedure, zowel in het geval van Polen als van Hongarije³; acht het daarom noodzakelijk artikel 7 VEU te hervormen door: de in artikel 7, lid 1, VEU opgenomen stemmingsdrempel voor de stemming in de Raad van een meerderheid van vier vijfden te wijzigen in een gekwalificeerde meerderheid van stemmen en de in artikel 7, lid 2, VEU opgenomen stemmingsdrempel van eenparigheid van stemmen af te schaffen; de Raad te verplichten een vertegenwoordiger van het orgaan dat het met redenen omkleed voorstel heeft ingediend, uit te nodigen om dit voor te stellen, de instelling die artikel 7, lid 1, VEU in werking stelt in elke fase van de procedure volledig en onverwijld te informeren⁴, ten minste twee hoorzittingen per betrokken land per half jaar te organiseren op regelmatige, gestructureerde en open wijze, en landspecifieke aanbevelingen op te stellen en de uitvoering ervan te evalueren overeenkomstig artikel 7, lid 1, VEU; het Parlement en de Commissie te betrekken bij het opstellen van de modaliteiten voor de hoorzittingen in het kader van artikel 7, lid 1, VEU⁵; het Parlement toe te staan artikel 7, lid 2, VEU in werking te stellen; aan te geven dat de lidstaten, de Commissie en het Parlement zullen overwegen artikel 7, lid 2, VEU in werking te stellen indien de procedure van artikel 7, lid 1, VEU langer dan vijf jaar

³ [Resolutie van het Europees Parlement van 16 januari 2020 over hoorzittingen die plaatsvinden in het kader van artikel 7, lid 1, van het VEU met betrekking tot Polen en Hongarije \(2020/2513\(RSP\)\); Resolutie van het Europees Parlement van 5 mei 2022 over lopende hoorzittingen uit hoofde van artikel 7, lid 1, VEU met betrekking tot Polen en Hongarije \(2022/2647\(RSP\)\)](#).

⁴ [Resolutie van het Europees Parlement van 16 januari 2020 over hoorzittingen die plaatsvinden in het kader van artikel 7, lid 1, van het VEU met betrekking tot Polen en Hongarije \(2020/2513\(RSP\)\)](#).

⁵ [Resolutie van het Europees Parlement van 7 oktober 2020 over de instelling van een EU-mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten \(2020/2072\(INI\)\)](#).

duurt; de uit de toepassing van de Verdragen voortvloeiende rechten die op grond van artikel 7, lid 3, VEU kunnen worden geschorst, waaronder het recht het voorzitterschap van de Raad te bekleden, nader aan te geven; het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) uit te nodigen input te leveren tijdens de hoorzittingen in het kader van artikel 7, lid 1, VEU;

6. merkt op dat de Commissie nalaat initiatief of doeltreffende maatregelen te nemen, waaronder het opstarten van inbreukprocedures, om schendingen of niet-toepassing van het Unierecht op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht aan te pakken, ondanks bewijs dat de situatie in verschillende lidstaten verslechtert; stelt vast dat geen gehoor is gegeven aan de herhaalde oproepen tot actie van het Parlement; acht het derhalve noodzakelijk het Parlement te voorzien van meer middelen om de activiteiten van de Commissie te controleren met betrekking tot het toezicht op en de handhaving van het Unierecht ;
7. merkt op dat de Verdragen momenteel geen rechtsgrondslag bevatten voor de invoering van wetgeving ter verdediging en bevordering van de in artikel 2 VEU genoemde gemeenschappelijke waarden en dat dit de Unie ernstig heeft beperkt bij het opzetten van passende en doeltreffende mechanismen om nationale bedreigingen en schendingen van de gemeenschappelijke waarden een halt toe te roepen; acht het voor de bescherming van allen van essentieel belang dat de Unie in staat is eventuele democratische achteruitgang in de lidstaten op doeltreffende wijze aan te pakken; dringt aan op de toevoeging van een bepaling die de Unie in staat zou stellen om via de gewone wetgevingsprocedure nieuwe mechanismen in te voeren voor de structurele monitoring en beoordeling van de ontwikkelingen met betrekking tot de in artikel 2 VEU bedoelde waarden in elk van de lidstaten, en voor de handhaving van die waarden; bij dergelijke mechanismen horen jaarlijkse verslagen waarin wordt beoordeeld of er sprake was van tekortkomingen, een risico op een ernstige schending of een daadwerkelijke schending van de waarden van artikel 2 VEU in elk van de lidstaten, alsook landspecifieke aanbevelingen die vergezeld gaan van uitvoeringstermijnen, streefdoelen en concrete maatregelen die moeten worden genomen, en tevens benchmarks om de vooruitgang te meten en een manier om deze te koppelen aan de relevante handhavingsmaatregelen; is van mening dat deze bepaling het mogelijk moet maken verdere handhavingsmechanismen op te zetten, met inbegrip van passende financiële maatregelen die de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen moet nemen, zoals schorsing van vastleggingen en betalingen, ook in gevallen waarin er geen rechtstreeks verband is met een goed financieel beheer van de begroting van de Unie of de bescherming van de financiële belangen van de Unie; benadrukt dat de invoering van een dergelijk mechanisme het wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten zal helpen vergroten en daarmee de werking van het beginsel van wederzijdse erkenning zal versterken;
8. dringt erop aan het Handvest van de grondrechten van de EU (hierna: “het Handvest”) als tweede hoofdstuk in het VEU op te nemen zodat de grondrechten en de fundamentele vrijheden een prominenter plaats krijgen in de oprichtingsverdragen; verzoekt om in de Verdragen een horizontale bepaling inzake de grondrechten op te nemen die vergelijkbaar is met de artikelen 8, 9 en 10 VWEU, met het oog op het veralgemenen van de horizontale verplichting van de Unie om in alle beleidsmaatregelen op alle niveaus en in alle stadia explicieter een

grondrechtenperspectief op te nemen, zodat van de medewetgevers, net als alle instellingen, organen en instanties van de Unie alsook de lidstaten wordt vereist dat zij bij de toepassing van het Unierecht de grondrechten van de EU eerbiedigen en de toepassing ervan in al hun activiteiten bevorderen; acht het bovendien noodzakelijk de instellingen, organen en instanties van de Unie te verplichten mechanismen voor de monitoring van de grondrechten en daarmee verband houdende evaluatieclausules met duidelijke streefdoelen en benchmarks op te nemen, in het bijzonder wanneer zij wetgeving vaststellen op beleidsterreinen die gevoelig zijn vanuit het oogpunt van de grondrechten, onder meer met betrekking tot de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (betere mainstreaming van de grondrechten);

9. brengt in herinnering dat de verwachtingen van de burgers, zoals verwoord tijdens de Conferentie, verder gaan dan de strikte interpretatie van artikel 51, eerste alinea, van het Handvest, volgens welke het Handvest alleen van toepassing is op de lidstaten wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen, en dat het doel erin moet bestaan de grondrechten zo doeltreffend mogelijk te maken; dringt daarom aan op een uitbreiding van de werkingssfeer van het Handvest ten aanzien van de lidstaten; is van mening dat daartoe artikel 51, lid 1, van het Handvest aldus moet worden herzien dat de door het Handvest erkende rechten bescherming bieden aan mensen wanneer de lidstaten handelen in het kader van exclusieve of gedeelde Uniebevoegdheid, *zelfs wanneer die bevoegdheid nog niet was uitgeoefend door de Unie*;⁶
10. roept ertoe op een Europees burgerschapsstatuut uit te werken, met specifieke rechten en vrijheden voor de burger, teneinde de Europese waarden en rechten tastbaarder te maken voor Unieburgers;
11. wijst erop dat het EU-burgerschap wordt toegekend op basis van de nationaliteit van een lidstaat, en dat als gevolg hiervan de toegang tot de daarmee samenhangende rechten wordt beperkt voor derdelanders die op het grondgebied van de EU verblijven, met name voor derdelanders met de status van langdurig ingezetene van de EU; dringt aan op een herziening van artikel 20 VWEU door de invoering van een nieuw lid 20, lid 2 bis, waarin wordt bepaald dat, onverminderd de bevoegdheid van de lidstaten om het burgerschap te verlenen, het genot van de in artikel 20, lid 2, genoemde rechten moet worden uitgebreid tot derdelanders die op het grondgebied van de EU verblijven, met inbegrip van derdelanders met de status van langdurig ingezetene van de EU; pleit ervoor in de Verdragen een verbod op te nemen om dit burgerschap toe te kennen op basis van investeringsregelingen waarbij het nationale burgerschap, en daarmee ook het EU-burgerschap, aan derdelanders wordt aangeboden in ruil voor voornamelijk financiële tegenprestaties;
12. merkt op dat sommige lidstaten hun burgers die in andere lidstaten verblijven, niet het recht verlenen om te stemmen bij nationale verkiezingen; is van mening dat het in strijd is met de Europese democratische waarden dat deze EU-burgers hun stemrecht wordt ontnomen als gevolg van de uitoefening van hun grondrecht op vrij verkeer uit hoofde van het EU-recht; dringt erop aan in de Verdragen het beginsel te verankeren dat elke EU-burger het recht heeft om te stemmen bij lokale, regionale, nationale en Europese verkiezingen;

⁶ Gelet op de conclusie van advocaat-generaal Sharpston van 30 september 2010 in zaak C-34/09, Zambrano.

13. roept ertoe op het FRA in te stellen als een onafhankelijke mensenrechtenautoriteit, vergelijkbaar met nationale mensenrechteninstellingen en in overeenstemming met de beginselen van Parijs van de Algemene Vergadering van de VN van 1993, met als doel het Handvest te beschermen en te bevorderen in alle beleidsmaatregelen en praktijken van de instellingen, organen en instanties van de Unie, en van de lidstaten bij de tenuitvoerlegging van het Unierecht; is van mening dat hiertoe een rechtsgrondslag in de Verdragen nodig is met het oog op de inrichting van een Autoriteit van de Europese Unie voor de grondrechten, waarin haar onafhankelijkheid wordt verankerd en waarbij de gewone wetgevingsprocedure wordt ingevoerd voor de vaststelling en wijziging van haar mandaat; verzoekt deze nieuwe Autoriteit het recht te geven om op grond van artikel 263 VWEU beroep in te stellen wegens schending van het Handvest; dringt erop aan het mandaat van deze autoriteit uit te breiden, met inbegrip van de bevoegdheid om klachten te behandelen en de verplichting voor de Commissie om het FRA te raadplegen bij de voorbereiding van voorstellen voor wetgevingshandelingen of aanbevelingen die gevolgen hebben voor de grondrechten;
14. acht het noodzakelijk om de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming het recht te verlenen beroep in te stellen op grond van artikel 263 VWEU wegens schending van het recht op gegevensbescherming;
15. dringt aan op de invoering in het VWEU van een nieuwe gedeelde Uniebevoegdheid voor het opzetten van een doeltreffend rechtskader tegen desinformatie;
16. betreurt het ten zeerste dat sinds het voorstel van de Commissie in 2008 nog steeds geen horizontale EU-wetgeving inzake de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, beperking, leeftijd of seksuele gerichtheid is vastgesteld, vanwege blokkering op het niveau van de Raad, ondanks herhaalde verzoeken daartoe van het Parlement; is daarom van mening dat EU-maatregelen ter bestrijding van discriminatie op grond van artikel 19 VWEU moeten worden genomen volgens de gewone wetgevingsprocedure teneinde een uniform minimumniveau van bescherming binnen de Unie te waarborgen voor personen die het slachtoffer zijn van discriminatie; pleit ervoor dat artikel 19 VWEU zou worden uitgebreid tot discriminatie op grond van gender, genderidentiteit, genderexpressie of geslachtskenmerken, sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen en geboorte, alsook tot intersectionele discriminatie;
17. verzoekt om de opneming in artikel 8 VWEU van een verwijzing naar genderongelijkheid en van een verplichting voor de Unie om in haar verschillende beleidsmaatregelen ernaar te streven alle vormen van gendergeweld te bestrijden, onder meer door alle noodzakelijke maatregelen te nemen om deze strafbare feiten te voorkomen en te bestraffen en de slachtoffers te ondersteunen en te beschermen;
18. roept ertoe op in artikel 10 VWEU de gronden van gender, genderidentiteit, genderexpressie of geslachtskenmerken op te nemen, evenals alle andere gronden die worden genoemd in artikel 21, lid 1, van het Handvest, zoals kleur, genetische kenmerken, taal, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen en geboorte, teneinde discriminatie te bestrijden bij het vaststellen en uitvoeren van haar beleidsmaatregelen en activiteiten;

19. pleit ervoor om gender, genderidentiteit, genderexpressie en geslachtskenmerken te vermelden in artikel 21, lid 1, van het Handvest, met als doel ook discriminatie op deze gronden uitdrukkelijk te verbieden;
20. benadrukt dat in artikel 2 VEU de rechten van personen die tot minderheden behoren uitdrukkelijk tot de constitutionele beginselen van de Unie worden gerekend; dringt aan op maatregelen, met inbegrip van EU-wetgeving, ter bescherming van personen die tot minderheden behoren en ter bescherming van de culturen en talen van de traditionele nationale en taalkundige minderheden (AM 26 PPE); verzoekt voorts dat de Unie het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden en het Kaderverdrag inzake de bescherming van nationale minderheden onderschrijft;
21. acht het noodzakelijk het recht op toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten voor iedereen in de EU te waarborgen; pleit ervoor om in een nieuw artikel van het Handvest het recht van eenieder op lichamelijke autonomie, op vrije en geïnformeerde toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten en tot alle daarmee verband houdende gezondheidsdiensten, zonder discriminatie, op te nemen, met inbegrip van het recht op een veilige en legale abortus; verzoekt om artikel 4, lid 2, punt k), VWEU te vervangen door “gemeenschappelijke veiligheidsvraagstukken op het gebied van volksgezondheid en de bescherming van de menselijke gezondheid, waaronder seksuele en reproductieve gezondheid en rechten”;
22. roept ertoe op de klimaatdoelstelling in artikel 37 van het Handvest op te nemen;
23. vraagt dat maatregelen inzake familierecht met grensoverschrijdende gevolgen worden vastgesteld volgens de gewone wetgevingsprocedure;

Beleid inzake grenscontroles, asiel en immigratie

24. bevestigt nogmaals de doelstellingen en algemene beginselen waarop het gemeenschappelijk beleid inzake grenzen, asiel en immigratie is gebaseerd in de Verdragen, zoals vrij verkeer zonder binnengrenzen en doeltreffend gemeenschappelijk grensbeheer op grond van artikel 67, artikel 77 en artikel 79, lid 2, punt b), VWEU, non-refoulement op grond van artikel 78, lid 1, VWEU, billijke behandeling van onderdanen van derde landen, de bestrijding van illegale immigratie en mensenhandel, of het beginsel van solidariteit en billijke verdeling van de verantwoordelijkheid tussen de lidstaten op grond van artikel 80 VWEU, die moeten worden gebruikt als aanvullende rechtsgrondslag voor wetgeving op grond van dit hoofdstuk van het Verdrag;
25. is van mening dat deze beginselen een solide basis vormen om tegemoet te komen aan de wensen die burgers tijdens de Conferentie hebben geuit⁷, waaronder versterking van de rol van de EU op het gebied van legale migratie en asiel, de aanpak van illegale migratie, de bestrijding van mensenhandel en het correcte beheer van de buitengrenzen van de Europese Unie, met inachtneming van de grondrechten, alsook aan de oproepen tot hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel en voor de uniforme toepassing van gemeenschappelijke regels in alle lidstaten inzake de opvang van

⁷ Aanbevelingen nrs. 41 t/m 45, zie <https://www.europarl.europa.eu/resources/library/media/20220509RES29121/20220509RES29121.pdf>

migranten en verbetering van het integratiebeleid in alle lidstaten;

26. benadrukt echter dat de maatregelen op EU-niveau nog steeds onvolledig zijn, voornamelijk als gevolg van het institutionele onevenwicht tussen de medewetgevers; beveelt daarom aan de gewone wetgevingsprocedure in te voeren voor alle beleidsmaatregelen van de Unie op het gebied van grenscontroles, asiel en immigratie, met inbegrip van de evaluatie van de uitvoering van die beleidsmaatregelen (artikel 70 VWEU); dringt erop aan dat – met volledige inachtneming van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel – meer bevoegdheden worden gedeeld door de EU en de lidstaten ter verwezenlijking van de doelstellingen van hoofdstuk II, titel V, VWEU, ook voor integratiemaatregelen, die momenteel uitgesloten zijn hoewel de integratie en inclusie van onderdanen van derde landen van essentieel belang zijn voor het welslagen van inspanningen inzake de ontwikkeling van gemeenschappelijke regels met betrekking tot hun aankomst en verblijf in de EU en een essentieel onderdeel vormen van de uitvoering van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel;

Justitiële samenwerking in strafzaken en politieke samenwerking.

27. is van oordeel dat wetgevende maatregelen van horizontale aard waarbij beginselen worden ingevoerd die minimumnormen in het EU-strafrecht vaststellen, het wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten zouden vergroten en aldus zouden leiden tot een doeltreffendere justitiële samenwerking, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel; dringt aan op de opneming van een Uniebevoegdheid in artikel 82 VWEU om minimumvoorwaarden voor voorlopige hechtenis en bewaring vast te stellen, alsook minimumnormen inzake de toelaatbaarheid van bewijs, met volledige inachtneming van het recht op een eerlijk proces in strafzaken; verzoekt de Verdragen te wijzigen ter codificatie van de jurisprudentie van het HvJ-EU met betrekking tot de beperking, in uitzonderlijke situaties, van de wederzijdse erkenning van rechterlijke uitspraken en beslissingen uit een lidstaat wanneer er sprake is van structurele of fundamentele tekortkomingen in het rechtsstelsel van die lidstaat;
28. roept op tot een grotere betrokkenheid van het Parlement in het kader van de bijzondere wetgevingsprocedure van artikel 83, lid 1, VWEU, in verband met de vaststelling van nieuwe gebieden van bijzonder zware criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie; pleit ervoor milieucriminaliteit, haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen en gendergerelateerd geweld op te nemen in de lijst van “EU-misdrijven”.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	6.2.2023
Uitslag eindstemming	+: 35 -: 18 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Konstantinos Arvanitis, Katarina Barley, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Annika Bruna, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Maria Grapini, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, José Gusmão, Dietmar Köster, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemec, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Thijs Reuten, Axel Voss
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Aurélia Beigneux, Milan Brglez, Katalin Cseh, Marie Dauchy, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Tomasz Frankowski, Vlad Gheorghe, Martin Hojsík, Max Orville, Mounir Satouri

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

35	+
S&D	Katarina Barley, Milan Brglez, Paolo De Castro, Maria Grapini, Evin Incir, Łukasz Kohut, Dietmar Köster, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Theresa Bielowski, Matjaž Nemeč, Thijs Reuten, Isabel Santos, Elena Yoncheva
Renew	Katalin Cseh, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Martin Hojsik, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu
Verts/ALE	Patrick Breyer, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Mounir Satouri, Tineke Strik
The Left	Konstantinos Arvanitis, Cornelia Ernst, Anne-Sophie Pelletier, Miguel Urbán Crespo

18	-
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Tomasz Frankowski, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Alessandra Mussolini, Janina Ochojska, Paulo Rangel, Axel Voss, Javier Zarzalejos
ID	Aurélia Beigneux, Annika Bruna, Susanna Ceccardi, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche
ECR	Patryk Jaki
NI	Milan Uhrík

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding

6.12.2022

STANDPUNT IN DE VORM VAN AMENDEMENTEN VAN DE COMMISSIE VROUWENRECHTEN EN GENDERGELIJKHEID

aan de Commissie constitutionele zaken

inzake de voorstellen van het Europees Parlement voor de wijziging van de Verdragen
(2022/2051(INL))

namens de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid Lina Gálvez Muñoz (rapporteur)

AMENDEMENTEN

De Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid dient bij de bevoegde Commissie constitutionele zaken onderstaande amendementen in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie **Overweging A bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

A bis. overwegende dat de Unie vrouwenrechten en gendergelijkheid moet beschermen tegen diverse pogingen om deze rechten te ondergraven, zoals niet alleen in bepaalde lidstaten maar ook wereldwijd is te zien, door deze in het gehele rechtskader van de Unie te verankeren, onder meer door de EU-Verdragen en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna “het Handvest”) zodanig te wijzigen dat volledige toegang tot de grondrechten voor iedereen wordt gewaarborgd en dat vrouwenrechten in de hele Unie worden geregeld, waarbij de nadruk onder meer wordt gelegd op vrije, geïnformeerde, volledige en universele toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, met inbegrip van

veilige, legale abortus, en de volwaardige deelname van vrouwen aan de arbeidsmarkt door middel van doeltreffende waarborgen met betrekking tot zwangerschapsverlof, gelijk verlof voor ouders, betaald en niet-overdraagbaar ouderschapsverlof, flexibele werktijden en telewerkregelingen, kinderopvang op het werk, zorgdiensten en gelijke beloning voor gelijkwaardige arbeid, in overeenstemming met de beginselen 2 en 3 van de Europese pijler van sociale rechten;

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Overweging B bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

B bis. overwegende dat een “recht op gezondheid” moet worden ingesteld door ervoor te zorgen dat alle Europeanen gelijke en universele toegang hebben tot betaalbare, preventieve, curatieve en hoogwaardige gezondheidszorg; overwegende dat de veerkracht en kwaliteit van onze zorgstelsels moeten worden versterkt en dat een Europese gezondheidsunie moet worden opgericht; overwegende dat de bescherming en verbetering van de menselijke gezondheid, met inbegrip van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, moet worden toegevoegd als een gedeelde bevoegdheid van de Unie en de lidstaten;

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Overweging C bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

C bis. overwegende dat de bestrijding van gendergerelateerd geweld een belangrijke

*prioriteit is in de EU-strategie voor
gendergelijkheid, alsook in het kader van
het externe optreden van de Unie;
overwegende dat ontwikkelingen op het
gebied van criminaliteit vereisen dat
gendergerelateerd geweld wordt
toegevoegd aan de lijst van vormen van
bijzonder zware criminaliteit met een
grensoverschrijdende dimensie als
bedoeld in artikel 83, lid 1, VWEU, zodat
het Europees Parlement en de Raad
minimumvoorschriften kunnen vaststellen
voor de bepaling van strafbare feiten en
sancties volgens de gewone
wetgevingsprocedure;*

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Overweging D bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

*D bis. overwegende dat in het Handvest
de belangrijkste grondrechten en
vrijheden zijn vastgelegd voor mensen die
in de Unie wonen; overwegende dat
seksuele en reproductieve rechten, met
inbegrip van het recht op veilige, legale
abortus, grondrechten zijn die op grond
van het internationale en het Unierecht
inzake de mensenrechten als
mensenrechten worden beschermd, en
door het primaire recht van de Unie
moeten worden gewaarborgd en versterkt;
overwegende dat het recht op abortus in
het Handvest moet worden opgenomen
door dit als gedeelde bevoegdheid van de
Unie en de lidstaten toe te voegen aan
artikel 35 van het Handvest, waarin de
bescherming en verbetering van
gezondheidsrechten worden gewaarborgd,
en dat bij de Raad een voorstel moet
worden ingediend tot overeenkomstige
wijziging van het Handvest, aangezien dit
rechtstreekse gevolgen heeft voor de
daadwerkelijke uitoefening van de in het
Handvest erkende rechten, waaronder het*

*recht op menselijke waardigheid,
persoonlijke autonomie, gelijkheid en
lichamelijke integriteit;*

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Overweging E bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

***E bis. overwegende dat
gendermainstreaming en
genderbudgettering wereldwijd erkende
strategieën en instrumenten zijn voor het
verwezenlijken van gendergelijkheid door
ervoor te zorgen dat een genderperspectief
wordt opgenomen in de vormgeving,
tenuitvoerlegging en beoordeling van alle
wetgeving, beleidsmaatregelen,
programma's en maatregelen in de gehele
beleidscyclus; overwegende dat de
tenuitvoerlegging van
gendermainstreaming en
genderbudgettering op alle
beleidsterreinen en in alle instellingen
van de Unie en de lidstaten nog altijd
versnipperd is; overwegende dat
gendermainstreaming als horizontaal
beginsel in het Handvest moet worden
verankerd;***

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Overweging F bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

***F bis. overwegende dat het fiscaal beleid
en het begrotingsbeleid van de Unie en de
lidstaten bestaande genderkloven,
waaronder de genderloonkloof, niet
mogen versterken en vrouwen er niet van
mogen weerhouden de arbeidsmarkt te
betreden, op de arbeidsmarkt te blijven of
naar de arbeidsmarkt terug te keren;***

overwegende dat de Conferentie van de herziening van de Verdragen gebruik moet maken om gendergelijkheid in het economisch en sociaal bestuur te integreren, teneinde armoede, sociale uitsluiting en discriminatie terug te dringen en gendergelijkheid te bevorderen, zoals verankerd in artikel 3, lid 3, VWEU; overwegende dat met name vrouwen in al hun diversiteit door ongelijkheid worden getroffen, en dat de ongelijkheid in de Unie met de dag verergert; overwegende dat de artikelen 110 tot en met 113 VWEU inzake belastingbepalingen en het zesde deel, titel II, VWEU inzake financiële bepalingen te allen tijde moeten worden toegepast in overeenstemming met het in artikel 8 VWEU en artikel 23 van het Handvest neergelegde kernbeginsel van gendergelijkheid, met als horizontale doelstelling van de Verdragen om discriminatie op grond van gender op alle beleidsterreinen volledig te uit te bannen;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Overweging G bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

G bis. overwegende dat de volledige tenuitvoerlegging van de bepalingen van de Verdragen en het Handvest betreffende gelijkheid, en de bestrijding van discriminatie op alle gebieden vereisen dat wetgevers en beleidsmakers beschikken over relevante gegevens met betrekking tot gelijkheid, met inbegrip van naar geslacht, gender, ras of etnische afkomst, seksuele gerichtheid en identiteit uitgesplitste gegevens, om alle soorten en dimensies van discriminatie, waaronder intersectionele en institutionele discriminatie, te begrijpen, aan het licht te

brengen en te bestrijden; overwegende dat de Commissie en de lidstaten de nodige stappen moeten ondernemen om betrouwbare en vergelijkbare gegevens te verzamelen, zodat vooruitgang kan worden geboekt met betrekking tot de EU-strategie inzake gendergelijkheid, met volledige inachtneming van de beginselen en normen van de Unie inzake gegevensbescherming en grondrechten;

Amendement 8

Ontwerpresolutie
Overweging H bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

H bis. overwegende dat de Conferentie over de toekomst van Europa heeft uitgewezen dat de burgers de aanwezigheid en bijdrage waarderen van vrouwen in machtsposities en in welke beroepsgroep dan ook; overwegende dat de instellingen en organen van de Unie dit volledig moeten bekrachtigen en het goede voorbeeld moeten geven door te streven naar genderevenwicht, diversiteit te garanderen en te trachten genderpariteit te verwezenlijken in hun eigen samenstelling;

Amendement 9

Ontwerpresolutie
Overweging I bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

I bis. overwegende dat de Conferentie over de toekomst van Europa heeft uitgewezen dat de burgers geïnteresseerd zijn in gendergelijkheid en de verwezenlijking daarvan, door middel van de bevordering van vrouwelijk ondernemerschap en een vrouwvriendelijk ondernemingsklimaat,

*alsmede vrouwen in STEM-beroepen,
ondersteunen;*

Amendement 10

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1 – punt a (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

**1. Het Verdrag betreffende de
Europese Unie (VEU) wordt als volgt
gewijzigd:**

**a) in artikel 2 wordt de tweede zin
vervangen door:**

**“Deze waarden hebben de lidstaten
gemeen in een samenleving die
gekenmerkt wordt door pluralisme, non-
discriminatie, verdraagzaamheid,
rechtvaardigheid, solidariteit en
gendergelijkheid.”**

Amendement 11

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1 – punt b (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

1. Het VEU wordt als volgt gewijzigd:

**b) in artikel 3, lid 3, wordt de tweede
alinea vervangen door:**

**“De Unie bestrijdt sociale uitsluiting en
discriminatie, en bevordert sociale
rechtvaardigheid en bescherming,
gendergelijkheid, de solidariteit tussen
generaties en de bescherming van de
rechten van het kind. De bovengenoemde
doelstellingen worden ingepast in het
concept van eerlijk sociaal-economisch
bestuur, om ongelijkheden te verminderen
en gendergelijkheid te verwezenlijken.
De verwezenlijking van gendergelijkheid
vereist dat het beginsel van
gendermainstreaming als horizontaal**

beginsel wordt toegepast bij de vaststelling en uitvoering van de secundaire wetgeving van de Unie.”.

Amendement 12

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1 – punt c (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

1. Het VEU wordt als volgt gewijzigd:

c) aan artikel 13 wordt het volgende lid toegevoegd:

“5. De samenstelling van de instellingen van de Unie en de door de instellingen opgerichte bestuursorganen en raadgevende instanties getuigt van genderevenwicht, waarborgt gendergelijkheid en tracht genderparitair te zijn.”.

Amendement 13

Ontwerpresolutie
Paragraaf 1 – punt d (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

1. Het VEU wordt als volgt gewijzigd:

d) in artikel 21, lid 1, wordt de eerste alinea vervangen door:

“1. Het internationaal optreden van de Unie berust en is gericht op de wereldwijde verspreiding van de beginselen die aan de oprichting, de ontwikkeling en de uitbreiding van de Unie ten grondslag liggen: de democratie, de rechtsstaat, de universaliteit en de ondeelbaarheid van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, de eerbiediging van de menselijke waardigheid, de beginselen van gelijkheid, waaronder gendergelijkheid, en solidariteit en de naleving van de

beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties en het internationaal recht.”.

Amendement 14

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt a (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

2. Het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) wordt als volgt gewijzigd:

a) artikel 4, lid 2, punt k), wordt vervangen door:

“k) gemeenschappelijke veiligheidsvraagstukken op het gebied van de volksgezondheid en de bescherming en verbetering van de menselijke gezondheid en het menselijk welzijn, waaronder universele en volledige toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, met name, maar niet uitsluitend, voor vrouwen en meisjes.”.

Amendement 15

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt b (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

2. Het VWEU wordt als volgt gewijzigd:

b) artikel 8 wordt vervangen door:

“Artikel 8

Bij elk optreden streeft de Unie ernaar ongelijkheid en discriminatie uit te bannen, de diversiteit te verbeteren en gendergelijkheid te bevorderen door op alle beleidsterreinen het beginsel van gendermainstreaming en het beginsel van genderbudgettering toe te passen en een

intersectionele aanpak te hanteren.”.

Amendement 16

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt c (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

2. Het VWEU wordt als volgt gewijzigd:

c) artikel 10 wordt vervangen door:

“Artikel 10

Bij de bepaling en uitvoering van haar beleid en optreden streeft de Unie naar de voorkoming en bestrijding van discriminatie op grond van geslacht, gender, genderidentiteit en -expressie, seksuele gerichtheid, geslachtskenmerken, ras, huidskleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, handicap of leeftijd, alsmede intersectionele discriminatie.”.

Amendement 17

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt d (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

2. Het VWEU wordt als volgt gewijzigd:

d) artikel 19, lid 1, wordt vervangen door:

“1. Het Europees Parlement en de Raad kunnen volgens de gewone wetgevingsprocedure passende maatregelen nemen ter voorkoming en bestrijding van discriminatie op grond van

*geslacht, gender, genderidentiteit en -
expressie, geslachtskenmerken, seksuele
gerichtheid, ras, huidskleur, etnische of
sociale afkomst, genetische kenmerken,
taal, godsdienst of overtuiging, politieke
of andere denkbeelden, het behoren tot
een nationale minderheid, vermogen,
geboorte, handicap of leeftijd.”.*

Amendement 18

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt e (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

**2. *Het VWEU wordt als volgt
gewijzigd:***

**e) *artikel 83, lid 1, wordt vervangen
door:***

***“1. Het Europees Parlement en de Raad
kunnen volgens de gewone
wetgevingsprocedure bij richtlijnen
minimumvoorschriften vaststellen
betreffende de bepaling van strafbare
feiten en sancties in verband met vormen
van bijzonder zware criminaliteit met een
grensoverschrijdende dimensie die
voortvloeit uit de aard of de gevolgen van
deze strafbare feiten of uit een bijzondere
noodzaak om deze op gemeenschappelijke
basis te bestrijden.***

***Het betreft de volgende vormen van
criminaliteit: terrorisme, mensenhandel,
seksuele uitbuiting van vrouwen en
kinderen, gendergerelateerd geweld,
illegale drugshandel, illegale
wapenhandel, het witwassen van geld,
corruptie, vervalsing van betaalmiddelen,
computercriminaliteit, cybergeweld en de
georganiseerde criminaliteit.***

***Op basis van de ontwikkelingen op het
gebied van criminaliteit kunnen het
Europees Parlement en de Raad volgens
de gewone wetgevingsprocedure andere
vormen van criminaliteit identificeren die***

aan de in dit lid genoemde criteria voldoen.”.

Amendement 19

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt f (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

2. Het VWEU wordt als volgt gewijzigd:

f) artikel 153, lid 1, punt i), wordt vervangen door:

“i) de bevordering van gendergelijkheid wat kansen op de arbeidsmarkt en behandeling op het werk betreft;”.

Amendement 20

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt g (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

2. Het VWEU wordt als volgt gewijzigd:

g) artikel 157 wordt vervangen door:

i) lid 1 wordt vervangen door:

“1. Iedere lidstaat draagt er zorg voor dat het beginsel van gelijke beloning voor gelijke of gelijkwaardige arbeid op niet-discriminerende wijze op alle werknemers wordt toegepast, en dat gendergelijkheid daarbij wordt bevorderd.”;

ii) in lid 2, tweede alinea, wordt de inleidende zin vervangen door:

“Onder gelijke beloning van alle werknemers op niet-discriminerende wijze, waarbij gendergelijkheid wordt bevorderd, wordt verstaan:”;

iii) lid 3 wordt vervangen door:

“3. Het Europees Parlement en de Raad nemen volgens de gewone wetgevingsprocedure en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité maatregelen aan om de toepassing te waarborgen van het beginsel van gelijke kansen en om gendergelijkheid in werkgelegenheid en beroep te bevorderen, met inbegrip van het beginsel van gelijke beloning voor gelijke of gelijkwaardige arbeid.”;

iv) lid 4 wordt vervangen door:

“4. Het beginsel van gelijke behandeling belet niet dat een lidstaat, om in de praktijk volledige gendergelijkheid in het beroepsleven te verzekeren, maatregelen handhaaft of vaststelt waarbij specifieke voordelen worden ingesteld voor vrouwen in al hun diversiteit om alle vormen van discriminatie, ongelijkheid of nadelen in de loopbaan te voorkomen, uit te bannen of te compenseren.”.

Amendement 21

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt h (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

2. Het VWEU wordt als volgt gewijzigd:

h) artikel 165 wordt als volgt gewijzigd:

i) in lid 2 wordt het zevende streepje vervangen door:

“- de Europese dimensie van de sport te ontwikkelen, door de eerlijkheid en de openheid van sportcompetities en de samenwerking tussen de verantwoordelijke sportorganisaties te bevorderen, en door de fysieke en morele integriteit van sporters van alle genders,

en met name jonge sporters, te beschermen.”.

Amendement 22

Ontwerpresolutie
Paragraaf 2 – punt i (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

i) Verklaring ad artikel 8 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (nr. 19) wordt vervangen door:

“De Conferentie is het erover eens dat de Unie, in het kader van haar algemene streven om genderongelijkheid en discriminatie uit te bannen, in haar beleidsinitiatieven zal trachten alle vormen van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van huiselijk geweld, te voorkomen en te bestrijden. De lidstaten nemen alle maatregelen die nodig zijn om deze strafbare feiten te voorkomen en te bestraffen en alle slachtoffers steun, bescherming en schadeloosstelling te bieden, rekening houdend met het gendergerelateerde begrip van geweld.”.

Amendement 23

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 – punt a (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

3. Het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna “het Handvest”) wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel van artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

“Het recht op menselijke integriteit en lichamelijke autonomie”;

b) *aan artikel 3 wordt het volgende lid toegevoegd:*

“3. Eenieder heeft recht op lichamelijke autonomie, op vrije, geïnformeerde, volledige en universele toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, en op alle daarmee verband houdende gezondheidsdiensten, zonder discriminatie, met inbegrip van veilige, legale abortus.”.

Amendement 24

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 – punt b (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

3. Het Handvest wordt als volgt gewijzigd:

b) *artikel 21, lid 1, wordt vervangen door:*

“1. Iedere discriminatie, met name op grond van geslacht, gender, genderidentiteit en -expressie, geslachtskenmerken, seksuele gerichtheid, ras, huidskleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, handicap, leeftijd, en iedere vorm van intersectionele discriminatie, zijn verboden.”.

Amendement 25

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 – punt c (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

3. Het Handvest wordt als volgt gewijzigd:

c) *artikel 23 wordt vervangen door:*

“Artikel 23

Gendergelijkheid

Gendergelijkheid moet op alle gebieden en sociale gebieden worden gewaarborgd.

Gendermainstreaming wordt als horizontaal beginsel toegepast bij de vaststelling en uitvoering van de secundaire wetgeving van de Unie en belet niet dat maatregelen worden gehandhaafd of vastgesteld waarbij specifieke voordelen worden ingesteld voor vrouwen in al hun diversiteit.”.

Amendement 26

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 – punt d (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

3. *Het Handvest wordt als volgt gewijzigd:*

d) *het volgende artikel wordt ingevoegd:*

“Artikel 23 bis

Het recht op toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten

Eenieder heeft recht op lichamelijke autonomie, op vrije, geïnformeerde, volledige en universele toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, en op alle daarmee verband houdende gezondheidsdiensten, zonder discriminatie, met inbegrip van veilige, legale abortus.”.

Amendement 27

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 – punt e (nieuw)

3. Het Handvest wordt als volgt gewijzigd:

e) artikel 33, lid 2, wordt vervangen door:

“2. Teneinde beroeps-, privé- en gezinsleven te kunnen combineren en de gelijke verdeling van zorgtaken tussen mannen en vrouwen te bevorderen om de genderkloof op het gebied van inkomen en beloning te dichten, heeft eenieder recht op bescherming tegen ontslag om een reden die verband houdt met moederschap, vaderschap of zorg, alsmede op gelijk betaald moederschaps-, vaderschaps- en zorgverlof en andere flexibele werkregelingen.”.

Amendement 28

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 – punt f (nieuw)**

3. Het Handvest wordt als volgt gewijzigd:

f) artikel 35 wordt vervangen door:

“Artikel 35

Gezondheid, welzijn en zorg

Onder gezondheid wordt verstaan een volledige toestand van lichamelijk, geestelijk, emotioneel en sociaal welzijn, en niet louter de afwezigheid van ziekte of handicap.

Eenieder heeft recht op hoogwaardige, toegankelijke, beschikbare en betaalbare zorg, alsook op preventieve gezondheidszorg en medische verzorging. Bij de bepaling en de uitvoering van het beleid en het optreden van de Unie wordt een hoog niveau van bescherming van de

menselijke gezondheid gewaarborgd.”.

Amendement 29

Ontwerpresolutie
Paragraaf 3 – punt g (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

3. *Het Handvest wordt als volgt gewijzigd:*

g) *artikel 51, lid 1, wordt vervangen door:*

“1. De bepalingen van dit Handvest zijn gericht tot de instellingen en organen van de Unie, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, alsmede tot de lidstaten. Derhalve eerbiedigen zij de rechten, leven zij de beginselen na en bevorderen zij de toepassing ervan overeenkomstig hun respectieve bevoegdheden.”.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	25.10.2023
Uitslag eindstemming	+: 20 -: 6 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Włodzimierz Cimoszewicz, Ana Collado Jiménez, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund, Brice Hortefeux, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Gilles Boyer, Christian Doleschal, Cyrus Engerer, Alin Mituța, Maite Pagazaurtundúa
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Andor Deli, Petros Kokkalis, Kosma Złotowski

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

20	+
EPP	Collado Jiménez Ana, Doleschal Christian, Simon Sven, Vincze Lórant, Wieland Rainer
S&D	Bischoff Gabriele, Cimoszewicz Włodzimierz, Engerer Cyrus, Pisapia Giuliano, Ruiz Devesa Domènec, Silva Pereira Pedro
Renew	Boyer Gilles, Mițuța Alin, Pagazaurtundúa Maite, Verhofstadt Guy
Verts/ALE	Boeselager Damian, Delbos-Corfield Gwendoline, Freund Daniel
The Left	Kokkalis Petros, Scholz Helmut

6	-
EPP	Hortefeux Brice, Rangel Paulo
ECR	Saryusz-Wolski Jacek, Zlotowski Kosma
ID	Rinaldi Antonio Maria
NI	Deli Andor

0	0

Stemcorrecties en stemintenties	
+	
-	
0	Vincze Lórant

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding